

Försvarmaktens
årsrapporter
2004
ÅRSREDOVISNING

Bilaga 5

Särskilda redovisningar

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

GENOMFÖRD ÖVNINGSVERKSAMHET OCH UTVÄRDERING AV DENNA (RB 07 ¹)	2
SLUTLIG ORGANISERING M.M. AV DEN OPERATIVA INSATSLEDNINGEN I HÖGKVARTERET (RB 11).....	54
LIVGARDETS OCH SWEDINTS ORGANISATION (RB 12)	63
UTVECKLINGEN AV SAMVERKAN MELLAN CIVIL OCH MILITÄR FLYGUTBILDNING (RB 13)	65
FÖRDELNING AV F.D. F 16:S UPPGIFTER (RB 14)	67
ERFARENHETER OCH RESULTAT FRÅN VÄRNPLIKTSUTBILDNING OMFATTANDE CIRKA TRE MÅNADER FÖR REKRYTERING TILL HEMVÄRNET (RB 17)	68
VÄRNPLIKTSNYTT (RB 19).....	69
VÄRNPLIKTSRÅDET OCH FÖRSVAR MOT DROGER (RB 20).....	70
DE FRIVILLIGA FÖRSVARSGRUPPENS VERKSAMHET (RB 26-27)	71
FÖRSVARSMAKTENS MILJÖARBETE (RB 28)	91
UTVECKLINGEN AV SKYDD MOT NBC-STRIDSMEDEL (RB 29).....	98
VISSA MATERIELFÖRSÖRJNINGSPROBLEM (RB 30)	102
AVVECKLING AV ÖVERTALIG MATERIEL (RB 33)	106
AVVECKLING AV CIVIL PERSONAL M.H.T. INTENSITETEN I MATERIELAVVECKLINGEN (RB 67).....	116
INFÖRANDE AV HELIKOPTERSYSTEM (RB 77)	118
UTVECKLINGEN AV VIKTIGARE OMRÅDEN INOM FÖRSVARSMAKTENS LOGISTIK (RB 78)	120
DET NÄTVERKSBASERADE FÖRSVARET (RB 79).....	124
UTVECKLING AV NBC-KOMPANIET (RB 85)	125
MINSKNING AV DE FASTA KOSTNADER I VERKSAMHETEN (RB 92)	126
JÄRVA SKJUTBANOR (VILLKOR 4 FÖR ÖVRIGA INKOMSTER).....	128

¹ RB 07 = återrapporteringskrav 07 i regleringsbrevet, osv. i det följande.

Genomförd övningsverksamhet och utvärdering av denna (RB 07)

Resultatet av och utgifterna för genomförd övningsverksamhet

Under 2004 har Försvarsmakten deltagit i en intensiv och givande övningsverksamhet där i stort sett all verksamhet av större omfattning har kunnat genomföras. Effekten av övningarna är överlag god och enligt uppsatta mål. Flertalet av övningarna är nu årligen återkommande och utvecklas efter hand eller ger redan idag nödvändig operativ och/eller taktisk förmåga för deltagande förband och staber. Övningarna överses fortlöpande och kravet på fortsatt deltagande i multinationella samt bilaterala övningar kvarstår för att uppnå efterfrågad effekt och förmåga främst på våra förband anmälda till olika beredskaps- och styrkeregister. Översyn av behovet av antal styrkeregisterförband och införandet av EU snabbinsatsstyrka, med dess beredskapstider, samt det nya förbandsutbildningssystemet kommer att påverka vilka övningar som kommer att genomföras i framtiden.

Under 2004 genomfördes sex större förbandsövningar, så kallade LIVEX (Live Exercise). De nationella var marinens slutövning för sin huvudomgång (SAMMARIN 04), arméns regionala slutövning (RSÖ 04) samt flygvapnets slutövning (FVÖ 04). Tre större multinationella LIVEX genomfördes under 2004, JOINT WINTER i Norge, BALTOPS i Östersjön och BLUE GAME i Danmark och Norge. JOINT WINTER genomföres årligen framgent under namnet COLD RESPONSE eller BATTLE GRIFFIN.

Ett antal medelstora/små övningar har genomförts med godkänt resultat varav flygförbandsövningen ”DRAGON NEST (KECSKEMET)”, marina förbandsövningarna BALTIC BRIDGE, BLUE SHARK och OPEN SPIRIT samt flygsamövningen NORDIC AIR MEET är några exempel.

Ett antal lednings-/stabsövningar och datorstödda stabsövningar, så kallade CPX/CAX (Command Post Exercise / Computer Assisted Exercise) genomfördes med gott resultat, bl.a. KOMPASS 04 och CME 04. Utvecklingen går mot fler datorassisterade stabstjänstövningar vilket är önskvärt då de ger god effekt till en lägre kostnad jämfört med förbandsövningar och ledningsövning utan datorstödda spel eller en kombination av dessa två.

Stora övningar med förband är dock fortfarande en nödvändighet för att nå eftersträvad effekt och kunna dra erforderliga erfarenheter inför skarpa insatser. Erfarenhetsmässigt är det förbandsövningar (LIVEX) som bäst utvecklar förbandens förmåga. Enskilda kurser, seminarier, föreläsningar, momentträning mm är viktiga byggstenar men det är först under en övning eller förberedelserna inför en övning som verklig interoperabilitet uppnås.

Ett antal övningar har tillkommit under året jämfört med inlämnat budgetunderlag. Dessa är multinationella förbandsövningen JOINT WINTER i Norge, flygförbandsövningen

”DRAGON NEST (KECSKEMET)” i Ungern, sök- och räddningsövning BRIGHT EYE, marina förbandsövningarna BLUE GAME och OPEN SPIRIT, demonstratorövningen/NBF DEMO, interoperabilitetsövningen JOINT WARRIOR, artilleriunderstödsövning FUNKÖVNING DIV, marina samövningen MCOPEST i Estland samt marina samövningarna JMC och FOST i Storbritannien.

De enda planerade multinationella övningarna som utgick var lednings- och förbandsövningen ”COOPERATIVE BANNERS” och ledningsövning ”COOPERATIVE LANTERN” då värdnationerna ställde in övningarna. NATO/PFF lednings- och förbandsövningen JOINT CHARGER genomfördes inte då tidpunkt för genomförandet ändrades och övningen därefter krockade med annan övning och verksamhet. NATO/PFF flygförbandsövningen MAPLE FLAG genomfördes inte främst på grund av brist på personella resurser. Samverkansövning LINUS respektive stabsövningen LUDVIG ställdes in främst på grund av brist på personella resurser vid OPIL respektive FTK. Flyg- och marinsamverkansövningen TI ställdes in på grund av ekonomi samt brist på personella resurser.

Försvarsmaktens övningsverksamhet skall ännu tydligare och mer frekvent vara multinationell (combined) på förbandsnivå och försvarsgrensöverskridande (joint) på stabsnivå. Då Försvarsmakten krymper vad avser ineliggande åldersklass samt att antalet gripbara registerförband kan vara dyra att kalla in för att öva krävs det multinationella förbandsövningar för att uppnå volymer på olika förbandstyper samt multinationella försvarsgrensöverskridande stabs- och ledningsövningar för att kunna öva komplexa operationer. Dessa övningar kan genomföras i våra grannländer, övriga Europa, globalt eller i Sverige. Försvarsmakten skall fortsatt delta i multinationella övningar utanför Sverige men Försvarsmakten överväger dessutom att skapa en större multinationell förbandsövning som skall genomföras vartannat år (fr o m 2008) och en större multinationell ledningsövning vartannat år (fr o m 2009 som efterträder VIKING) i Sverige. Med dessa övningar så kan vi öva flera svenska enheter i Sverige, vilket är ekonomiskt fördelaktigt, övningens innehåll och målsättning återspeglar våra behov samt bedöms höja Sveriges anseende internationellt.

Erfarenheter samt ekonomiskt utfall vid efterfrågade enskilda övningar redovisas nedan i detaljredovisningen. Övning BALTOPS redovisas inte här. Se skrivelse ”HKV 2004-09-20 10 600.74 230 Slutlig rapport efter deltagande i övning BALTOPS 2004”.

Orsak till differenser mellan budget och utfall har varit flera. Bunkring av drivmedel inom marinen sker fortlöpande över året, och har ej alltid sammanfallit med, och därmed inte belastat övningarna, dåligt väder som påverkat ambitionen på moment under övningar, förkortning av övningar eller sänkt ambition samt felkontering i allmänhet har medfört ett underutnyttjande i vissa fall. Ambitionsökning, felaktigt budgeterat avseende arbetstidsfördyringar (övningsdygn mm), större markskador än beräknat och felaktiga beräkningsgrunder är några faktorer som medfört ökade kostnader.

Detaljredovisning av övningar genomförda 2004

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb		MARININSP
Övningens namn		Útb INT BER SWENARAP 01		Tid för genomförande
				2004-01-12 --01-28
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Bakgrund/typ av övning	Övning för de marina registerförbanden		
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Inkallelse, läkarundersökningar, missionsutbildning, befattningsutbildning och uttryckning		
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Övning 1 genomfördes inom ramen för egen förbandsverksamhet med syfte att inkalla personal, genomförande av missionsutbildning samt genomföra läkarundersökningar och befattningsutbildning.		
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	1. ubflj IUB 02 deltog 78 man. Ledningsgrupp och Uhgrp deltog endast under missionsutbildningen. De två ubåtsbesättning deltog under hela övningen (plattform Hnd och Vgd). 2. ysflj IKS 02 deltog 208 man två korvetter med HMS Visborg som stödfartyg under hela övningen.		
5 c)	Övriga stater deltagande	Nationell övning		
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Erfarenheterna efter övning 1 var klart positiva, ett framsteg mot föregående år. Framförallt var missionsutbildningen den mest uppskattade verksamheten. Ett antal Lessons Learned efter övning 1 dokumenterats. Vilka skall ligga som grund inför nästa års övningsupplägg.		
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara			
8	Övningsresultat	I stort har övningsmålsättningen uppnåtts		
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
	Orsaker till diff	Budgeten redovisas under övning 2 BLUE SHARK		
10	Övrigt			

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förband	ATK
Övningens namn	TAKTISK STABSÖVNING ARMÉN 04 (TSÖ A 04)	Tid för genomförande	V 409-410
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	Stabstjänstövning med stort inslag av taktik (CPX/CAX). Operativ ram- marktaktisk fokus. Multinationellt deltagande. Distribuerad övning.	
2	Förväntad effekt / förväntat mål	Samträning/ samövning av främst marktaktiska insatsstaber. Öva genomförande av en gemensam operation i en joint – och multinationellmiljö med kraftsamling till marktaktiskt genomförande. Påbörja implementering av Doktrin för markstridskrafter. Öva ledning och ledningssystem från förbandsnivån (komp) till operativnivå (OPIL). Öva distribuerat med flertalet förband grupperade i egen garnison.	
3 a)	Genomförd verksamhet i stort	Pre IPC, IPC, MPC, FPC , PER (v 319, 335, 345, 403, 419) CPX (v 409-410)	
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	NIL	
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Totalt i övn deltog ca 1 400 off (1 100 yo + 300 ro) och 600 vpl. Följande GRO- enheter deltog: OPS, ATK, MTK, FTK, MD M, MD S, MD N, MD G, LG, I 5, I 19, K 3, K 4, P 4, P 7, P 10, P 18, A 9, Ing 2, S 1, T 2, Hkpfly, 4.hkpbat, FMLOG, ATS, SkyddC, FMUndSäkC, FHS. Brigadlednförband ur P 4. Batledn ur samtliga funktionsförband och mekförband. Amfbrigledn med ledningsförband. Tphkpbat lednförband. Organiserade som: <ul style="list-style-type: none"> • Centralövningsledning samt områdesövningsledningar och funkövningsledare. • Personal i övningsledningen, främst OPIL och spelgrupper • Officerare i övade befattningar i OPIL, 1.mekdiv, MekB9 stab och bataljonstaber. • Officerare som stabsinstruktörer för övade enheter. 	
6 c)	Övriga staters deltagande	Elever och lärare ur Baltic Defence College, ca 80 deltagare. Organiserade som en brigadstab underställd ATK.	
7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<ul style="list-style-type: none"> • Övn karaktär av med en gemensamoperation, multinationellt deltagande samt med inriktning på att öva taktik före metod skall bibehållas. • OPIL bör öka sitt deltagande så att den operativa påverkan på genomförandet blir ännu tydligare. • Övningsmetoden med distribuerad övning skall vara kvar. • Förmågan att leda och öva i stora nätverk med staber och ledningsförband från kompani till OPIL är en framgångsfaktor i utveckling mot FMLS 2010 och erfarenheterna bör överföras till Ledst M samt DEMO projektet. Nära samarbete utvecklas. • Planeringen för TSÖ skall fortsätta vara en integrerad del av FM förbandsledningsprocess, bl.a. i syfte att kunna tillvara taga synergieffekt från andra övningsplaneringar, tex. VIKING 05, ASÖ 05. • Projektledningens mandat har blivit tydligare sedan uppdelning av planeringen mellan GRO, ATK och FHS förtydligats så att FHS är scenario och spelansvariga samt ATK ansvarar för att tillskapa resurser samt samordna med GRO. • TSÖ är inte ett projekt utan flera samverkande bl. a; <ul style="list-style-type: none"> - ett teknikprojekt med FUM IS MARK och förmågan att ledan i ett nätverk av sensorer och förband. - ett metodprojekt genom OPIL/ ATK och förbanden/ skolorna och centra där 	

		<p>vunna erfarenheter och nya doktriner kan inlemeteras</p> <ul style="list-style-type: none"> - ett utbildningsprojekt för att få erforderlig kompetens på befäl och vpl där kurser och skolor nyttjar TSÖ för att skapa en mål- och helhetsbild i sin utbildning - ett samordningsprojekt för att klargöra utgångsvärdena och samordning samt redovisa resultatet där stabers- och förbandens förmåga kan bedömmas och i framtiden kanske valideras. - Ett övningsprojekt för att få ett koncept, ett spel och en organisation där utmaningen är att utveckla effektivare metoder och öka tillämpningsgraden i spelet. - Ett logistikprojekt för att bygga, understödja och riva den infrastruktur som en distribuerad övn kräver över riket där varje deltagande enhet måste ha rätt kompetens, rätt utrustning och stöd.. <p>Huvuddelen av dessa projekt faller inom ramen för OPIL/ ATK ansvar att samordna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planering av utnyttjande av nyckelpersonal för hela övningsserien påbörjas våren 2004 där C S 1 har en nyckelroll för ledsystempersonalens tjänstgöring. 						
8 c)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Planering och genomförande har genomförts med gott resultat. Orderverk samt samverkan har nyttjat engelska som huvudspråk. Det är en framgångsfaktor att våra förband får denna möjlighet att samöva med en multinationellstab.						
9	Övningsresultat	<table border="1"> <tr> <td>Mindre bra (kryss)</td> <td></td> <td>Bra (kryss)</td> <td>X</td> <td>Mycket bra (kryss)</td> <td></td> </tr> </table>	Mindre bra (kryss)		Bra (kryss)	X	Mycket bra (kryss)	
	Mindre bra (kryss)		Bra (kryss)	X	Mycket bra (kryss)			
	Övningsresultat (verbal redovisning)	<p>Övningens syfte var att uppnå mål som förr nåddes med två olika övningar ASSÖ och LSÖ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - övning för FHS- elever i grundläggande taktik och metodik i stabstjänst på främst div- och brigad-/ AR nivå. Bedöms nått. - övning för FHS- eleverna, främst ChP ÄK, i att planera och leda en stabstjänstövning. Bedöms nått. - övning för OPIL/ ATK olika insatsstaber, av vilka huvuddelen är FG 1 förband, med höga krav på inte bara samövning utan också samträning och insatsberedskap. Bedöms nått. - övning för 1.Mekdivisionen i att leda ledning av marktaktiskledning. Bedöms nått. - övning för 1.Mekdiv mfl att medverka i OPIL/ ATK metodutveckling av marktaktiskledning. Bedöms nått. - övning för ledningsförbanden att betjäna en stab i fältförhållanden under lång tid. Bedöms nått. 						
	Resultat styrkor etc	<table border="1"> <tr> <td>Mindre gott (kryss)</td> <td></td> <td>Gott (kryss)</td> <td>X</td> <td>Mycket gott (kryss)</td> <td></td> </tr> </table>	Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)	X	Mycket gott (kryss)	
Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)	X	Mycket gott (kryss)				
Resultat (mål /effekt) styrkor etc. (verbal redovisning)	Förväntad effekt att leda en markoperation i en operativram med multinationellt inslag är uppnått. Samträning/samövning av insatsstaber och ledningsförband har genomförts me förväntat resultat.							
10	Ekonomiskt utfall	<table border="1"> <tr> <td>Budget (tkr)</td> <td>Utfall (tkr) d)</td> <td>Diff. (tkr)</td> </tr> <tr> <td>5 231</td> <td>5 757</td> <td>- 526</td> </tr> </table>	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)	Diff. (tkr)	5 231	5 757	- 526
Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)	Diff. (tkr)						
5 231	5 757	- 526						

	Orsaker till diff.	Ökad ambition och utbildningsbehov inför KOMPASS 04 medförde ökade personalkostnader än vad som budgeterats.
11	Övrigt	

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	FTK
Övningens namn		Tid för genomförande	4/3 – 9/3
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Systemövning Flyg -LV	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	<p>Skede 1: 4-5/3 Målgång för Lv med AJS, JAS och TK 37.</p> <p>Skede 2: 6-9/3 Genomfördes som COMAO . Bekämpning av Lv vid Lv försvarad flygbas med stora sammansatta förband, AJS, JAS, TK 37 och enheter ur Nyge Aero. Deltagit i planering och leda attack företag från stril enligt företagsorder Övat underrättelsefunktionen på divnivå. Övat radarledning av FSR 890 Övat omgruppering av radarstation Samverkan med jägarförband ur K 4 för underrättelseinhämtning Genomfört en omfattande utvärdering efter uppdrag. Lv – Flyg.</p>	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort		
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	<p>Skede 1: 4*AJS 37, 2*TK 37, 4*JAS 39</p> <p>Skede 2. 2-4 AJS, 2-4 TK 37, 2-6 JAS 39. 1 * FSR 890 Nyge Aero som störförband 4*Mu2 och 1* Lr35 Luftvärn</p>	
5 c)	Övriga staters deltagande		
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<p>Övningsresultatet är mycket gott och alla deltagande förband har fått ett mycket bra övningsutbyte och samlat på sig värdefulla erfarenheter både taktiskt och operativt. Våra förband var mycket nöjda med upplägg och genomförande. Värdefulla erfarenheter drogs inte minst inför ELITE övningen senare i vår. Övningen är årets största för Lv, som var mycket nöjda med övningen.</p>	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara		
8	Övningsresultat	F 21 har genomfört sina åtagande i övningen med mycket gott resultat	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)
		1340	1078,8
	Orsaker till diff	Arbets tid redovisad på ord vsh, färre ÖD utnyttjade.	
10	Övrigt		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb		ArtReg
Övningens namn		FUNKTIONSÖVNING DIV 2004		Tid för genomförande
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Bakgrund/typ av övning	Understödsövning i DIV ram i syfte att tillämpa och utveckla metoder för utnyttjande av kvalificerade sensorer och bekämpningsenheter med stöd av befintligt ledningssystem.		
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Följande är övat: <ul style="list-style-type: none"> • Uppdragsrelaterad organisation innehållande sensorer, ledningsorgan och bekämpningsenhet, för uppgiftens lösande. • Målrapport formulerad på ett sådant sätt att bekämpning kan utföras utan tidsförlust i cykeln målupptäckt till bekämpning • Ledning av bekämpningsenheter på ett sådant sätt att flera uppdrag kan hanteras och lösas samtidigt • Metoder för beslutsfattning kopplat till uppdragsfördelning. • Samverkan mellan olika sensorsystem. 		
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort			
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Artreg GU-bat, I19 Artbat, ArtlokR pluton, K3, K3 UAV, K4 samt FV		
5 c)	Övriga staters deltagande			
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Erfarenheter är utvärderade och läggs in i övningsplaneringen 2005. Dokumentation sker vid Artreg Övnavd.		
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara			
8	Övningsresultat	Övningen har gett ett mycket gott resultat samt ett gott underlag har skapats för att utveckla frågor enligt pkt 2. Detta ligger till grund för fortsatt utveckling både i teorin och i praktiken.		
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)	Diff (tkr)
		3 483,9	2 441,1	1 042,8
	Orsaker till diff	Övningen är avkortad med två dygn på grund av för stort tryck i övningsserien 2004.		
10	Övrigt			

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	ARMEINSP/ ATK
Övningens namn		Tid för genomförande	V 412-413
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Regional slutövning med deltagande av externa förband. Övningens övergripande syfte var att öva chefer i olika nivåer i manövertänkandet samt att utveckla och befästa den enskilde soldatens färdigheter i sin befattning. Övningen Nordpilen fokuserade på att öva bataljonsnivån och nedåt.	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	<p>Planerings och beredningsmöten inför övningen. Samövningsskedet, dubbelsidiga mom för pansarbataljonen samt skarpa understödsövningar med artilleribataljonen. Huvuddelen av skedet skedde på Bodens Södra skjutfält. F 21 användes för direkt flygunderstöd och bekämpning på djupet.</p> <p>Manöverskedet, genomfördes som en dubbelsidig övning där bl a TOEM krav för spaningskompaniet ur I 5 verifierades. Brigadens uppgift ta terräng 65 km norrut. B-styrka K4, C-styrka ur pansarbataljonen, I 5 infanteribataljon och ingenjörbataljonen I 19. 1. divisionen ur F 21 för direkt flygunderstöd och bekämpning på djupet. Skarpskjutning och samövning av funktionen indirekt eld genomfördes.</p> <p>Färdighetsskedet, pansarbataljonen och spaningskompaniet tp till Bodens S skjutfält för dubbelsidig övning. B-sida. Spaningskompaniet förstärkt med pionjärenheter ur ingenjörbataljonen, lättaskytte och närskyddsplutonen ur I 5 infanteribataljon. Ingenjörbataljonen, luftvärnsbataljonen och underhållsbataljonen kvarstannade i norra området. 1. och 2. divisionen ur F 21 användes på B-sidan bekämpade betjänade förbindelser över Luleåälvs. Skedet avslutades med REMI i Bodenområdet samt transport från Boden för gästande förband.</p>	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	NIL	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	<p>I 19/Pbat: Ledn/grkkomp, 1.Pskkomp, 3.strvkomp (strv 122), Trkomp, Strftpenhet. I 19/Artbat: Haubbatstab, 6 Pjäsenheter, Eplut, Rekplut, Stabskomp, Underhållsbas. I 19/Lvbat: Lvkomp rb 70/90 I19/ingbat: Ledningspluton, 4. Förbindelsekomp, 2. Ingenjörkomp I 5/Infbat: Spaningskomp, Nskyplut, 3 st Kpto:ar, Grkplut, Batspanplut, Batledning L2. I 5/Trängbat: Uhkomp, Trfplut, Sjvplut. K 4: Jbatstab, Rep o drivmgrp, 6 st Jägarplutoner. LG: MP Komp(-) F 21: 1. Div 37, 1. Div 39 1.Hkpskv: 4. hkp komp.</p>	
5 c)	Övriga staters deltagande	NIL	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<p>De ingående förbanden har under övningen uppnått en god förmåga att genomföra större övningar i subarktisk miljö baserad på en svag infrastruktur med begränsade ledningsförutsättningar.</p> <p>Det är en viktigt parameter för chefer i olika nivåer, att leva med scenariot under hela övningen för att uppnå ökad effekt i manövertänkandet. En erfarenhet är att det är en fördel att rikta fokus mot en viss nivå och kraftsamla för att uppnå effekt och avgränsa antalet övade nivåer. Detta upplevdes som positivt och bidrog väsentligt till det</p>	

		lyckade genomförandet. Det är mycket positivt med en integrerad övning mellan armens funktioner, där basfunktionerna stödjer varandra och utgör tyngdpunkt i olika skeden. Detta tillsammans med de skisserade besluts- och samordningstillfällena mellan olika förband och enheter har medfört en ökad arme medvetenhet och helhetssyn för såväl officerare som värnpliktiga i olika nivåer. Samövningar mellan olika enheter och förband i allmänhet har bidragit till en ökad förståelse hos de i övningen ingående enheterna med tillhörande chefskap. En mycket viktig erfarenhet är att under planeringsskedet tidigt skapa möjligheter och förutsättningar för förbanden att öva enligt de i den militärstrategiska- och markoperativa doktrinen fastlagda tankarna. Erfarenheterna från denna övning kommer att tillvaratas och utvecklas inför kommande övningar.		
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	NIL		
8	Övningsresultat	Målsättningarna med RSÖ Nordpilen har uppnåtts.		
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)	Diff (tkr)
		2708,0	2455	253
	Orsaker till diff			
10	Övrigt	Budget avser central övningsledning. Operativa tp och förbandens kostnader budgeteras vid resp. förband.		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt förb	ARMEINSP/ P 7
Övningens namn		RSÖ-04 DUBBELEKEN	Tid för genomförande	412-13
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Bakgrund/typ av övning	LIVEX operativ samövning (Joint) Arméns regionala slutövning S med huvuddelen av förbanden i södra Sverige samt mindre del ur hkp. Övning med mekaniserade bataljoner i syfte att samträna/samöva dessa inom brigadram. Övningarna sker med understöd av hkp i begränsad omfattning. Territoriell ledning.		
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Övning av mekaniserade bataljoner jämte funktioner i syfte att samträna/samöva dessa inom brigadram.		
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort			
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Hkpflj, LG, P 4, P 7, P 10, P 18 Artreg, Lvreg, Ing 2, S 1, T 2 FSC, SkyddC, ATS		
5 c)	Övriga stater			

	deltagande			
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Målsättning uppnådd, erfarenheter överförs till ASÖ 05		
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara			
8	Övningsresultat	Måluppfyllnad		
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)	Diff (tkr)
		2869,7	3297,5	-427,8
	Orsaker till diff	Något större kostnader för markskador och förhyrningar än planerat framförallt i Malmöområdet samt ersättningar till Vägverket för skadade linjer (pbv 401).		
10	Övrigt	Budget avser central övningsledning. Operativa tp och förbandens kostnader budgeteras vid resp. förband.		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förband	ARMEINSP/ K3
Övningens namn	JOINT WINTER 04.	Tid för genomförande	Mars 2004
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	Internationell samövning. Joint Winter 04 är en nationell norsk försvarsmaktsövning som genomförs jämna år och där olika nationer inbjuds att delta på bilaterala avtal och överenskommelser.	
2	Förväntad effekt / förväntat mål	<ul style="list-style-type: none"> □ öka vår förmåga att uppträda i multinationell miljö samt utveckla vår interoperabilitet, □ vår verksamhet skall präglas av ett professionellt uppträdande, flexibilitet samt synsättet "Look good – do good", □ efter avslutad övning skall FM uppfattas, av deltagande nationer, som ett säkert, kunnigt och professionellt instrument för svensk säkerhetspolitik, 	
3 a)	Genomförd verksamhet i stort		
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	<p>1. SWAFRAP SWAFRAP har genomfört 130 air to air missions, vilket är 87% av planerade flygningar. Inställda uppdrag berodde på väder (16) och tekniska fel (3). Förbandets samtliga målsättningar är uppfyllda och övningen har varit den bästa som SWAFRAP genomfört och förbandet är efter övningen fullt operabelt med hänsyn till ställda krav.</p> <p>2. FJS Förbandet har genomfört kvalificerad underrättelseinhämtning. Övningen har varit mycket värdefull och skapat ett fullt operabelt förband vad avser ledning, bearbetning, rapportering samt stridsledning av enheterna på fältet. Förbandet samtliga målsättningar är uppnådda</p> <p>3. Luftburen skvadron Förbandet har genomfört tre stycken insatser tillsammans med enheter ur Norge, England och Finland. Samtliga målsättningar uppfyllda och övningen har medfört att utveckling utav luftburen förmåga tagit viktiga steg framåt.</p> <p>4. Underrättelsepluton ur Underrättelsebataljon</p>	

		Plutonen har erhållit en spaningsuppgift om fem dygn och efter kort återhämtning ytterligare en uppgift under två dygn. Mot bakgrund utav att det är en operativ övning och därmed en realistisk verksamhet på fältet har underrättelseplutonen erhållit en mycket bra möjlighet att prövas i sin huvudtjänst. Målsättningen med övningen är uppnådd.
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Sverige deltog med enheter från K 3 (luftburen skvadronsstridsgrupp, FJS, stabspersonal) samt del ur F 17/SWAFRAP. Den svenska kontingenten uppgick till 319 personer.
6 c)	Övriga staters deltagande	I 2004 års övning deltog ca 8 000 man, 50-talet örlogsfartyg samt 60-talet helikoptrar och stridsflyg från Norge, Sverige, Finland och Storbritannien samt vissa gemensamma NATO-resurser.
7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	
8 c)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<p>Förberedelser i Sverige Följande har fungerat mycket bra:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Samarbetet med Norge □ Samarbetet mellan K 3 och F 17/SWAFRAP □ Uppbackning från Sveriges attaché i Oslo <p>Följande har "utvecklingspotential":</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Hanteringen av uppkommen övning inom HKV □ Oklarheter mellan GRO A, FV och OPIL avseende bl a rapportering av flygvapenfrågor till GRO FV i stället för "ett rör" till OPIL. <p>Genomförande</p> <ul style="list-style-type: none"> □ SWAFRAP, FJS, Lbb-skvadron samt underrättelsepluton har uppnått mycket bra resultat och vunnit respekt för det professionella sätt som insatserna genomförts på. Många viktiga lessons learned är gjorda och dessa redovisas i slutrapport till OPIL 15/5. □ ATK och FTK har inte erhållit orienteringar/rapporter från OPIL under genomförandet (rapport från kontingentledning är skickad varje dygn). □ Under övningen deltog det norska hemvärdet på ett intressant sätt. Hemvärdet var inkallat under fyra dygn för att kunna vara enheter för försvar och fördröjningsstrid på motståndarsidan. Detta koncept bör övervägas och prövas hemma på våra övningar så att hemvärdet kan övas på ett relevant sätt tillsammans med övriga försvarsgrenar. □ Den norska övningsledningen betonade vikten av att kunna genomföra multinationella övningar på operativ nivå. Det är på detta sätt man bygger upp kompetens och erfarenheter för att kunna delta aktivt vid internationella konflikter. För närvarande pågår inga internationella fredsbefrämjande eller fredsframtvingande insatser där en enstaka nation har hela ansvaret och uppgiften. Exempelvis har vi för närvarande multinationella insatser i Kosovo, Afghanistan Liberia och Irak. Detta innebär att alla länder bör bygga upp en övningsserie som bygger på en multinationell samverkan och genomförande. □ För att kunna genomföra en multinationell eller nationell insats på operativ och taktisk nivå krävs en så kallad common joint picture det vill säga behovet utav underrättelser med bra kvalitet i realtid eller nära realtid. Speciellt inom den

		<p>svenska armén har under den senaste tioårsperioden bland annat funktionen underrättelsetjänst inte beaktats i tillräcklig omfattning under större övningar. Framst beror detta på att övningsverksamheten i allt för stor grad har kraftsamlat till momentövningar i kompani och bataljons ram. Denna funktions betydelse måste beaktas för att inte onödiga förluster skall uppstå. Även andra funktioner såsom logistik och rörlighet har eftersatts på grund av en allt för stor fokusering på momentövningar.</p> <p>□ I och med att övningen pågått dygnet runt ökar betydelsen av att förbandet kan uppträda 24-timmar om dygnet. Exempelvis har under övningen 60% av helikoptertransporterna genomförts under mörker. Generellt behöver vi i Sverige bli bättre på att strida under mörker inom ramen för de stridsfrekvenser som olika förbandstyper är kravsatta för.</p> <p>□ FAC kompetens behöver ytterligare utvecklas på bredden inom Försvarmakten exempelvis bör samtliga underrättelsegrupper, eldledningsgrupper m fl ha denna förmåga mot bakgrund utav de erfarenheter som har dragits under övningen. Inom luftburen bataljon har en FAC-grupp gett en mycket hög effekt i förbandets strid, där inte enbart markmål har utgjort bekämpningsbara motståndare utan även marina stridskrafter har kunnat bekämpas inom ramen för en joint helhet.</p>					
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss)		Bra (kryss)	X	Mycket bra (kryss)	
	Övningsresultat (verbal redovisning)						
	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)	X	Mycket gott (X)	
	Resultat (mål /effekt) styrkor etc. (verbal redovisning)	<p>1. Alla är mycket nöjda med övningen och samtliga enheter; SWAFRAP, FJS och Husarbataljonen har uppnått anmärkningsvärt bra resultat. Övningen i sin helhet har varit en succé för den svenska kontingenten.</p> <p>2. Den övergripande målsättningen att:</p> <p>□ öka vår förmåga att uppträda i multinationell miljö samt utveckla vår interoperabilitet,</p> <p>□ vår verksamhet skall präglas av ett professionellt uppträdande, flexibilitet samt synsättet "Look good – do good",</p> <p>□ efter avslutad övning skall FM uppfattas, av deltagande nationer, som ett säkert, kunnigt och professionellt instrument för svensk säkerhetspolitik,</p> <p>har uppnåtts vid samtliga svenska enheter.</p> <p>Övningen har medfört att ingående delar har nått längre än förväntat.</p> <p>3. Kontingenten tilltransporterade och var operativ på 6 dygn.</p> <p>4. Norge har mottagit och behandlat den svenska kontingenten på ett föredömligt sätt.</p> <p>5. Kontingenten har, under förberedelser, tilltransport och genomförande, agerat inom ramen för en "joint" helhet.</p>					
10	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)		Utfall (tkr) d		Diff. (tkr)	
		Husarbat	2 298	2 495	196		
		F 17	2 567	2 273	294		
	FJS	1 279	1 278	1			
	Orsaker till diff.	För SWAFRAP så budgeterades det på det dyrare avtalet "Villkor för personal i utlandsstyrkan" men utfallet blev kostnader för personal i registerförband. K 3 beror på högre utfall på lönetillägg och tranportkostnader.					
11	Övrigt						

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)				Ansvarigt förband		HKV/OPIL	
Övningens namn		KOMPASS 04		Tid för genomförande		04-03 15--22	
Pos	Innehåll	Redovisning					
1	Typ av övning	Ledningsövning genomförd som "metodövning"					
2	Förväntad effekt / förväntat mål	Utökad förmåga/färdighet i Opstabens arbetsmetoder enligt ArbO, GOP och SOP					
3 a)	Genomförd verksamhet i stort	Övningen omfattade två operativa krigsdygn där huvudsakligen "ledaprocessen" övades. Under förberedelseskedet övades "inriktaprocessen".					
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort						
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Övnings- och spelledning ur FHS, Operativa staben med Främre Operativ Samordning (FOS) och Operativ Underhållsledning (OPUH) ur T 2. Betjäningsförband ur S 1 och I 19.					
6 c)	Övriga staters deltagande						
7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Övergripande kan det konstateras att stabens Nato-anpassade stabsarbetsmetodik fungerar och att staben kan leda från "annan plats". Övningen visade också att konceptet med FOS och OPUH kan och bör vidareutvecklas. Erfarenheterna arbetas efterhand in i stabens arbetsmetodik och en förändrad Joint Coordination Order (JCO) är en direkt följd av övningen.					
8 c)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara						
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss)		Bra (kryss)	X	Mycket bra (kryss)	
	Övningsresultat (verbal redovisning)	Övningen gav staben ett mycket bra tillfälle att utbilda sig i och förfina vald stabsarbetsmetodik. Trots att staben, med nuvarande bemanning, inte genomfört någon stabsövning i motsvarande omfattning agerade staben som en väl fungerande enhet. Övningsupplägget motsvarade väl de kraven på inspel som staben hade förväntat sig och som i sin tur "stressade" de processer som var prioriterade.					
	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)	X	Mycket gott (kryss)	
	Resultat (mål /effekt) styrkor etc (verbal redovisning)	Betjäningsförbanden genomförde efter att KOMPASS 04 avslutats ytterligare några dagars övning med bl a en omgruppering. Betjäningsförbandens uppfattning är att övningen gav de värnpliktiga en bra slutövning.					
10	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)		Utfall (tkr) d)		Diff (tkr)	
		3099		4 445		-1346	
	Orsaker till diff	Utfallet för övningen är högre än budgeten beroende på oklara ingångsvärden vid budgeteringen 2003.					
11	Övrigt						

Övningsnr enligt övningsplan i VU		Ansvarigt förb	
Övningens namn	FOST Ub	Tid för genomförande	V413-415
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Målgång för ubåtsjaktenheter. Ubåten betalar utbildning för svenska Korvetter och Minjaktfartyg genom att medverka som målubåt vid FOST utbildning av NATO/PFP-länders enheter.	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Ubåten HMS Västergötland genomförde målgång för ubåtsjaktenheter.	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Ubåten genomförde målgång. Ledningspersonalen agerade stöd åt FOST, deltagande ubåt, svensk och brittisk ubåtsledning.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Ubåtsjaktfartyg, ubåtsjakthelikoptrar, ubåtsjaktflygplan.	
5 c)	Övriga staters deltagande	UK, Tyskland, Holland	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Enkel och rutinmässig målgång. Erfarenheter rapporteras och delges inom förbandet genom 1.ubflj LL (Lessons Learn).	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara		
8	Övningsresultat	Genomfört verksamheten enligt utgivna order.	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)
		1.626	1.956
	Orsaker till diff	Förbandets ordinarie förbandsproduktion har belastat övningen.	
10	Övrigt		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	2.y/flj
Övningens namn		Tid för genomförande	421-423
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Stridsutbildning i multinationell styrka med focus på den inre striden.	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort		
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Vecka 1: Staff Sea Check, genomgångar stlg samt, ”torsdagskrig” Vecka 2: Tjänstgrensvisa kombinationsövningar till sjöss, Torsdagskrig. Vecka 3: Tjänstgrensvisa kombinationsövningar till sjöss, Slutinspektion	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort		
5 c)	Övriga staters deltagande	Storbritannien: Fregatter typ 23 Iron Duke, Richmond, Montrose Italien: Jagare Luigi De La Penne Turkiet: Fregatt Gediz Polen: Fregatt General Pulaski	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Implementering	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	HMS Gävles erfarenheter från SWOST 2004 är mycket goda. SWOST är en mycket bra stridsutbildning som även i fortsättningen bör vara en naturlig del i sjöstridskrafternas övningsplan. Övriga erfarenheter hänvisas till nedan nämnda erfarenheter. Skriftliga erfarenheter är under framtagande för spridning inom sjöstridskrafterna samt MTK och HKV. Tjänstgrensvisa föredragningar och diskussioner planeras att genomföras i perioden mellan SAMMARIN och LOVISA.	
8	Övningsresultat	HMS Gävle erhöll följande omdöme efter genomförd SWOST: SATISFACTORY sett över hela perioden samt VERY SATISFACTORY på slutinspektionen	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d
		1700,8	2013,7
	Orsaker till diff	Förbandets ordinarie förbandsproduktion har belastat övningen.	
10	Övrigt		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)	Saknas i VU	Ansvarigt förband	HKV
Övningens namn	CME 04	Tid för genomförande	2004-05-18--27
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	EU Crisis Management Exercise (CME)	
2	Förväntad effekt / förväntat mål	<p>Försvarsmakten hade, utöver EU och RK allmänna målsättningarna, följande myndighetsinterna målsättningar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utveckla förmågan till kvalitativt militärstrategiskt underlagslämnande till stöd för den nationella beslutsprocessen inom ramen för EU:s beslutsprocess vid krishantering. - Utveckla förmågan till interaktion mellan aktörer på militärstrategisk nivå (HKV ledningar och sakavdelningar). - Bredda och fördjupa kunskapen avseende EU-ledd krishantering, främst avseende tidsförhållanden och procedurer. - Utveckla förmågan till nationell ledning av utsänd personal. - Utgöra underlag för fortsatt utveckling av HKV arbetssätt och organisation. - Utgöra underlag för fortsatt utformning av VB- och LägesC-funktionerna vid HKV. 	
3 a)	Genomförd verksamhet i stort	<p>Försvarsmaktens roll bestod i att stödja Regeringskansliet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Under förberedelseskedet genom deltagande som militär expert i fyra (4) planeringskonferenser (IPM, MPM, CPM, FPM). - Under genomförandeskedet med militärstrategiskt underlag inför nationella ställningstaganden avseende en EU-ledd krishantering samt med bemanning av EU-OHQ med förstärkningspersonal (<i>Nucleus Staff Primary Augmentees</i>), förbindelsearrangemang till EU-OHQ i form av en nationell förbindelseofficer (NLO) samt personal i EU nationell och Försvarsmaktens övningsledning. 	
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	<p>Övningen berörde främst Högkvarterets Strategiledning (STRA) och där främst Planeringsstabens Insatsledningsavdelning (PLANS INSLED). Under CME 04 genomförandefas (05-18--27) efterfrågade Regeringskansliet Försvarsmaktens stöd endast vid två (2) tillfällen.</p>	
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	<p>Högkvarteret arbetade enligt normala rutiner för planering av insatser. Vid beredningsarbetet för underlagslämnande var de organisationsenheter och den personal ianspråktagen, som normalt skulle varit engagerade. En organiserad bedömandegrupp engagerades i mindre omfattning. Försvarsmaktens övriga engagemang i övningen bestod av:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Två stabsofficerare placerade som <i>Nucleus Staff Primary Augmentees</i> (PA) vid PJHQ under hela övningen. - En stabsofficer tjänstgörande som Försvarsmaktens förbindelseofficer (<i>National Liaison Officer</i>, NLO) till PJHQ under del övningen. - En stabsofficer placerad vid svenska EU-representation i Bryssel under hela övningen, främst för egen kompetensutveckling. - En stabsofficer tjänstgörande i EU <i>Central DISTAFF</i> under hela övningen. - En stabsofficer tjänstgörande som förbindelseofficer mellan Regeringskansliets spelleddning (<i>National DISTAFF</i>) och Högkvarteret under hela övningen. - Högkvarterets interna övningsledning (tre personer). 	
6 c)	Övriga staters deltagande	<p>I övningen deltog EU:s medlems- och anslutningsländer (på huvudstadsnivå och delegationer), diverse EU-organ, det brittiska OHQ i Northwood, + "fem-kretsen" (IS, N, TR, BG, RO), Ryssland (konsultationer) och Ukraina (konsultationer).</p>	

7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<p>Överlag har CME 04 utfallit väl och givit värdefull erfarenhet för såväl Försvarmakten som för de individer som deltagit i övningen. Anordnade informationstillfällen, i synnerhet de som Regeringskansliets anordnat eller deltagit i, har varit värdefulla för kunskapsspridning och kompetensutveckling. Deltagandet med förstärkningspersonal (<i>Primary augmentees, NLO</i>) i EU-OHQ (PJHQ) samt i EU Central DISTAFF och vid svenska EU-representationen har varit värdefullt för den personal som skickades ut samt givit erfarenheter för Försvarmakten. Vunna erfarenheter kommer att användas</p> <ul style="list-style-type: none"> - vid fortsatt dialog med Regeringskansliet avseende åtgärder som kan vidtas för att effektivisera det svenska deltagandet i EU:s krishanteringsprocess, - vid planering av utbildning och övning i EU krishanteringsprocedurer för personal i Högkvarteret eller predestinerade för placering i EU krishanteringsstrukturer, <p>vid fortsatt utveckling av den militärstrategiska insatsledningsprocessen.</p>				
8 c)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<p>Övningens omfattning och genomförande innebar att den personal, som förutsattes kunna beröras av övningen, så också gjordes. Högkvarterets arbetsformer har kunnat prövas och slutsatser bedöms kunna dras för fortsatt utveckling av Högkvarterets arbetssätt och organisation med avseende på insatsplanering och -ledning. I Försvarmaktens utvärdering (2004-06-24, 01 800:70362) föresås ett antal konkreta åtgärder för att fortsatt utveckla krishanteringsförmågan.</p>				
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss) ☐	Bra (kryss) ☒	X	Mycket bra (kryss) ☐	
	Övningsresultat	Försvarmaktens interna målsättningar har till största del uppfyllts.				
	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss) ☐	Gott (kryss) ☐	X	Mycket gott (kryss) ☐	
	Resultat	Ovan redovisade mål har till sin huvuddel nåtts.				
10	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d	Diff (tkr)		
		400 ²	253	47		
	Orsaker till diff					
11	Övrigt	Intet				

² Innehåller även ~ 100 kkr för planering av CMX/CME/MILEX 05

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	3.y/flj
Övningens namn		Tid för genomförande	414
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Bilateral övning med Danmark	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Övningen syftar i första hand till att ge deltagande enheter på fartygs-nivå en fördjupad kunskap i hur att genomföra verksamhet tillsammans med annan nation. Med anledning av detta genomförs övningen utan övergripande scenario i form av en momentövning. De moment som övas är i första hand av karaktären självförsvar samt givande av stöd till annan enhet. Övningen har under 2004 genomförts i danska farvatten kring Bornholm samt i Stora Bält och i södra Kattegat.	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Under övningen har i första hand följande verksamhet övats: + Ubåtsjakt + Luftförsvar + Övervakning + Skyddstjänst Allt i samverkan med utländska enheter	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	31.kvdiv, 34.rbbdiv, 36.ptrbdiv, 3.y/flj lag, HMS Uppland	
5 c)	Övriga staters deltagande	Danmark: HDMS Niels Juel, HDMS Skaden, HDMS Viben, MOBA Tyskland: Marinflyg (Tornado)	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Då övningen endast är bilateral och de två deltagande förbanden alternerar som övningsansvariga är förutsättningarna mycket goda för implementering av erfarenheter till nästkommande års övning. Detta har lett till en kontinuerligt fördjupad och förbättrad övning.	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Se ovan.	
8	Övningsresultat	Syfte och målsättning med årets övning anses uppnådda.	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)
		2223,8	1521,5
	Orsaker till diff	Sänkt ambitionsnivå 31.kvdiv samt lag.	
10	Övrigt	-	

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	HKV OPIL/MTK
Övningens namn	MCOP EST 04	Tid för genomförande	v 421 – 423
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Skarp minröjningsoperation som genomförs dels som bilateralt stöd till de baltiska staterna, dels som röjning av minor mm. Genomfördes i år i ESTLAND.	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort		
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Lämnat stöd till estniska marinen före, under och efter operationen. Genomfört minröjning utanför TALLINN samt NARVA. Genomfört divisionsledning av svenska och utländska minröjningsenheter, genomfört minröjning med fartyg samt min- och ammunitionsröjning med EOD-grupp.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Deltagit med stabspersonal i land samt med 1 minröjningsstödfartyg (inkl ledning) , 2 minröjningsfartyg samt med EOD-grupp.	
5 c)	Övriga staters deltagande	Deltog gjorde enheter från ESTLAND, LETTLAND, LITAUEN, TYSKLAND, FRANKRIKE, BELGIEN, NORGE samt FINLAND.	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Goda erfarenheter drogs om vikten av fungerande minkrigsanalys, EOD-gruppens nyttjande i kustnära miljö, internationell stabstjänst i CTG- och CTU-staber. Vunna erfarenheter överförs till övriga flottiljen och det för internationell tjänst befintliga förbanden SWENARAP MCM/IM 03. Slutligen drogs erfarenheter kring mängden kvarvarande minor vilka utgör ett stort (ökande) hot mot den civila sjöfarten och miljön. Minmängden står även att finna i svenska farvatten.	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Svenska minröjningsfartygs samverkan med landstationerade EOD-grupper rönste goda erfarenheter. Ledningserfarenheter mm enl pkt 6. Erfarenheterna tas omhand i kommande minröjningsreglemente samt i Lessons Learned databasen.	
8	Övningsresultat	Över satt mål.	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d
		743,8	1 688,2
	Orsaker till diff	740 kkr faktureras Forsvarsdepartementet övrigt omfördelas från OPEN SPIRIT	
10	Övrigt		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	HKV GRO M
Övningens namn		Tid för genomförande	v 417 – 420
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	NATO-ledd marin övning med strid i alla dimensioner. Övningen företogs i NORGE och DANMARK. Första renodlade NATO-övningen där PfP-nationer inbjöds att delta.	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort		
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Genomfört divisionsledning av svenska och utländska minröjningsenheter, genomfört övningsmässig minröjning med fartyg samt övningsmässig min- och ammunitionsröjning med EOD-grupp.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Deltagit med stabspersonal i land samt med det för internationell tjänst befintliga förbanden SWENARAP MCM/IM 03 omfattande 1 minröjningsstödfartyg (inkl ledning) , 2 minröjningsfartyg samt med EOD-grupp.	
5 c)	Övriga staters deltagande	Deltog gjorde enheter från ESTLAND, LETTLAND, LITAUEN, TYSKLAND, ENGLAND, USA, FRANKRIKE, BELGIEN, NEDERLÄNDERNA, POLEN, NORGE samt FINLAND.	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Goda stabserfarenheter drogs i landstab och stab till sjöss. Övningens omfattning i volym, 75 fartyg och 40 flygplan samt ingående staber ger att BLUE GAME är av stort intresse för svenska förband. Inför BLUE GAME har uttryckts, från NATO, att även ubåts- och ytstridsenheter såväl som jakt- och spaningsflyg ur FV är välkomna	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Den svenska minröjningsmetodik inkl ledning fungerar. Ledningserfarenheter mm ger underlag till kommande minröjningsreglemente samt i Lessons Learned databasen.	
8	Övningsresultat	Över satt mål.	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)
		2 996	1 800
	Orsaker till diff	Budget innehåller även personalkostnader vilket medför diff i utfall där dessa inte ingår.	
10	Övrigt		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	Lv 6 (KRI Luft)
Övningens namn		Tid för genomförande	040427--0514
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	ELITE är en formell övning i strid mot luftmål. Övningen genomförs i internationell miljö med avancerat flyg och avancerade telekrigsförmågor. Främsta syfte att kompetensutveckla YO	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Deltagande i preIPC, IPC, FPC och övningens genomförande	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Befälsutbildning i STA-Lv, befälsutbildning på plats i Tyskland. Samverkan och samordning med andra nationers luftvärnsförband, strid mot luftmål.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	C:a 10 YO i Lv 6 övn.ledn över tiden + 2 x 20 YO (och YO asp) övade i en vecka vardera. Två EldE rbs 90, 2 UndE PS 90, 1 Lvkv 90, container med utrustning för stridsledning (ILLv), samt viss mtrl för övningsledningen.	
5 c)	Övriga staters deltagande	Övningen är en nationell tysk övning som pågått under ett par år. Till övningen bjuds andra nationer in (NATO- och PfP-länder) för att öva flyg, luftvärn och telekrig inom ramen för ett internationellt koncept. Tyskland, Belgien, Frankrike, Grekland, Holland, Italien, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Slovenien, Tjeckien, Turkiet, USA, Österrike. (Flyg- och/eller Lv-förb), Polen och Ungern endast som Observatörer.	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara		
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Svensk mtrl och personal står sig bra i ett internationellt perspektiv. ELITE är en bra övning, geografiskt nära, för att nå uppsatta mål med att kompetensutveckla luftvärnsofficerare i samv/samo med andra lv-förband. Erfarenheter har tagits tillvara genom utvärdering och utvecklings diskussioner efter övningen. Erfarenheter och slutsatser kommer att inarbetas i reglementen och metoanvisningar.	
8	Övningsresultat	Mycket gott, detaljmålsättningarna är i allt väsentligt uppnådda. Dessutom har ett antal viktiga utvecklingsfrågor besvarats.	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)
		1 550	1 590
	Orsaker till diff	Diff (tkr) - 40	
10	Övrigt		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förband	F 21
Övningens namn	ELITE 2004, Flygvapnets deltagande	Tid för genomförande	040428--0514
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	ELITE (Electronic warfare Live Training Exercise) är en årligt återkommande tysk nationell övning med tyngdpunkt på telekrigföring. I övningen deltar både flyg- och luftvärnsförband från flera nationer. Övningen utvecklar koncept för en europeisk SEAD-förmåga (Suppression of Enemy Air Defence) samt utvecklar deltagande förbands förmåga att verka i telekrigmiljö och förmåga att samarbeta i multinationella förband.	
2	Förväntad effekt / förväntat mål	Inom ramen för ett strukturerat europeiskt försvarssamarbete utveckla SOP (Standard Operations Procedures) för europeisk SEAD-förmåga mot kvalificerade mobila och integrerade luftvärnssystem. Sverige/Flygvapnet: Utveckling av förmåga att planera, genomföra och utvärdera luftburen offensiv telekrigföring i direkt samverkan med andra nationers flygförband enligt NATO ledningsstruktur och metodik. (COMAO, COMBined Air Operations)	
3 a)	Genomförd verksamhet i stort	Pre-IPC, 17 okt 2003, GAF COM/Köln IPC, 28-29 jan 2004, GAF COM/Köln FPC, 23-24 mar, Heuberg ("Målområdet", Lv-grupperingsplatser) ELITE 2004 28 apr--14 maj, Lechfeld AB och Heuberg PXD/Pre-IPC ELITE 2005, 13-14 sep, GAF COM/Köln	
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	F 21 deltog med 37E (Telekrigviggen). Dess offensiva telekrigförmåga (AEA, Airborne Electronic Attack) nyttjades samordnat med andra nationers SEAD-förmågor primärt mot "fientliga" luftvärnsförband, men även mot "fientligt" jaktflyg.	
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Omfattande antal flyg- (strids-, transport-, tanker- och ledningsfpl samt helikoptrar) och luftvärnsförband deltog i ELITE 2004. Förbands-massans kvantitet gjorde övningen till en av de största flygövningarna under 2004 (1228 flygföretag planerades, 953 genomfördes). Kvaliteten på deltagande flyg- och lvförband var anmärkningsvärt hög. I flera fall deltog nationer med förband av spjutspetskaraktär och PE (Peace Enforcement) erfarenhet. F 21 planerade för två rotepass 37E per övningsdag (10 övningsdagar). Basing skedde med fyra fpl (2 reserv). Totalt 41 officerare deltog i övningen. (6 ff, 7 op, 3 LO CAOC, 1 Tk-analys, 1 met, 1 Fl, 1 adj, 1 und, 17 fte, 3 bevakning)	
6 c)	Övriga staters deltagande	Belgien, Frankrike, Grekland, Holland, Italien, (NATO), Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Slovenien, Tjeckien, Turkiet, Tyskland, USA samt Österrike deltog med flyg och/eller lv-förband. Polen Ungern deltog som observatörer.	
7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Att samtidigt genomföra både SEAD ("lyssna" och lokalisera sensorers positioner, preparera och skjuta signalsökande robotar mot dessa) och AEA ("störa"/påverka samma sensorer under samma tidsrymd (någon/ några kritiska minuter)) medför betydande synergier. Verkan mot "fientliga" luftvärnssystem ökar samtidigt som flygförbandens överlevnad (skydd) också väsentligt ökar. För att nå dessa synergier krävs i planeringsskedet bl a: <ul style="list-style-type: none"> • Noggrann EMKON (emissionskontroll). • Optimalt genomförande (taktiskt/geometriskt) av COMAO (15-30 flygplan) under höga flygsäkerhetskrav. • Maximerat stridstekniskt nyttjande av de offensiva telekrig-utrustningarna. 	

		Dessa erfarenheter är en förutsättning för utveckling av AEA-förmågan i JAS 39D Gripen.				
8 c)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<p>Övergripande erfarenheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi kan operera i NATO struktur (komplexa COMAO). • AEA i kombination med SEAD visade sig vara hanterbart m a p EMKON. • AEA i kombination med SEAD medför synergier. (1+1=3) • Goda flygprestanda (fart, manövrering 37E). Räckviddsbegränsningen, mindre bränsle än flera andra deltagande flygplanstyper, kan hanteras med god planering. • Svensk telekrigförmåga står sig bra i internationell jämförelse <p>Flera rapporter är upprättade efter övningen. Övningserfarenheter har tillvaratagits i bl a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvåsitsmetodik i 39D (TU JAS) • Telekrigdatahantering (FM TK SE) • 37E telekrigflygning mot flyg, armé och marina förband (F 21) • SEAD och COMAO metodik (FLSC) • Kompetensutveckling vid FMV och FOI (ResOff anställda vid resp myndighet tjänstgjorde i förbandet.) <p>Under övningen var vädret tidvis dåligt. NATO flygvädermetodik skiljer sig från svensk och utan egna landningshjälpmedel måste högre säkerhetshöjder tillämpas. I syfte att reducera risken att ställa flygpass planeras mobil TILS (landningshjälpmedel) medföras till ELITE 2005.</p>				
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss)		Bra (kryss)		Mycket bra (kryss) X
	Övningsresultat (verbal redovisning)	<p>Övningsresultatet anses av såväl Tyskland som övriga deltagande nationer vara utomordentligt gott. Flera av länderna är som Sverige i en process där respektive försvarsmakts resurser reduceras. Trots det så höjer både värdnationen och flera av de deltagande länderna sina ambitioner inför ELITE 2005.</p> <p>Viljan att bidra i utvecklingen av en europeisk SEAD-förmåga förefaller vara stark i många länder.</p>				
	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)		Mycket gott (kryss) X
	Resultat (mål /effekt) styrkor etc. (verbal redovisning)	<p>Det förväntade resultatet i luftstridsduellerna baserades på över 30 års erfarenhet av att stora jaktflygsradar. Trots egna relativt höga förväntningar kom utfallet att överstiga dessa och förvåna såväl oss själva som inge respekt hos andra deltagande nationer. I övningens kärnverksamhet, markmålsbekämpningen (av luftvärnsförband) var förväntningarna lägre då de baserades på erfarenheter från egna luftvärnssystem (armé och marina) vars konstruktionsprinciper i vissa fall väsentligt skiljer sig från i övningen deltagande lv-system. Utfallet översteg vida förväntningarna.</p>				
10	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)		Utfall (tkr) d		Diff. (tkr)
		1391		1379		12
	Orsaker till diff.	-				
11	Övrigt					

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förband	F21
Övningens namn	FVÖ 04	Tid för genomförande	04-05-03--12
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	Slutövning FV, Taktisk samövning	
2	Förväntad effekt / förväntat mål	<p>Delövn 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vidareutveckla rutiner för samverkan med övriga militära enheter samt civila myndigheter. Efter övningen kunna föreslå förändringar och kompletteringar till IKFN vid hävdande av territoriell integritet. Öva för att vidareutveckla rapporteringsrutiner inklusive RappB. Efter övningen ha sådana erfarenheter att vidareutveckling kan ske av resp. flottiljs beredskapsorder Genomföra utbildning av tillförd personal från FM övriga organisationer. <p>Delövning 2: Lednings- och strilförband</p> <ul style="list-style-type: none"> Slutöva GU-förband enligt lokal produktionsplan och befintliga målkataloger. Genomför förbandsledning över ytan Öva elever vid skolförband Öva taktisk marsch och transport till respektive grupperingsplats <p>Flygförband</p> <ul style="list-style-type: none"> Under längre tid bedriva flygverksamhet H 24 Öva mörkeruppträdande på insatsbas hög Öva företagsplanering Utveckla samarbete/arbetsfördelning mellan flygförare/underättelsefunktion <p>Basförband</p> <ul style="list-style-type: none"> Slutöva GU-förband mot mål i lokal produktionsplan och befintliga målkataloger Öva elever vid skolförband Öva taktisk marsch och transport till respektive grupperingsplats 	
3 a)	Genomförd verksamhet i stort	<p>Delövning 1: Med utgångspunkt från GRO resurser öva flottiljens förmåga i scenariot territoriell integritet i olika krisnivåer.</p> <p>Delövning 2: Slutövning av värnpliktiga tillhörande Basbataljon 04, öva funktioner inom ramen för Basbataljon 04. Slutövning av värnpliktiga tillhörande Strilbataljon 04. , öva funktioner inom ramen för Strilbataljon 04.</p>	
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	<p>Delövn 1: Flottiljens GRO-organisation. (1 div B-sida)</p> <p>Delövn 2: Reducerad Basbataljon 04 (endast ett insatskompani) på flygbas JOK. Huvuduppgift betjäning av flygförband JAS 39 2-4 st. Stöd med förband till Strilbataljon 04 övningsområde syd.</p>	
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	<ul style="list-style-type: none"> JAS 39 division (delar ur) AJS 37 division (delar ur) Basbataljon 04 (reducerad) Strilbataljon 04 (funktionsstöd) 	

6 c)	Övriga staters deltagande	-----
7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	En central utvärderingsgrupp under ledning av C F20 har samlat in och utvärderat erfarenheterna. Genom att C F20 är utsedd bli nästa års BiÖL för FVÖ 05 direkt under FVI kvalitetssäkras och implementeras erfarenheterna. Erfarenheterna är alltför omfattande för att beskriva här men bla kommer flottiljernas ledningsstruktur att ses över och anpassas mot en TI- situation.
8 c)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	-----
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss) ☐ Bra (kryss) ☒ X Mycket bra (kryss) ☐
	Övningsresultat (verbal redovisning)	Övningsändamålen har väl nåtts.
	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss) ☐ Gott (kryss) ☒ X Mycket gott (kryss) ☐
	Resultat (mål /effekt) styrkor etc. (verbal redovisning)	Pers Q 3 har uppnåtts inom Basbataljonens ram . Pers Q 3 har uppnåtts av stödjande förband till Strilbataljonen.
10	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr) Utfall (tkr) d) Diff. (tkr) 8 926,2 9 157,2 (12 583,2) - 231 (-3 657)
	Orsaker till diff.	3 426 kkr arbetstidskostnad belastar felaktigt utfallet. 180 kkr fördyrade tp kostnader och 13 kkr i fördyrade ÖD kostnad
11	Övrigt	

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förband	HKV/C KRI
Övningens namn	Demo 04 V/H	Tid för genomförande	v. 414-422, 445-448
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	Nätverksbaserat försvar, metod och teknikdemo	
2	Förväntad effekt / förväntat mål	Vår (V): Värdera, klarlägga och samordna den fortsatta utvecklingen mot Demo 05/06. Höst (H): Demonstrera första versionen av en funktionsmodell av FM ledningssystem 2010	
3 a)	Genomförd verksamhet i stort	<ul style="list-style-type: none"> • Metodutvecklingsövning med experiment (M-spåret) 3 spelmoment med stegrande komplexitet • Tekniskt stöd till LedsystemM med drift och tekniska verktyg Tjänstedemonstrator, IWS, Click to Meet, DMS CUPOL mm • Demonstration av tjänstedemonstratorn och dess funktion • Utformning och test samt presentation av kompetensmatchningsdemonstrator • Parallell utvärdering på olika systemnivåer 	
4 a) b)	Det svenska	deltagandets verksamhet i stort	
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	OpS, MTK, FTK, ATK, MDM, FMHS, UndSäkC 1.Ubflj, 4.Minkriflj, 3.Ysflj, ÖS, 2.Ysflj, Amf 1, Amf 4, AmfSS I 19, P 18, P 4, Lv 6, A 9, Ing 2, P 7, K 3, I 5 F 7, F 17, F 20	
6-e)	Övriga staters	deltagande	
7	<ul style="list-style-type: none"> • Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara 	<p>Demo 04H var ett stort steg framåt jämfört med tidigare Demo. Övergripande mål för LedsystemM verksamhet vid Demo 04H har uppfyllts avseende utveckling av metod för planering. Dock har målen reviderats i sent skede eftersom de inte kunde uppfyllas avseende insatsledning och gemensam lägesinformation, pga. bristande teknisktöd. Inriktningen att Demo 04H skulle vara en Teknikdemo har inte innehållits mer än marginellt.</p> <p>Ledsystemarna har inte haft beskrivna mål i del 4 FM Ledsystem som planeringsgrund inför Demo 04H. Man kan dock i efterhand konstatera att man trots detta till del uppfyllt dessa mål. De egna Demomålen har kommit fram sent och varit mindre tydliga, och de har inte varit samordnade mellan Ledsystemarna.</p> <p>Behov av omplanering som följd av att halvårsvisa mål ej uppfyllts ska sammanställas och redovisas av respektive ledsystem och beredas.</p> <p>Ledningsmetod <u>Metod för distribuerad parallell planering under tidspress (PPUT).</u> Erfarenheterna från Demon avseende den använda metoden för distribuerad, parallell planering är lovande. Frågetecknen kring roll- och tjänstebegreppet och deras tillämpningar i verkligheten kvarstår. Beslut avseende PPUT, metoden bör vidareutvecklas, struktureras och bör prövas i en utvidgad kontext.</p> <p>Teknikstöd Ännu finns ingen sammantagen och integrerad teknisklösning. Det framgångsrika stödet bestod av icke integrerade COTS-produkter.</p> <p>Beslut avseende teknikstöd</p>	

		<p>1. IWS överlämnas till linjeorganisationen för införande. Ledsyst M utarbetar ett underlag till implementation.</p> <p>2. Click to Meet, motsv ska fortsätta användas och utvärderas i Ledsyst.</p> <p>3. LedsystT har i samarbete med LedsystM utarbetat förslag på hur man ska lösa de önskemål som LedsystM har på tekniskt stöd för att kunna genomföra kommande demo baserat på den inriktning som angivits av C KRI LED UTV.</p> <p>4. Undersök om DMS CUPOL stödjer EBP³ (inom ramen för EBO) och om de framtagna verktygen skall kunna stödja EBO.</p> <p>5. Ett betydande utnyttjande av COTS är en av principerna för uppbyggnad av det framtida ledningssystemet.</p> <p>6. HR XML ska överlämnas till linjeorganisationen. Ledsyst P utarbetar förslag på hur en anpassning och överlämning ska ske.</p> <p>Vidare togs/redovisades följande beslut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - KRI LED UTV har överlämnat ett beslutsunderlag till C KRI där det föreslås att Försvarmakten fattar beslut om att införa symbolregelverket APP-6A, inom ramen för Stanag 2019, "Military symbols for Land Based Systems". <p>Inom överskådlig tid kommer behovet, speciellt i pressade situationer, av att kunna använda svenska språket i ledningssystem att bestå. Som en följd av detta har beslutats att menyer kan bestå av engelska eller svenska och kommandospråk ska vara svenska eller både svenska och engelska samt att textbehandling ska klara svenska tecken(svensk tangentbord). När det gäller utvärderingsarbetet är den kanske viktigaste observationen att syftet med och omfattningen av arbetet måste bli bättre förankrat bland Ledsystarna, och att mera tid bör avsättas för erfarenhetsuppföljning och värdering av erfarenheterna.</p> <p>En väsentlig observation är att mer av utvecklingsarbetet borde ske i form av mindre försök, experiment, utredningar, expertanalyser osv. Demo 04H:s upplägg med mindre förevisning och föreläsning och mer experimenterande bedömdes av alla medverkande som en mycket bra förändring.</p>					
8 e)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara					
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss)		Bra (kryss)	X (V)	Mycket bra (kryss)	X (H)
	Övningsresultat (verbal redovisning)	<p>Viktigare erhållna resultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett utvecklingscentrum (FM Led UtvC i Enköping) där metod och teknikutveckling kan ske gemensamt har etablerats och prövats. Denna anläggning omfattar även teknik och anslutningar för distribuerade försök med enheter ute i landet. Anläggningen har i version 2 testats under Demo 04 höst. • Två Demoperioder har genomförts. Principer och metoder för hur sådan demoperioder bör genomföras har prövats och fungerar väl. • Viktigare resultat (quick-wins) mogna för överlämning till linjeorganisationen <ul style="list-style-type: none"> Verktyget IWS för planering på op./ta nivå Införande av NATO standard för symboler och symbolinformation HR XML standarden för beskrivning av humankapital 					
	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)		Mycket gott (kryss)	X

³ EBP, Effect based planning, som är en del inom EBO (Effect based operations).

	Resultat (mål /effekt) styrkor etc. (verbal redovisning)	<ul style="list-style-type: none"> • Verifiera utvecklingsmiljö, utvecklingsmetod och utvärderingsmetod samt demonstrera resultat: <ul style="list-style-type: none"> Utvecklingsmetoden fungerar väl Utvecklingsmiljön är funktionell och framtida behov för denna har identifierats Utvärderingsmetoden är tillräckligt prövad • Ta fram metoder, verktyg och teknik för planering parallell planering på främst högre taktiskt och taktisk nivå: <ul style="list-style-type: none"> Metod för parallell och samtidig planering framtagen Vissa verktyg framtagna (Tex IWS) DMS CUPOL prövad av OPS <p>De uppsatta målen i Demoplaneringen nåddes! Begränsad måluppfyllnad mot den reviderade utvecklingsplanens nya mål</p>
--	--	--

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)	4.1.1. sida14	Ansvarigt förb	S1
Övningens namn	COMBINED ENDEAVOR 2004	Tid för genomförande	V403--423
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Combined Endeavor (CE) är en "In the spirit of PfP"-verksamhet som leds av USA's Europeiska kommando, USEUCOM. Inbjudna att delta är förutom NATO- och PfP-nationerna även NATO's gemensamma strukturer samt SEEBRIG (brigadsamarbete i sydöstra Europa). Verksamheten är i huvudsak fokuserad till att testa och dokumentera teknisk interoperabilitet mellan landbaserade och levererade sambands- och informationssystem. Testerna genomförs årligen under 3 veckor i maj och testresultaten sammanställs i den så kallade "interoperabilitetsguiden".	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	<p>Övningen Combined Endeavor genomförs i Tyskland v 419-421. Utöver själva genomförandet genomförs fyra (2 st 2003 och 2 st 2004) planeringskonferenser: MPC (Midd Planning Conference), Danmark, Köpenhamn V403 FPC (Final Planning Conference).Estland, TallinV411 Samt en förberedelsevecka i Sverige, Enköping. V417. V422 och 423 avsattes för efterarbeten i form av materiel inlämning och rapportskrivning.</p> <p>Övrig verksamhet som ingått i CE04 och som redovisats under 2003 är: CPC (Concept Planning Conference), Tyskland, Berlin V339 IPC (Initial PlanningConference), Tyskland, Dresden V346</p>	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	<p>Verifiera interoperabiliteten för ledningssystemen inom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nordisk brigad med fokus på TETRA och FM Satkom. - SWAFRAP <p>Utveckla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Möjligheterna till framtida utveckling av registerförband inom amfibiekåren. - Kunskapen om informationssäkerhetsarbetet inom Combined Endeavor i syfte att inhämta beslutsunderlag för ett eventuellt framtida denna verksamhet. - Kunskapen om kortvägssystem i en multinationell miljö. 	

		<p>- Förmågan att delta i JWID 2004.</p> <p>Omfattningen av Sveriges deltagande regleras genom beslut av Styrgruppen för Interoperabilitetstester inom ledningssystemområdet.</p>
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Sverige har totalt deltagit med totalt 34 personer från Försvarsmakten (S 1, P 7, I 19/sign, Amf 1, MarinB O, F 17, F 21, RAB, FMHS, ATS och HKV) samt ett 15-tal från FMV.
5 c)	Övriga staters deltagande	Vid CE04 deltog 40 nationer och 2 organisationer med totalt ca 1000 personer uppdelat på två platser där ca 80 % av övningsdeltagarna deltog i Baumholder, Tyskland och ca 20 % i Burgas, Bulgarien, där en del av övningen bedrevs. De båda platserna var sammanlänkade med satellitförbindelser som tillhandahölls av Frankrike och Italien.
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<p>Resultatet av CE har nu börjat visa sig ute i verkliga insatser, här kan för Sveriges del nämnas Afghanistan samt Liberia, där interoperabilitetsguiden och personkontakter har haft betydelse för upprättande och anslutning av olika nationers sambands- och ledningssystem såväl i planeringsfasen som i själva insatsen.</p> <p>Övningen har länge fokuserat på komponenter men börjar nu så smått ta steget mot tjänster och funktioner med ett operativt fokus. Dock är det viktigt för övningen att bibehålla möjligheten för länder med lägre ambition och kunskap att delta.</p> <p>Övningen ger en god inblick i interoperabilitet och skapar många möjligheter till personligt kontaktnät såväl nationellt som internationellt.</p> <p>USEUCOM uttrycker en ambition att utveckla CE till att inte enbart fokusera på teknisk interoperabilitet utan även omfatta metoder för upprättande av system i en multinationell miljö. CNOP anses kunna utgöra grund för gemensamma metoder att använda även vid en insats.</p> <p>USEUCOM uttrycker att de vill se CE som den huvudsakliga övningen för interoperabilitetsövningar men att de gärna ser en samordning med andra liknande verksamheter som MIP, JWID, CATHOD EMISSION m.fl. Samordningen kan bestå i en sammanslagning eller en samordning varje eller vart annat år. USEUCOM ser dock CE som den huvudsakliga övningen och uttrycker att eventuell samordning med andra övningar bör utgå från detta. En samordning väcker också frågan om lokalisering av övningen. En flytt av övningsplatsen medför dock förändrade transportkostnader vilket kommer att påverka nationernas möjligheter att delta. En samordning mellan övningarna vore dock positiv ur ett resursmässigt perspektiv eftersom resurserna (personal, materiel, ekonomi) för att delta i denna form av aktiviteter är begränsade. Om belastningen blir för hög tvingas nationer omvärdera sitt deltagande. De olika övningarna fyller dock olika syften vilket ger möjlighet att fokusera på olika saker. I dag är dessutom inte alla övningar öppna för alla nationer.</p>
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Gott utfall på testerna. Många av våra komponenter är vid detta lag väl testade och dokumenterade. Fokus bör således nedgå på dessa. Vid uppdateringar och generationsbyten bör dock Fokus återtas. Inriktning för kommande CE måste styras mot att testa SYSTEM och TJÄNSTER i stället för enstaka komponenter. Vi måste dock även i framtiden bereda andra nationer möjligheten att genomföra tester mot oss på

		<p>komponentnivå.</p> <p>FM Satcom är ett system med hög potential och ledande inom sin kategori. Denna typ av utrustning är en bristvara hos andra länder.</p> <p>Vårt deltagande i övningsledning och Test Team är av största vikt för oss i syfte att kunna påverka övningen. Vårt kunnande och engagemang är mycket uppskattat hos de andra länderna.</p> <p>Det finns behov av en långsiktig plan för hur FM skall nyttja den möjlighet som CE erbjuder, nämligen att innan man står inför en operation eller rent av i ett operationsområde kunna testa att vi är interoperabla mot våra partners. Planen bör utgå från den långsiktiga inriktningen avseende registerförband och CE bör om möjligt nyttjas i den tekniska utvecklingen av dessa förband samt för att kompetens-utveckla personal inför ledningssystembefattningar i internationell tjänst. Om registerförbanden dessutom är modulärt uppbyggda bör samma systemlösning (ledningssystemmodul) vara användbar för mer än ett förband. Tilldelar man dessutom ett förband uppgiften att över tiden beredskapshålla ett visst antal av dessa ledningssystemmoduler (t.ex. stabsmoduler och sambandsmoduler) bör man på förbandsnivå kunna genomföra en långsiktig personal- och kompetensutvecklings-plan, med CE som en kompetensutvecklingsmöjlighet. Kunskapen om verksamheten vid CE skulle därigenom också lättare nå berörd personal. På kort sikt skulle dock information om CE behöva spridas på andra sätt inom FM och då framför allt till förbandsnivån.</p> <p>Delegationschefen bör verka för att övningen utvecklas i riktning mot att tester av hela system genomförs i stället för tester mellan enskilda komponenter. Användartjänsterna och gränssnitten mellan de olika systemen bör ligga i fokus. Vidare bör övningen utvecklas från att i huvudsak fokusera på teknisk interoperabilitet till att även omfatta metoder och organisation.</p> <p>Mot bakgrund av att NATO-interoperabilitet är utpekad som vägen till interoperabilitet bör NATO-standards ligga i fokus för vår testverksamhet och våra prioriterade partners inom CE utgöras av länder som följer dessa standards och i synnerhet de som är sannolika "lead nations" för kommande operationer med svenskt deltagande (förslagsvis Storbritannien, Frankrike, USA m.fl.)</p> <p><u>Målsättning och inriktning CE2005</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Genomföra planerade tester i enlighet med de nationella prioriteringarna (Efter Stygruppens beslut) • Skapa ett forum, i Sverige, för informations- och erfarenhetsutbyten från CE och liknande övningar. • Bibehålla deltagandet i övningsledningen och Test Team. • Utöka deltagandet i AI (Assurance of Information) verksamheten vid CE. <p>Arbeta för att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utöka interoperabiliteten mot att även omfatta metod och organisation. • Skifta fokus på övningen från komponenter till system och tjänster. • Delar av insatsförband skall kunna delta i CE i syfte att under insatslika förhållande kunna testa egna system gentemot andra länders system. (Hur bra fungerar interoperabilitetsguiden i verkligheten)
8	Övningsresultat	Under CE04 genomfördes och dokumenterades tester inom områdena transmission,

		<p>enkanalsradio, kretsförmedlade växlar, IP-telefoni, WAN, videokonferens, informationssäkerhet, och informationssystem. Detta för att testa och dokumentera interoperabilitet mellan ledningssystem från deltagande nationer.</p> <p>Sverige deltog i år i samtliga områden utom informationssäkerhet där vi endast var observatörer.</p> <p>Man bör dock ha i åtanke att det som testas inom ramen för denna övning handlar om teknisk interoperabilitet (möjlighet att etablera kontakt eller ej). För att nå fullständig interoperabilitet måste även andra aktiviteter genomföras som stabsövningar, förbandsövningar o.dyl. För mer detaljer se skrivelse: S1 2004-07-09 01800.70716 Reserapport från COMBINED ENDEAVOR 2004.</p>		
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d	Diff (tkr)
	CPC	Se 2003	Se 2003	Se 2003
	IPC	Se 2003	Se 2003	Se 2003
	MPC	160,9	63,5	97,5
	FPC	115,8	46,7	69,1
	Genomförande	972,5	972,4	0,1
	Orsaker till diff	Antagligen ej inkomna fakturor. Billigare resor än planerat. Samt lägre antal deltagare än planerat vid planeringskonferenser MPC och FPC. Kommer dock att återtas inför 2005.		
10	Övrigt	<p>Inför CE05/06/07 behövas budgeten ses över med hänsyn till följande:</p> <p>Utökat deltagande inom AI.</p> <p>Utökat deltagande inom VTC.</p> <p>Utökat deltagande inom TETRA.</p> <p>Framtagande av materiel- och försökscontainer för övningar typ CE, MIP, CWID (JWID) Nationellsambandsteknikövning mm</p> <p>Budgetering vad avser Marinens stödpersonal.</p> <p>Upprättande av FORUM för interoperabilitet.</p> <p>Möjliggöra för delar av insatsförband att aktivt delta vid CE.</p> <p>Införandet av en förplaneringskonferens i Sverige.</p> <p>Utöka deltagandet inom KV (HF2000)</p> <p>Sveriges roll inom EU BATTLEGROUPS, Leadnation vid CE?</p> <p>Omräkning av kostnader för deltagandet vad avser resor, hotell, transporter med hänsyn till att budgeten legat fast under minst tre år.</p>		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förband		FVINSK / HKPFLJ			
Övningens namn		Tid för genomförande		W 420			
Pos	Innehåll	Redovisning					
1	Typ av övning	Internationell sjöräddningsövning					
2	Förväntad effekt / förväntat mål						
3 a)	Genomförd verksamhet i stort	Vi deltog i begränsad omfattning i övningen utan budgeterade medel. Utfallet avser att helikopterflottiljen deltog i IPC/MPC BRIGHT EYE (BALTIC) 2005 med en man.					
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Genomförde ett antal sök med ordinarie besättning från 5.hkpskv Säve					
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort						
6 c)	Övriga staters deltagande						
7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Övningen genomfördes inom ramen för ordinarie verksamhet. De uppdrag som genomfördes gav ett gott resultat och är en viktig komponent för en ökad interoperabilitet inom sjöräddningen.					
8 c)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Det svenska deltagandet från helikopterflottiljen var av begränsad omfattning. De uppdrag som genomfördes, genomfördes med ett gott resultat.					
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss)		Bra (kryss)	x	Mycket bra (kryss)	
	Övningsresultat (verbal redovisning)	Ett antal sök genomfördes med gott resultat. sammanlagd flygtid ca 2h					
	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)		Mycket gott (kryss)	
	Resultat (mål /effekt) styrkor etc. (verbal redovisning)						
10	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff. (tkr)			
		19,8	7,3	12, 5			
	Orsaker till diff.						
11	Övrigt	Inkl IPC/MPC BRIGHT EYE 05.					

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)	4.1/1/17	Ansvarigt förb	S 1
Övningens namn	JWID 04	Tid för genomförande	040607--25
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	NATO PFP interoperabilitetstest	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Deltagit i MPC, IPC, egen förberedelser samt Workshopen.	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Förberedelser i Sverige samt genomfört ca 60 st InformationsSystemstester med 8 nationer under Workshopen i Norge.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	S1/ DelegationsChef, Operatörer P7/ Operatör FMV/ Testledare, Operatörer.	
5 c)	Övriga staters deltagande	NATO + underorganisationer., Kanada, Tjeckien, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Ungern, Italien, Litauen, Holland., Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Spanien, Sverige, Turkiet, England	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Att deltagande nationer anser att JWID är ett mycket viktigt forum för att komma vidare i Interoperabilitetsprocessen inom InformationsSystems området. Detta ger Sverige anvisningar om hur vi skall bli interoperabla.	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Hur man teknisk skall tillämpa MIP (Multilateral Interoperability Program), AdatP3 (Allied Data Publication No 3). För fortsatt utveckling av nationella IS-system. Ger Ledsyst T samt Ledsyst M inriktning på fortsatt verksamhet.	
8	Övningsresultat	Vid ~15 st tester av ~60 st blev resultatet ej som förväntat.	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d
		240	218
	Orsaker till diff	Mindre personal än beräknat	
10	Övrigt	Övningen byter namn från JWID (Joint Warrior Interoperability Demonstration) till CWID (Coalition Warrior Information Demonstration) under 2005.	

Övningsnr enligt övningsplan i VU		Ansvarigt förb	
Övningens namn		Tid för genomförande	
JMC 042 ubåt		V 425-327	
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Multinationell övn med syfte att öka interoperabiliteten inom multinationella styrkor	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Övningen JMC 042 är en övn som genomförs i högt tempo. Med stegrande svårighetsgrad inom samtliga sjöstridsfunktioner. Övningen indelas i 2 faser (uppbyggnadsfas som genomförs momvis samt tillämpad fas som styrs av JMOTS för att säkerställa interaktion mellan deltagande förband)	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Samtliga funktioner där ubåt kan användas / lösa uppgifter övades, främst med inriktning att öka vår interoperabilitet och förmågan att kunna lösa gemensamma samt enskilda uppgifter i ett eskalerande scenario i farvattnen utanför Skottlands västkust.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	HMS Uppland	
5 c)	Övriga staters deltagande	Marina enheter samt flygstridskrafter från främst UK, USA, Dk och NL	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara		
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Rubricerad övning var en mycket bra och givande övning. Mångfalden vad avser deltagande förband och nationalitet gav oss ett mycket bra forum att öva vår förmåga att verka inom multinationella styrkor-öka vår interoperabilitet. Företagsledningen för vår del genomfördes från JMOTS med UK sambandssystem. Detta innebar att vi deltog i övningen under samma förutsättning som övriga länders ubåtar. Vår närvaro i denna årligen återkommande övn bör säkerställas. Tyvärr så lider vi av att inte disponera erforderlig sambandsmtrl vilken måste lånas från UK.	
8	Övningsresultat	Mycket gott	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)
		1.498	582
	Orsaker till diff	Utfallet beror på att kostnader har redovisats på förbandets ordinarie förbandsproduktion.	
10	Övrigt		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	JMOTS, Gb
Övningens namn		Tid för genomförande	040618-040703
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Multinationell övning på främst taktisk nivå.	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Övningen syftar till att förbereda enheter, förband och chefer för utmaningen att tillsammans lösa uppgifter vid en fredsfrämjande multinationell insats inom hela konfliktskalan.	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	C. 3 övertog uppgiften från GRO M att planera och genomföra JMC 042. Av den anledningen deltog 3.y/flj (C.31 kvdiv) i planeringsmöte inför övningen. Övningen genomförs först som en förmågeuppbyggande del, med momentvisa övningar där funktioner som ubåtsjakt, luftförsvar, samband övades. Därefter följde en mer tillämpad scenariofas.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	31.kvdiv (Sto, Mmö samt en mindre lagresurs)	
5 c)	Övriga staters deltagande	Deltagande förband från femton länder.	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Erfarenheter från övningen sammanställs av JMOTS i en större rapport.	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Förutom ovanstående har förbandet sammanställt erfarenheter i en rapport efter övningen. Överföring av erfarenheter mellan de flottiljer som deltar i FOST och JMC genomförs kontinuerligt	
8	Övningsresultat	Mycket gott. Särskild rapport efter övning (09 500:70558) är skriven.	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d
		2534,7	3718,3
	Orsaker till diff	Främst beroende på ökade kostnader diesel samt SD	
10	Övrigt		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	MTK
Övningens namn		Tid för genomförande	V 432
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	LIVEX Slutövning för marinen. Operativ samövning (Joint) av sjöstridskrafter samt interoperabilitet mellan armé-, flyg- och sjöstridskrafter.	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Övningen omfattade en FN mandatstött operation med en marin insatsstyrka i ett fiktivt land. Uppgiften bestod i att ta kontroll i en del av kustzonen i syfte att öppna och hålla led samt att öppna och säkra ur-/ilastningshamn. Övningsplanering enligt "NATO" modell.	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Samtliga marina förband och delar ur FV.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort		
5 c)	Övriga staters deltagande	Finland	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Bra planering som ytterligare förfinas och används inför kommande övningar. Ökad förmåga till samordnad väpnad strid och förmåga att delta i internationella operationer. Erfarenheten från 2003 att övningen i praktiken måste starta avsevärt tidigare än LIVEX med bl a LTÖ, sambands-ledningskontroller/övning/utbildning medförde att årets övning kunde genomföras på ett bättre sätt än tidigare. Erfarenheterna inarbetas i nästa övning SAMMARIN.	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara		
8	Övningsresultat	Ett bra övningsresultat ställt mot det faktum att ekonomin inte medgav en övning med tillräcklig tidsutsträckning. Fortsatta begränsningar i budgett kommer att innebära att det påbörjade återtagandet av ovan beskrivna förmågor framför allt förmågan till samordnad väpnad strid, kommer att stanna av och vi får börja om från början igen.	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)
		16 249	14 502
	Diff (tkr)	1 747	
	Orsaker till diff	Utfallet beror på att kostnader har redovisats på förbandens ordinarie förbandsproduktion.	
10	Övrigt		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt förb	F 17
Övningens namn		DRAGON NEST 04		Tid för genomförande
				2004-08-16—09-03
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Bakgrund/typ av övning	Trilateral flygövning mellan Sverige, Ungern och England. Det övergripande målet med övningen var fortsatt kompetens-uppbyggnad för registerförbandet SWAFRAP JAS 39 samt att öva logistikhantering inför och i samband med utlandsmission.		
2 a)	Genomförd verksamhet i stort			
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	<p>IPC 13/1-04, Budapest (Deltagare: Föatt Ungern, 1 ur HKV, 2 ur F 17). Rekognosering, Air Operations- och Logistic seminar genomfördes på Kecskemét flygbas i Ungern 19/3—1/4-04 (17 deltagare ur F 17). FPC 25-26/5, Kecskemét flygbas (6 deltagare ur F 17). LIVEX 16/8—3/9-04, Kecskemét flygbas i Ungern LIVEX genomfördes i två delar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W34 omgrupperade SWAFRAP JAS 39A huvudstyrka och genomförde upprättande av en svensk camp på Kecskemét flygbas. Denna del av övningen genomfördes enbart av det svenska förbandet med Ungern som stödande i form av Host Nation Support (HNS). • Under övningens andra del, W35-36, genomfördes en gemensam flygövning med bland annat JAS 39, MIG 29 och LH 39 (Ungern) samt Tornado F3 (England). 		
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	<p>F 17 deltog med registerförbandet SWAFRAP JAS 39A (reducerat). Totalt deltog 114 man och 7 av förbandets flygplan JAS 39 GRIPEN. FTK deltog del av tiden med personal för validering. F 20/F 7 deltog med 3 flygstridsledare som ett led i kompetens-uppbyggnaden inför utbildningen av Ungerska flygstridsledare i Sverige under 2005.</p>		
5 c)	Övriga staters deltagande	<p>Ungern deltog med ca 200man och med följande flygplan: 4 x MIG 29, 4 x L 39 och 1 x AN 26. England deltog med ca 120 man och med 5 flygplan Tornado F3.</p>		
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<ul style="list-style-type: none"> • Under övningen prövades två flygplan JAS 39A som var utrustade med edition 15.5 och denna version av JAS 39 kan vara en lösning för att ytterligare utveckla JAS 39A:s interoperabilitet. Det bör därför snarast utredas om SWAFRAP:s flygplan kan förses med edition 15.5. • Förbandets omgruppering från F 17 i Ronneby till Kecskemét i Ungern genomfördes "missionsliknande" och i stort enligt nedan: 2-3 dagars packning och lastning på tåg samt 3x C-130 2 dagars transport genom Europa 3 dagars avlastning och etablering av Camp mm 1-2 dagars familiarizations flygningar <p>Detta innebär att förbandet med viss förvarning varit, om än begränsat, operativt inom 10 dagar. Självfallet är en skarp insats betydligt mer komplicerad än övning DN 04, bland annat tillkommer vapenproblematiken och helt andra "personalproblem", men övningen visar trots detta på att det finns förutsättningar att öka förbandets beredskap från dagens 30 dagar mot 10 dagar.</p>		

8	Övningsresultat	<p>Dragon Nest 04 har för SWAFRAP JAS 39A varit en värdefull och utvecklande övning främst avseende erfarenheter inom logistik, tjänst på marken och verkan från Camp. För första gången har delar av förbandet utöver de som behövs för den "direkta" flygtjänsten övats. Detta innebar den första kontakten med SWAFRAP för många av övningsdeltagarna och "förmågan" i förbandet har stadigt ökat ju längre övningen fortskridit.</p> <p>SWAFRAP JAS 39A:s förmåga avseende internationell sambands- och kommunikationstjänst har prövats genom att förbandets "Telesystem bas internationella insatser" (TBII) har använts. Systemet har i allt väsentligt fungerat och bland annat klarat av att för första gången någonsin sända krypterad flygplandata till Sverige via satellit.</p> <p>Flygtjänstmässigt var målet att samöva med brittiska och ungerska flygförband. Totalt sett har övningsutbytet av flyguppdragen motsvarat förväntningarna. Av förbandets 78 (inkl ombasering) planerade flygföretag har 58 (74%) genomförts. Felutfallet på flygplanen var ovanligt stort under övningen, trots detta ställdes endast 4 pass p.g.a tekniska problem. Resterande ställda pass var p.g.a. dåligt väder.</p>		
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d	Diff (tkr)
		5 065	5 041	24
	Orsaker till diff			
10	Övrigt	<p>Intresset för flygsystemet JAS 39 och förbandet SWAFRAP är fortsatt stort och flera viktiga besök och erfarenhetsutbyten har skett under övningen.</p> <p>Sveriges och Ungerns flygvapenchefer besökte övningen och SWAFRAP. Besökte gjorde även Ungerns stf ÖB samt några politiker och ett 20-tal journalister. Härutöver har Ungerska flygstabens avdelning för integration genomfört besök och överläggningar med SWAFRAP för att identifiera åtgärder för Ungerska flygvapnet så att Ungerns framtida JAS 39 förband erhåller internationell förmåga.</p>		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)	saknas	Ansvarigt förb	MI/4.minkriflj
Övningens namn	OPEN SPIRIT	Tid för genomförande	436-437
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	LIVEX. Multinationell minröjningsoperation som i Sverige klassas som övning.	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort		
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Deltagande i Symposium, PSC samt LIVEX. Genomfört skarp minröjning i LITAUEN.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Deltagande med HMS Ägir (lagresurs), HMS Styrso (minröjande enhet), HMS Vinga (minröjande enhet) samt stabsofficer i CTG-ledning och MTK stab.	
5 c)	Övriga staters deltagande	BALTRON, MCMFORNORTH; med lednings- och minröjningskapacitet. Vidare, minröjande enheter ur DANMARK, TYSKLAND, NORGE, BELGIEN, HOLLAND.	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara		
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Positivt att samöva i multinationell minröjningsstyrka. Vädet tillsammans med materiella haverier och avsaknaden av riktig lagresurs (minröjningsstödfartyg) begränsade övningsutbytet. Erfarenheter omhändertas i "Lessons Learned" databas för att omsättas i bl a Stridstekniska anvisningar.	
8	Övningsresultat	Positiv samverkan med andra nationer höjer vår kompetens.	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d
		730,1	381
	Orsaker till diff	Medel omfördelats till MC OPEST därav underutnyttjande i denna övning.	
10	Övrigt		

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)				Ansvarigt förb	MARININSP
Övningens namn		LOVIISA		Tid för genomförande	v.436-437
Pos	Innehåll	Redovisning			
1	Bakgrund/typ av övning	Den bilaterala övningen Lovisa -04 genomfördes tillsammans med finska enheter.			
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Det sammansatta förbandet har förmåga att skapa och hantera en genensam yt- och luftläges bild. Tyngdpunkten till att skapa och hantera en Uv-läges bild ligger hos de svenska enheterna. De finska enheterna fick tillfälle att öva Ubåtsjakt. Då den tillämpade fasen begränsades fick ROE spelet en lägre nivå.			
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort				
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Ur 2.ysflj deltog Visborg, Göteborg, Kalmar och Gävle. Ur 4.minkrigsflj deltog bojåtar. Ur 1.ubflj deltog 1ubåt under V 437. Ur Amf 1 deltog ledningsfartyg 2 bevakningsbåtar och bordningstropp			
5 c)	Övriga staters deltagande	Finska flottan (6 Missile Sqn) var planeringsansvariga för övningen			
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	En tydlig erfarenhet från övningen är att en utdragen tillämpad fas och som i detta fall kräver en given förflyttning (Berga-Åbo) är beroende av bra väderbetingelser, möjlighet till omfallsplanering är stark begränsad. Övningen bör ej gå över två helger. Den övergripande målsättningen genomfördes ej helt, då orderskrivandet ej genomfördes enligt EXTAC format utan den svenska Samsäk översattes till engelska. Detta främjar ej interoperabilitets målen.			
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Ett förslag till förändring inför Lovisa -05 diskuterades med de finska deltagarna under övningen. Att korta ned övningen till en vecka, att skifta fokus från TG till enskilt fartyg genom att planera övning i likhet med FOST dvs. öka kvaliteten på moment övningarna, samt genomföra en kort tillämpad övning - et s.k. "Thursday war". Detta innebär att CTG staben skulle få en större roll som övningsledning än som "taktisk" stab.			
8	Övningsresultat	Bra övning men alla målsättningar uppfylldes ej pga dåligt väder			
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)	Diff (tkr)	
		2.ysflj 550 1.ubflj 500 4.minkriflj 173,4 Amf 1 538	722 117 81 730	-172 383 92,4 -192	
	Orsaker till diff	Målflyg för finska enheter har inte fakturerats med 150 kkr Pga av vädret ställdes vissa moment in, amf fick också kvarstanna i Finland längre än beräknat .			
10	Övrigt				

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb		OPIL
Övningens namn		ANNIKA 13	Tid för genomförande	
		04-09-29 - -30		
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Bakgrund/typ av övning	Stabsövning		
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Det operativa ledningssystemet övas under två dagar		
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Enbart svenskt deltagande. Övningen var en delmängd i KBM övning SAMÖ 04.		
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Förstärkt ledningslag ur OPS, 1-2 off ur respektive TK, samtliga MD.		
5 c)	Övriga staters deltagande	-		
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Öka nyttjandet av stabsorienteringar. Öka delaktigheten i stabsarbetet OPS/TK.		
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara			
8	Övningsresultat	Övningsändamålet uppfyllt		
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)	Diff (tkr)
		240	22,5	217,5
	Orsaker till diff	Sänkt ambitionsnivå. Övningen genomfördes som momentövn, dagtid.		
10	Övrigt			

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	FTK / F 21
Övningens namn	NORDIC AIR MEET 04	Tid för genomförande	04-05-03--12
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Nordic Air Meet är en internationell övning i PFP anda mellan flygförband.	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	<p>Flygförbanden övade samordnade insatser i form av COMAO (composite air operation) i ett flertal internationella scenario.</p> <p>Nordic Air Meet 2004 är en övning ”in the spirit of Pfp”. Övningsledare är FVI, biträdande övningsledare är C FTK. C F21 är planeringsansvarig för samt leder Host Nation Support.</p> <p>Övningen kommer att genomföras som en momentövning utan bakomliggande scenario där syftet är:⁴</p> <ol style="list-style-type: none"> To practise interception, identification and Dissimilar Air Combat Training (DACT). To familiarise participants nations with NATO operations procedures To practise safe and effective employment of dissimilar fighter aircraft. To familiarise the aircrews with following: <ul style="list-style-type: none"> Performance capabilities and limitations of participating aircraft. Correct handling and weapons procedures. Correct and effective execution of emergency procedures. Mandatory briefing items iaw NATO/PfP procedures PfP and NATO Fighter control procedures 	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	F21 fungerade som HN (host nation) med bassupport och deltagande med 1 samt 2 div. FVI ledde övningen med biträde av FTK. F17 deltog med SWAFRAP JAS 39.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	F21 1div och kompani, 6 x 37 F21 2 div och kompani , 6x JAS 39 F17 SWAFRAP , 6 JAS 39 samt 41 personer	
5 c)	Övriga staters deltagande	Danmark , 6x F 16 samt 44 pers Finland, 6 x F18 samt 33 pers Norge, 6 x F16 samt 63 pers Schweiz, 5 x F 18 samt 33 pers	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Erfarenheterna från övningen är mycket goda. SN (sending nation) är samtliga mycket nöjda med genomförande och support. Tidpunkten på året bör om möjligt tills nästa övning justeras bakåt några veckor för optimalt väderberoende	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande	FTK: fortsatt metodutveckling för att kunna företagsleda med ATO, detta för att kunna verka som insatsledande stab med NATO ledningsmetodik som grund.	

⁴ Annex A till HKV 2004-05-28 skr 19 650:72190 Air Operation Order Nordic Air Meet 2004”

	samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Huvudanledningen med detta är att kompetensen skall kunna finnas i staben så att enskilda stabsmedlemmar skall kunna deltaga i internationella övningar och insatser och att FTK som stab betraktat skall kunna öva och leda SWAFRAP förband på ett så korrekt sätt som möjligt. SWAFRAP: Fortsättningsvis öka förmågan att kunna planera, genomföra och utvärdera flygföretag tillsammans med andra nationers flygförband. Stril: Fortsatt utbildning i NATO ledningsmetodik.						
8	Övningsresultat	F 21 har genomfört sina åtagande i övningen med mycket gott resultat.						
9	Ekonomiskt utfall	<table border="1"> <tr> <th>Budget (tkr)</th> <th>Utfall (tkr) d</th> <th>Diff (tkr)</th> </tr> <tr> <td>2075,5</td> <td>1876</td> <td>199,5</td> </tr> </table>	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d	Diff (tkr)	2075,5	1876	199,5
	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d	Diff (tkr)					
2075,5	1876	199,5						
	Orsaker till diff	Minskade kostnader för köpta servicetjänster med 170 kkr och inhyrd personal med 30 kkr.						
10	Övrigt							

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	OPIL/FKSC
Övningens namn	SEESIM 04	Tid för genomförande	04-11-01--12
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Multinationell övning inom SEESIM (South Eastern Europe Simulation Network) avseende krishantering och katastrofer. Övningens mål var bland annat att: <ul style="list-style-type: none"> • Svara på följderna av terroristangrepp, • Träna samverkan mellan nationella och regionala civil-militära organisationer, • Presentera multipla och komplexa situationer för deltagarna under kort tid, • Erbjuder utmaningar för beslutsfattare och deras beslutsprocess, • Testa och utvärdera räddningsarbetet avseende processer, • Göra besparingar i form av en distribuerad övning samt Intensifiera nationella och regionala möjligheter till simulering.	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	MPC, FPC, JTLS/ECG course och avslutning med en CPX/CAX (02-12 NOV 04), där SEESIM medlemsländer medverkade	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Totalt 12 personer medverkade från svensk sida, fördelat på 6 pax från FM (FKSC samt SkyddsC) 6 civila Folke Bernadotte Akademin samt Statens Räddningsverk), i funktion som Subject Matter Expert, dels vid Exercise Group Control Main site och dels vid Exercise Control Group Forward site's.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Se nedan.	
5 c)	Övriga staters deltagande	SEESIM Medlemsländer, inkluderande Albanien, Bulgarien, Kroatien, Grekland, Italien, Makedonien (FYROM), Rumänien, Slovenien, Turkiet samt del av SEEBRIG HQ. Därutöver Sverige samt USA som supporterande länder	
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Avseende svensk representation vid ECG Main och ECG Forward, kan följande sammanfattas: <ul style="list-style-type: none"> • Tillräcklig teknisk kompetens är väsentlig • En väl uppbyggd infrastrukturen är en förutsättning • Rekommenderad utbildning och tillräcklig erfarenhet för bemanning av ECG Forward och EOC är en förutsättning 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Språkkunskaper i engelska har återigen visat sig vara av grundläggande betydelse. • Övningen innebar stora möjligheter att förbättra ledarskap och beslut kring krishantering. • Omfattning och kvalitet av scenario och injects är väsentliga och måste anpassas efter det individuella landets förutsättningar • Övningsändamålen (främst att träna samverkan och kordinering) uppnåddes i stort med gott resultat • Internationell support (främst av US) har inneburit att övningsändamålen i än större grad har uppnåtts <p>Sveriges representation var generellt mycket uppskattad och behövlig</p>						
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<p>Se ovan. Avsikten är att Sverige</p> <ul style="list-style-type: none"> • har ett fortsatt engagemang och samarbete med SEESIM, • medverkar vid kommande planeringskonferenser inför SEESIM 06, • stödjer genomförandet av själva övningen SEESIM 06 samt • fortsätter samarbetet med FBA avseende dess medverkan och support i SEESIM 06. <p>Vidare finns en bra grund för ett initierat och i vissa fall fortsatt samarbete mellan svenska civila organisationer och motsvarande organisationer i SEESIM medlemsländer.</p>						
8	Övningsresultat	Gott, ställda övningsmål uppnåddes i stort.						
9	Ekonomiskt utfall	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Budget (tkr)</th> <th>Utfall (tkr)</th> <th>Diff (tkr)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>940</td> <td>465,1</td> <td>474,9</td> </tr> </tbody> </table>	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)	940	465,1	474,9
	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)					
940	465,1	474,9						
	Orsaker till diff	Deltagande myndigheter har själva betalat sitt deltagande i övningen, vilket det inte hade planerats för.						
10	Övrigt	Det svenska deltagande är ursprungligen initierat av USA i enlighet med det MoU av 1998 som finns mellan Sverige och USA (USJFCOM) avseende PSN. Deltagande kan också ses som en del i FM internationella inriktning.						

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förband	Livgardet(LG)
Övningens namn	MP-EXERCISE 2004	Tid för genomförande	2004-02-26—03-03 på plats i Helsingfors
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	Sedan 2003 årlig samövning mellan Svenska och Finska MP-kompaniet (GU). Förbandsövning med målet D2 avs. Kompaniledningsfunktionen. Vht . Genomförs med bilateralt MP-komp, mixad ner t.o.m. MP-grp. Vårdlandet tillsätter chefer på alla nivåer och gästande tillsätter Stf. På alla nivåer. Aven instruktörskader är mixad.	
2	Förväntad effekt / förväntat mål		
3 a)	Genomförd verksamhet i stort		
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	02-25—26: Tilltransport, Kä, Umeå, Wasa, Helsingfors 02-27—29: Organiserande och samövning av gemensamt MP-komp. 03-01—03: Lösande av MP-plutonsuppgifter inom Kompanis ram. 03-04—05: Återtransport: Helsingfors, Wasa, Umeå, Boden (Nordpil)	
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	MP-Pluton + komp-ledningsdelar + instruktörskader ur MP-Kompani (GU) ur Livskvadron, Dragonbataljon LG (92) MP-kompani (GU) ur GardesJägarRegimentet (GJR).	
6 c)	Övriga staters deltagande	NIL	
7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<p>Att tilltransportera, organisera, samöva och lösa uppgifter tillsammans med ett utländskt förband med snarlika uppgifter, utbildningsrytm och utbildningsståndpunkt är som att genomföra en "mini-mission" och synes därför vara det bästa sätt LG kan förbereda sina officerare och manskap för Int-missioner. I t.ex. Kosovo och Afghanistan jobbar redan personal ur LG och GJR med varandra.</p> <p>Dessutom är likheten tillräckliga för att kunna genomföra övningen enl. utbildningsplanen och skillnaderna är tillräckliga för utveckling.</p> <p>Vid MP-komp uttryckning 2003 anmälde 80% av de värnpliktiga intresse för internationell MP-tjänst. De allra flesta angav samövningen med Finska MP som största orsak till sitt intresse.</p> <p>Bedömningen är att i år kommer vara motsvarande <u>bland de som fick förmånen att delta i övningen.</u></p> <p>I år lämnades delar av MP-komp hemma av ekonomiska skäl. Detta var ingen bra lösning m.a.a. att de ändå måste beredas motsv.</p> <p>Övningstillfälle, varvid övningen genomfördes i två länder samtidigt, med sämre kvalitet och ett större befälstidsuttag som följd.</p> <p>Slutsats: Denna synnerligen kostnadseffektiva övning bör årligen genomföras med de båda ländernas kompletta MP-kompanier.</p> <p>Vartannat år i Finland, resp. Sverige. MP-EXERCISE 2005 skulle enl. plan genomföras i Sverige under motsv. tid under v 509-510.</p>	
8 c)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara		
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss)	Bra (X)
			Mycket bra (kryss)

	Övningsresultat (verbal redovisning)	Bedömt hög rekrytering till Internationella MP-missioner. D2 i MP-plutons Eskort, sök och skydd av objekt. D1 avs. kompaniledningsfunktionen.			
	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)	Mycket gott (kryss)
	Resultat (mål /effekt) styrkor etc. (verbal redovisning)				
10	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)	Diff. (tkr)	
		479	312	167	
	Orsaker till diff.	Ambitionssänkningar, en pluton om 50 man fick stanna hemma.			
11	Övrigt				

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)				Ansvarigt förb	
Övningens namn		ÖVNING 2 "BLUE SHARK"		Tid för genomförande	Vecka 443
Pos	Innehåll	Redovisning			
1	Bakgrund/typ av övning	Övning för de marina registerförbanden			
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Inkallelse, befattningsutbildning samt tillämpad övning			
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Övning 2 genomfördes som en tillämpad PSO-övning med deltagare från OPIL/MTK, GRO M samt samtliga marina insatsförband.			
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	IUB-02 (Hnd-besättning). IKS-02. FNSU. (övning 1 och 2 redovisas separat). IM-04 (genomförde övning 1 men deltog som avslutning i BS redovisas separat)			
5 c)	Övriga staters deltagande	Nationell övning			
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Ett antal Lessons Learned efter övning 1 och 2 har dokumenterats. Vilka skall ligga som grund inför nästa års övningsupplägg.			
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Erfarenheterna efter övningen var i stort positiva. Erfarenheter från föregående år har implementerats i årets upplägg. Fortfarande kan ubåtens medverkan optimeras ytterliggare. Ett antal LL har tillvaratagits. NBC/asymmetriskt hot var mer tydligt under årets övning jämfört med tidigare år. Förmåga att delta i internationella operationer har utvecklats. OBS en viktig erfarenhet är att insatts och GU-förbanden deltar i många olika internationella övningar/år varvid officerarna får bättre och bättre internationell erfarenhet. Det är då mycket viktigt att den personal som ingår i de staber och övningsledningar som bedriver övningsverksamhet i Sverige också varje år deltar i internationella övningar i olika stabsbefattningar. Gör ej detta kommer dessa officerare snart ha så mycket lägre internationell kompetens än förbandens officerare så det inte längre är möjligt att på ett trovärdigt sätt planera, genomföra och leda övningar med ett internationellt scenario i Sverige.			
8	Övningsresultat	Ställda övningsresultat har uppnåtts			
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)	Diff (tkr)	

		IUB 02 2351 IKS 02 4100	890 2000	-1461 -2100
	Orsaker till diff	Utfallet beror på att kostnader har redovisats på förbandens ordinarie förbandsproduktion.		
10	Övrigt			

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	MarinBS/MTK
Övningens namn	SWENARAP FNSU Ö 1+2	Tid för genomförande	Totalt 4 ve under 2004
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Upprätta och vidmakthålla Forward Naval Support Unit (FNSU) förmåga att ingå i internationella styrkeregister.	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Grundläggande missionsutbildning, befattnings- och förbandsutbildning. Individuell befattningsutbildning. Deltagande i SAMMARIN 04 (bevakningsgrp). Deltagande i Blue Shark 04 (hela förbandet).	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Deltagande i NAT/Pfp övn Blue Game 04 (2 man) vid FLS Kristiansand Norge.	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	FNSU genomfört grundläggande utb v 405 för hela förbandet. C och stf deltagit i Nato/Pfp övn Blue Game v 418—420, som stabsmedlemmar i FLS i Kristiansand/Norge. Sambandspersonal (4 pers) genomför två 2-dagarskurser i internationellt samband och kv-teori. Deltagit vid kommunikationsfältövning under 1 ve. Bevakningsgruppen har deltagit i SAMMARIN 04 vid övat logistikförband. Hela förbandet deltagit vid Marinens validering av registerförbanden (SWENARAP) i övningen Blue Shark under 1½ vecka.	
5 c)	Övriga staters deltagande		
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Årets första övningsperiod var kortare än tidigare år. Skälet var dels att huvuddelen av personalen är den samma som tidigare år och dels att övrig tid avses nyttjas för inplanering av kompetensutveckling av enskilda befattningshavare eso. Erfarenheterna av detta är hittills goda. Erfarenheterna från Blue Game är enbart positiva. Om marinen skall delta kommande år bör FNSU delta i större omfattning, bl.a. med ledsystgrp och delar av logistikgrp, samt ev bevgp för Force Protection. Den individuella kompetensutvecklingen inom sambandsområdet var mycket givande. Bevakningsgrp deltagande i SAMMARIN 04 utföll med ett mycket bra resultat. Grp fick i stor omfattning öva på de uppgifter som är prioriterade. Detta deltagande bör planeras in kommande år. Övn Blue Shark är upplagd så att underhållsmomenten blir mycket få och av ringa omfattning. Detta beror på att övningen är kort (5 dygn) och förbanden behöver under denna tid nästan inget understöd. FNSU bör om möjligt delta i övn Blue Game i stf övn Blue Shark.	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Erfarenheterna visar på att då svenska förband inte får utnyttja Nato sambandssystem, erfordras resurser för att kunna upprätthålla samband mellan de svenska deltagande förbanden. Detta innebär att FNSU bör kompletteras med sambandspersonal och utrustning vid ev kommande deltagande.	
8	Övningsresultat	Uppsatta mål har i huvudsak uppnåtts.	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr) 2 910,0	Utfall (tkr) d) 2 344,9
			Diff (tkr) 565,1

	Orsaker till diff	Främst underutnyttjande av lönekostnader. Varför dessa konton är underutnyttjade kan ej förklaras. Lönekostnader bokförda vid hemmaförbanden och för MarinB S som grundlön.
10	Övrigt	

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förb	MTK/4.minkriflj
Övningens namn	BLUE SHARK / SWENARAP MCM/IM 04 Övning 1	Tid för genomförande	442-443
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	Grundläggande utbildning och övning av minröjningsstyrka i internationell beredskap, IM 04	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Utbildningspaket vid SWEDINT (förmåner, krishantering mm) samt utbildning och övning ombord på styrkans fartyg.	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort		
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	IM 04 med stab, (HMS Trossö, Kullen och Ven), HMS Fårösund (övningsstödplattform) samt "sea-rider"-grupp. IM 04 funktion: övat minröjningsförband mot PersQ 5, övriga deltagare stöd för genomförandet av övningen.	
5 c)	Övriga staters deltagande		
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	IM 04 har grundutbildats och är beredskapssatt från 2004-10-01. Övningstid har tvingats läggas på reparationer då prioriterade fartygssystem haft låg tillgänglighet. Fartygen är i stort behov av planerad HTM.	
7 c)	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara		
8	Övningsresultat	Övningen (och utbildningen) har bidragit till att 4.minkriflj kunnat anmäla sin fjärde minröjningsstyrka till int. styrkeregister.	
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d
		1400	1195
	Diff (tkr)	200	
	Orsaker till diff	Minskade kostnader för läkarundersökningar, subundersökningar och övriga sjukvårdskostnader.	
10	Övrigt	Övriga kostnader för IM 04 är inte redovisad här. Utb resp kaderledn.	

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förband		GRO M	
Övningens namn		TSÖ 04		Tid för genomförande	
Pos	Innehåll	Redovisning			
1	Typ av övning	Slutövning för utbildningsomgång 2 i Marinen			
2	Förväntad effekt / förväntat mål	Ökad förmåga att under kris planera, genomföra samt följa upp sjökrigsföretag i ett begränsat geografiskt område där asymmetriskt hot är dimensionerande. Flottilj-,divisionsledning samt ledning av sammansatta förband			
3 a)	Genomförd verksamhet i stort	Under TSÖ-04 tilldelas förbanden uppgifter innebärande väpnad strid under asymmetriskt hot från såväl luften som ytan, fritt till sjöss och i skärgården. Övningens fokus låg på littoriala operationer. Övningen var begränsad i omfattning beroende på begränsat antal deltagande enheter.			
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	<ul style="list-style-type: none"> - Eskortering under flerdimensionellt hot - Force protection - Anfallsföretag - Minröjningsföretag - Ytspaning och övervakning 			
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	2.ysflj, 4.minkriflj och Amf.1 4.minkriflj fartygsenheter deltog endast under sista dygnet beroende på att enheterna var inblåsta i finska skärgården.			
6 c)	Övriga staters deltagande				
7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	<p>Trots det dåliga vädret genomfördes övningen i sin helhet genom att omplanera verksamheten genom att flytta in momenten inomskärs samt byta övningsområde. Detta beroende främst på att storleken på B-sidans enheter inte kunde verka fritt till sjöss . Endast et avslutande eskort momentet ställdes in pågrund av mycket dåligt väder.</p> <p>-ROE-spelet fungerade bra och utvecklas från övning till övning viktigt är att analysera given ROE-profil .</p> <p>-Det är viktigt att all grundläggande information finns med från början. (tex koordinater för vissa områden, UNSCR mm)</p> <p>De viktigaste erfarenheterna från övningen är inom tre områden och kommer att inarbetas till näst kommande övning i Marinen är följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Precisionsskjutning prejskott -Att grundläggande dokument finns ute i god tid före övningen - Fortsatt utveckling av ROE- och Underrättelse spelet 			
8 c)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara				
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss)		Bra (kryss)	x
	Övningsresultat (verbal redovisning)				

	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)	x	Mycket gott (kryss)	
	Resultat (mål /effekt) styrkor etc. (verbal redovisning)						
10	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d		Diff. (tkr)		
		4.minkri 323 kkr 2.yshlj 500 Amf1 250	4.minkri 200 2.yshlj 400 Amf1 250		4.minkri 123 2.yshlj 100 Amf1 0		
	Orsaker till diff.	P g a dåligt väder så kunde ett antal moment ej genomföras som planerat.					
11	Övrigt						

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt förband	A9
Övningens namn		NORDIC FIELD ARTILLERY EXERCISE 2004 (NFAK 04)	Tid för genomförande	2004-05-03--07
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Teknisk artilleriövning		
2	Förväntad effekt / förväntat mål	Övergripande mål att med deltagande underenheter från Finland, Norge och Sverige få en, mot ett gemensamt mål, skjuttekniskt fungerande artilleribataljon. Nedbrutna mål att utveckla, öva och pröva metoder för att med en nordisk sammansatt bataljon kunna skjuta som en enhet. Uppfylla deltagande länders säkerhetsbestämmelser.		
3 a)	Genomförd verksamhet i stort	Multinationell övning se Pos4		
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Planeringsmöte 1, september 2002 Haslemoen (Norge) Planeringsmöte 2, januari 2003 Helsingfors (Finland) Command Post Exercise (CPX) ve 319 Haslemoen Planeringsmöte 3, september 2003 Villingsberg Planeringsmöte 4 januari 2004 Stockholm Extra planeringsmöte april 2004 Villingsberg NFAK 04 ve 419 Villingsberg med skarpskjutning under tre dagar. Chefen Artilleriregementet var ansvarig övningsledare. Organisation enligt Underbilaga 1.1		
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Sverige deltog med personal i övningsledning, bataljonsstab, batteri om fyra H77B samt en eldledningsgrupp Strf 90 E. Enheterna bemannades av befäl ur Artilleriregementet och I19 artbat.		
6 c)	Övriga staters deltagande	Finland deltog med personal i övningsledning, bataljonsstab, batteri om tre 155K83 samt en eldledningsgrupp Norge deltog med personal i övningsledning, bataljonsstab, batteri om två M109A3GN samt en eldledningsgrupp Danmark deltog med observatör		
7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Använd metod för skjutning har fungerat väl. Metoden används inom NATO mellan olika nationers artilleriförband. Enligt Norge, med erfarenhet från liknande skjutningar, fungerade metoden till och med mer friktionsfritt under NFAK 04. En särskild arbetsgrupp, med specialkompetens från de olika nordiska länderna, kommer att utreda ytterligare förfining av metoder bland annat så att skjutreglerna blir interoperabla.		
8 c)	Erfarenhet av det	Övningen har ökat förmågan för deltagarna att planera och genomföra övningar i		

	svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	internationell miljö samtidigt som den möjliggjort befattningsutbildning i internationell miljö. Kunskaper om egna och nordiska systems möjligheter och begränsningar har ökat.					
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss)		Bra (kryss)		Mycket bra (kryss)	X
	Övningsresultat (verbal redovisning)	Syftet med övningen var att identifiera och öva gemensamma metoder samt klarlägga tekniska förutsättningar för att skapa interoperabilitet avseende indirekt eld mellan de nordiska länderna. Resultatet visar att detta är tekniskt fullt möjligt och att vägen ligger öppen för än mer fördjupad interoperabilitet.					
	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)		Mycket gott (kryss)	X
	Resultat (mål /effekt) styrkor etc. (verbal redovisning)	<p>Övningsresultatet visar att det är tekniskt fullt möjligt att ha ett nordiskt sammansatt bekämpningsförband.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det kan vara en artilleribataljon med eldledare och batterier från olika nordiska länder. • Det kan också vara en styrka som skräddarsys med förmågor som efterfrågas i ett aktuellt missionsområde. Sådana förmågor skulle, förutom vanliga eldledare till fots eller i stridsfordon, kunna vara andra typer av sensorer t ex artillerilokaliseringsradar och UAV. <p>Genom att sätta samman skjutande enheter från de nordiska länderna får man tillgång till en mer varierad ammunitionsportfölj som möjliggör graderad verkan, t ex från varningskott med lys- eller rökgranat till verkanseld med spränggranat.</p>					
10	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)		Utfall (tkr) d		Diff. (tkr)	
		870		1023		- 153	
	Orsaker till diff.	<p>Differensen har tre huvudorsaker:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Övningen genomfördes som befälsutbildning vid regementet där yrkesofficerare bemannade skjutande förband, eldledningsgrupp, stab och övningsledning. 2. Planeringsmöte 4 var ursprungligen planerat att genomföras under 2003 men genomfördes 2004. Medel återlämnades 2003. Mötet fick dessutom genomföras två gånger eftersom Norge, p g a personalbyte, ej deltog första gången. 3. Intresset för övningen visade sig större än planerat varför besöksorganisationen och kostnader kring denna växte. <p>Kostnaderna har i allt väsentligt kunnat balanserats genom att ta medel från "BatÖ Befäl" till NFAF.</p>					
11	Övrigt						

Slutlig organisering m.m. av den operativa insatsledningen i Högkvarteret (RB 11)

Utgående från regeringsbeslut om OPIL lokalisering till Uppsala regleras arbetet med etableringen i C STRA direktiv 2002-12-16 bet 02 371:73760. Ledningsinspektören har i direktiv 2003-03-12, bet 23 250:60192 ”Ledningsinspektörens direktiv för ledning och samordning av OPIL flyttning till Uppsala” reglerat uppdrag och uppgifter till C OPIL. Vidare reglerar LI uppgifter till avdelningar inom HKV som skall stödja processen samt utsett projektorganisation vid FM för OPIL flytt till Uppsala garnison (UAG).

I utgångsläget var FTK redan grupperad i Uppsala, medan OPS, MTK och ATK var grupperade TrV, Muskö respektive Almnäs-Enköping. I tidiga skeden i projektet ställdes en del förhoppningar om tidigare flytt till Uppsala än vad som senare kom att bli fallet.

Ett stort bekymmer för C OPIL var ledning av utlandsstyrkan och situationen för ATK på Almnäs. För att säkerställa ledning av utlandsstyrkan utan påtaglig effektförlust, beslöts att ATK samt PersE utlandsstyrkan skulle omgruppera till UAG senast 2003-10-01. Så skedde också. Emellertid var inte de infrastrukturella åtgärderna klara i tillräcklig utbyggda varför provisoriska lösningar fick vara tillräckligt bra tills vidare. Vid detta tillfälle var inte finansiering av de olika delprojekten helt klarlagd, utan FMV bidrog i mycket stor grad till att göra det realiserbart.

Projektet föredrog 2003-07-01 ett förslag till lösning för C HKV omfattande dels temporär gruppering ovan jord, dels slutlig gruppering i berganläggningen. Vid det tillfället ställde C HKV kompletterande uppdrag att redovisa en vecka senare omfattande ett förslag där inte berganläggningen fanns med. I samband med detta infördes beställningsstopp inom statsförvaltningen, vilket fick till följd att FMV och FortV inte kunde fullfölja anbud och beställningar, resulterande i en flera månaders försening av projektet.

Med de nya förutsättningarna, dvs. utan berganläggning i UAG, togs ett förslag fram i fem steg (steg 0, 1, 2, 3 och 4), där steg 0 var befintlig gruppering med FTK och ATK i UAG, och steg 1 omfattande tidiga delar av OPS (i huvudsak J1 och J8), och steg 2 var MTK och övriga OPIL. Steg tre omfattade en nybyggnation av ett stabshus i anslutning till befintligt fd kanslihus, och slutligen steg 4 berganläggningen.

C STRA beslut innefattade flytt och etablering enligt OPIL förslag steg 0—2 . Det innebar att Den förut projekterade temporära grupperingslösningen kom att bli permanentad.

Projektet har varit indelat i delprojekt, var och en med sin ledare och organisation som haft stöd i linjeorganisationen. Delprojekten har varit Personal, Stöd, Säkerhet, Anläggningar, Fastigheter, Ledningssystem, Verksamhet samt krigsförband.

För att få grepp om ekonomi och möjligheter för projektledaren att följa upp projektet i sin helhet anställdes en ekonomikonstult, Christer Arrenfält, som har ansvarat för totalsammanställning av dels ekonomi, dels en masterplan. Masterplanens aktiviteter är kopplade till tid och ekonomi och redovisas nedan.

Sammanställning

Nedanstående sammanställning och kommentarer baseras på aktiviteter från den masterplan som fastställdes under hösten 2003 och som löpande uppdaterats samt den budget som ligger till grund för samrådsbeslut. De aktiviteter som anges som återstående avser således de ursprungliga och i vissa fall kompletterade, men inte de detaljerade restposter som kan återfinnas inom respektive delprojekt i dagsläget.

Eftersom alla ekonomiska förehavanden ännu inte är avslutade, baseras den ekonomiska totalsammanställningen dels på utfall dels på offerter och prognoser, vilka bör avvika från slututfallet endast i begränsad utsträckning. Sannolikheten för en väsentlig fördyring är m.a.o. ganska liten eftersom huvuddelen av offerterna baseras på offerter till fastpris.

Sammanfattning

Ekonomi

(Belopp i mkr)

TOTALT PER ANSLAG	Ack Utfall okt-04	Budget Totalt	2003 Prognos	2004 Prognos	2005 Prognos	Prognos Totalt	Avvikelse Prog - Budg
6.1.1	8,5	6,4	1,0	12,0	0,0	13,0	6,6
6.2.1	0,4	0,4	0,4	0,0	0,0	0,4	0,0
6.2.2	13,2	79,0	13,1	36,0	12,4	61,5	-17,5
Lån	1,6	27,0	0,0	14,8	0,8	15,6	-11,4
FortV	59,0	59,9	6,6	54,4	0,0	61,0	1,1
FMLOG	1,2	4,0	0,5	1,2	0,0	1,7	-2,3
Summa	83,9	176,7	21,5	118,4	13,2	153,2	-23,5

Omfördelning har skett mellan de olika anslagen, framförallt från lånemedel till verksamhetsmedel (6.1.1). En anledning till det är att HKV KANSLI anskaffat begagnade möbler i stället för nya, vilket gjort anskaffningen totalt sett betydligt billigare, men gjort att kostnaden bokförts på 6.1.1-anslag och inte som lån.

På anslag 6.2.2 har reserven på 17,5 mkr ej behövt utnyttjas.

(Belopp i mkr)

TOTALT PER DP	Ack Utfall okt-04	Budget Totalt	2003 Prognos	2004 Prognos	2005 Prognos	Prognos Totalt	Avvikelse Prog - Budg
Anlägg	0,4	0,4	0,4			0,4	0,0
-							
Ledningssyst	13,2	79,0	13,1	36,0	12,4	61,5	-17,5
-							
Fastighet	61,8	62,2	6,6	57,2	0,0	63,8	1,6
-							
Kansli	8,1	34,3	1,2	24,9	0,8	26,9	-7,4
-							
OPIL Stab	0,4	0,8	0,3	0,3	0,0	0,6	-0,2
-							
SUMMA	83,9	176,7	21,5	118,4	13,2	153,2	-23,5

I stort sett samtliga delprojekt har hållit sig inom sina respektive budgetar. Reserverna har endast behövt utnyttjas inom HKV Kansli avseende kostnader för säkerhetsåtgärder.

Återstående aktiviteter enligt masterplan:

Aktivitet	Ansvarig
Samordning KRI/FMV och GRO/FortV av ekonomi	DP Fastighet
Externa förbindelser 155 MB	DP LedSyst
Redundans förbindelser	DP LedSyst
Akreditering RUS	Inom linjen
Handling för driftsöverlämning	DP LedSyst
Dokumentation av läge på brunnar på originalritning	FortV / Kansli Säk
Dokumentation totalt	DP LedSyst
Anslutning av fiberlarm	DP Kansli IT
Licensavtal för kabel-TV	DP Kansli
Komplettering av möbler	DP Kansli
Installation av larm och inpassering	DP Kansli Säk
Beslut om FKSC gruppering	
Beslut om LedSyst M gruppering	

DP Fastighet

Återstående aktiviteter enligt masterplanen:

- Samordning mellan KRI/FMV och GRO/FortV avseende tillkommande kostnader.

Ekonomi:

(Belopp i mkr)

TOTALT PER DP	Anslag	Ack Utfall okt-04	Budget Totalt	2003 Utfall	2004 Prognos	2005 Prognos	Prognos Totalt	Avvikelse Prog - Budg
Fastighet								
Byggnader	FortV	41,3	36,3	6,6	35,2		41,8	5,5
Byggnader extra hyra	6.1.1	1,5	0,0		1,5		1,5	1,5
Tillkommande behov	FortV				1,4		1,4	1,4
Moduler	FortV	14,1	20,0		14,1		14,1	-5,9
Moduler	6.1.1		2,3		1,3		1,3	-1,0
Säkerhet m.m.	6.1.1	1,4	0,0				0,0	0,0
Vägar, staket	FortV	3,6	3,6		3,7		3,7	0,1
Summa		61,8	62,2	6,6	57,2	0,0	63,8	1,6

Det totala utfallet överskrider budget med 1,6 mkr, medan omfördelning skett mellan byggnader och moduler med större belopp.

Avvikelsen för moduler hänförs till modul 010, som blev betydligt billigare genom att köp gjordes av FortV i stället för hyra. Sannolikt tillkommer kostnader beroende på komplettering av kylanläggning. Dessa ligger ej med i sammanställningen ovan.

Fördyringen för byggnader hänförs till By 010 vars ombyggnad blev mer omfattande än beräknats från början.

Ovanstående återstående aktivitet har diskuterats den 26 nov och resulterat i att FortV kommer att äska tilläggsmedel på 1,4 mkr då dessa kostnader ej är finansierade. (Beloppet är inlagd i uppföljningen). Posten avser arbeten som beställts och utförts av FortV på byggnaderna innan slutlig lokalspecifikation blev fastställd. Dessa arbeten har sedan fått kompletteras och delvis göras om efter fastställande av den slutliga lokalspecifikationen. Vilket anslag som berörs är något oklart, men avser sannolikt byggkostnader hos FortV som sedermera omvandlas till hyra.

DP LedSyst

Infrastruktur

Återstående aktiviteter enligt masterplanen:

- Befintliga presentationssystem har flyttats. Nyanskaffning är beroende på prioritering av kvarvarande resurser.
- Externa förbindelse 155 MB. Denna skall driftsättas under hösten 2004.
- Redundanta förbindelser (HKV KI, ISUS och Muskö) skall göras under hösten 2004

System

Återstående aktiviteter enligt masterplanen:

- VoV-plan har inte upprättats komplett. Tillämpningstest har gjorts. Testet har dokumenterats via FortV försorg som är under distribution. Skriftliga kommentarer från OPIL kommer ej att upprättas.
- Handling för driftsöverlämning tas fram under hösten. Klart till 2005-01-17. Formell driftöverlämning 2005-02-01.
- Dokumentation totalt (övergripande systembeskrivning inkl. FortV system).

Utöver dessa aktiviteter finns en detaljerad lista över restpunkter samt utökande funktionshöjande åtgärder där vissa punkter är klara och andra skall avdömas. Dessutom håller FMV på att sammanställa en lista över tänkta uppgifter för ett vidmakthållande.

Ekonomi:

(Belopp i mkr)

TOTALT PER DP	Anslag	Ack Utfall okt-04	Budget Totalt	2003 Utfall	2004 Prognos	2005 Prognos	Prognos Totalt	Avvikelse Prog - Budg
Ledningssystem								
Etapp 1	6.2.2	13,2	13,2	13,1	0,1		13,2	0,0
Etapp 2	6.2.2		48,3		35,9	12,4	48,3	0,0
Reserv	6.2.2		17,5				0,0	-17,5
Summa		13,2	79,0	13,1	36,0	12,4	61,5	-17,5

Efter samtal mellan KRI och FMV är bedömningen att det sannolika utfallet kommer att bli enligt ovan, både vad gäller storlek och periodisering.

Reserven på totalt 17,5 mkr enligt budget och 21,0 mkr enligt MS-planen, kommer inte att behöva utnyttjas.

DP Stöd

Ekonomi:

(Belopp i mkr)

TOTALT PER DP	Anslag	Ack Utfall okt-04	Budget Totalt	2003 Utfall	2004 Prognos	2005 Prognos	Prognos Totalt	Avvikelse Prog - Budg
Kansli		8,1	34,3	1,2	24,9	0,8	26,9	-7,4
<i>Kansli Stöd</i>		5,1	8,1	0,1	6,4	0,0	6,5	-1,6
<i>Kansli - IT</i>		2,7	5,8	1,0	3,2	0,0	4,2	-1,6
<i>Kansli Säk</i>		0,3	20,4	0,0	15,3	0,8	16,1	-4,3
<i>Kansli Pers</i>		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa		8,1	34,3	1,2	24,9	0,8	26,9	-7,4

Totalt ligger prognostiserat utfall 7,4 mkr under budget. Viss osäkerhet finns emellertid fortfarande, beroende på att en del aktiviteter ännu inte är helt avslutade och alla kostnader inte har bokförts än. Sannolikheten för att ramen skall överskridas är emellertid liten.

HKV KANSLI IT

Återstående aktiviteter enligt masterplanen:

- Anslutning av fiberlarm har övergått till HKV KANSLI IT och skall göras inom linjen.
- Ackreditering av RUS görs inom linjen, ej i projektet

Ekonomi:

(Belopp i mkr)

TOTALT PER DP	Anslag	Ack Utfall okt-04	Budget Totalt	2003 Utfall	2004 Prognos	2005 Prognos	Prognos Totalt	Avvikelse Prog - Budg
Kansli		8,1	34,3	1,2	24,9	0,8	26,9	-7,4
<i>Kansli - IT</i>								
Datorer	FMLOG	1,2	4,0	0,5	1,2		1,7	-2,3
Installation	6.1.1	1,5	1,8	0,5	2,0		2,5	0,7
Summa		2,7	5,8	1,0	3,2	0,0	4,2	-1,6

Kostnaden för driftsättning av systemen är ej separat fakturerad från FMLOG, varför beloppet blir en uppskattning utifrån utförd tid som redovisas från FMLOG.

Reserven på 2,3 mkr i budget avser nyanskaffning av datorer vid flyttningen. Dessa kommer ej att anskaffas nu, som en flyttrelaterad kostnad, utan ingår i den kommande förnyelsen inom linjen.

HKV KANSLI Stöd

Återstående aktiviteter enligt masterplanen:

- Licensavtal för kabel-TV är inte tecknat än och skulle varit klart senast mitten oktober.
- Mindre komplettering av möbler och kontorsutrustning kommer eventuellt att ske.

Ekonomi:

(Belopp i mkr)

TOTALT PER DP	Anslag	Ack Utfall okt-04	Budget Totalt	2003 Utfall	2004 Prognos	2005 Prognos	Prognos Totalt	Avvikelse Prog - Budg
Kansli Stöd								
Möbler / Kontorsutr	Lån	1,3	6,6		2,1		2,1	-4,5
Möbler / Kontorsutr	6.1.1	2,1	0,0		2,3		2,3	2,3
Flytt / Förberedelse	6.1.1	1,7	1,5	0,1	2,0		2,1	0,6
Summa		5,1	8,1	0,1	6,4	0,0	6,5	-1,6

Investeringsanslaget (lån) är lägre utnyttjat än budget, framförallt beroende på att begagnade möbler har anskaffats i stället för nya. Detta har medfört att 6.1.1 anslaget blivit högre, för att de begagnade möblerna bokförts här i stället. Mindre komplettering av möbler och kontorsutrustning kommer eventuellt att ske. Eftersom prognosen innehåller en viss reservering för tillkommande kostnader, kommer med största sannolikhet ramen att hållas.

HKV KANSLI Säk

Återstående aktiviteter enligt masterplanen:

- Installation av larm och inpassering skall vara klart till 2004-12-15. Driftsättning bedöms klart 2005-01-15.
- Dokumentation av brunnarnas läge på originalritning återstår. Samtliga brunnar identifierade och täckta. Ansvar för dokumentation på originalritning ligger på FortV, men övervakas av HKV KANSLI Säk.

Ekonomi:

(Belopp i mkr)

TOTALT PER DP	Anslag	Ack Utfall okt-04	Budget Totalt	2003 Utfall	2004 Prognos	2005 Prognos	Prognos Totalt	Avvikelse Prog - Budg
Kansli Säk								
Investering larm	Lån		10,4		11,0	0,8	11,8	1,4
Säkerhetshöj åtgärder	Lån		0,0		1,0		1,0	1,0
Låssystem	Lån		0,0		0,7		0,7	0,7
Bevakning	6.1.1		0,0		2,6		2,6	2,6
Reserv	Lån	0,3	10,0		0,0		0,0	-10,0
Summa		0,3	20,4	0,0	15,3	0,8	16,1	-4,3

Totalt sett är kostnaden 4,3 mkr lägre än budget. Det innebär emellertid att 5,7 mkr av den totala reserven för HKV KANSLI Säk har behövt användas. Av denna reserv låg 5,0 mkr på 2004 och 5,0 mkr på 2005, en marginell fördyring under 2004 blir alltså följden.

Reserven var budgeterad på investeringsanslag, medan utfallet i stor utsträckning hänförs till verksamhetsmedel (6.1.1). Bevakning beräknas kosta 2,6 mkr under 2004, men fördubblas under kommande år. Denna kostnad var ej budgeterad som en tillkommande kostnad under 2004 och tas därför upp i uppföljningen som flyttrelaterad. För kommande år skall den ingå i den löpande budgeten och är därvid ej att betrakta som flyttrelaterad.

Tillkommande kostnaden för larmning av samtliga säkerhetsskåp prognostiserades tidigare med tillkommande 3,0 mkr, men har blivit lägre och kommer att ligga inom ramen för avtalet med FMV för larm och inpasseringskostnad.

Några poster är fortfarande oklara, såsom kostnad för låsning av brunnar. Undersökning pågår för att reda ut det hur stor denna kostnad har blivit och vilket anslag den har belastat.

Periodiseringen är diskuterad mellan FMV och HKV KANSLI Säk och skall bli enligt ovan.

Dp Verksamhet

Delprojektet har drivits inom ramen för ordinarie verksamhet och har haft till uppgift att driva och koordinera projektet som helhet. Ingen särskild budget finns därför att redovisa utöver den som anslogs för ekonomisk styrning och uppföljning av projektet. För arbetet anlätades en extern konsult.

Ekonomi:

(Belopp i mkr)

TOTALT PER DP	Anslag	Ack Utfall okt-04	Budget Totalt	2003 Utfall	2004 Prognos	2005 Prognos	Prognos Totalt	Avvikelse Prog - Budg
OPIL Stab								
Övrigt	6.1.1	0,4	0,8	0,3	0,3		0,6	-0,2
Summa		0,4	0,8	0,3	0,3	0,0	0,6	-0,2

Dp Personal

Delprojekt personal har bedrivits inom ramen för ordinarie personaladministration inom HKV. Ingen särskild budget var avdelad och de merkostnader som uppstått i samband med pendling m.m. hanteras enligt ordinarie rutiner i linjen.

Dp Krigsförband

Delprojektet skapades 2003-05 i syfte att fånga upp frågor och behov som hör till skyddad gruppering. Delprojektet har inte varit aktivt på samma sätt som övriga delprojekt, utan har påbörjat verksamhet under hösten 2004 enligt särskild plan. Ingen särskild budget har avdelats för detta delprojekt.

Dp Anläggning

Delprojektet påbörjade planering mot gruppering i berganläggning inom Uppsala garnison, men avbröts då det alternativet efter särskilt beslut av C HKV inte längre var aktuellt. Av planerad budget har endast vissa projekteringskostnader på 0,4 mkr redovisats som förbrukade.

Livgardets och Swedints organisation (RB 12)

Vidtagna åtgärder

SWEDINT lades ned 2003-12-31 och Livgardet inrättades 2004-01-01 med en enhet som benämns SWEDINT.

SWEDINT lämnade Almnäs 2004-04-01 och påbörjade då sin verksamhet i Kungsängen. I Kungsängen har skett investeringar i nya lokaler samt ombyggnader av befintligt bestånd. Delar av "gamla SWEDINT" har omlokaliseras till OPIL (personalstöd för utlandsstyrkan) och FMLOG (Home Log Base) i Uppsala.

I Kungsängen har genomförts ytterligare investeringar som ej är kopplade till SWEDINT flyttning.

Mark och byggnader i Almnäs har överlämnats till Vasallen. Delar av övningsfältet i Almnäs har behållits av Försvarmakten till en kostnad av ca 3, 6 milj. kronor i hyreskostnad/år. Denna del kommer att lämnas 2007-01-01.

Besparingar

Personal

Vid omorganisationen av Livgardet 2004-01-01 överfördes viss personal från dåvarande SWEDINT till OPIL (PersE US) och FMLOG (Home Log Base) i Uppsala.

Huvuddelen av den civila personalen i Almnäs har sagts upp och har under 2004 tjänstgjort med uppgifter att avveckla Almnäs.

Viss förstärkning har skett i Kungsängen och då främst i militärrestaurang, förråd, och verkstad.

Personalläget före 2004 och efter 2004 i Almnäs, Kungsängen och Uppsala.

	Almnäs 2003	Kungsängen, Uppsala 2004	Minskning	Not (minskning)
SWEDINT	138,5	126,5	12	Ratio, varav 6 YO
FMLOG	46	16	30	Varav 6 YO
LG	15	1	14	Varav 1 YO
Summa	199,5	143,5	56	

Mark och byggnader (prisläge 2004)

Tidigare hyra Almnäs	23,3 milj.	Lämnat till Vasallen
Ny hyra Uppsala	1,8 milj.	Home Log Base
”-	2,0 milj.	PersE US
Ny hyra Kungsängen	7,7 milj.	PFP Training Center
”- -	4,5 milj.	Kaserner *)
”-	4,5 milj.	Nya hotellet
”-	1,6 milj.	Gamla elevhotellet
Summa ny hyra	22,1 milj.	

*) Kasernerna är icke avskiljbara och hyran skulle ha varit kvar oavsett SWEDINT flytt.

Sammanfattning

Besparingarna har främst skett inom personalområdet.

Hyreskostnaderna för hotellen betalas till huvuddelen genom hyresintäkter av nyttjarna. De beräkningar för investeringarna som gjordes vid planeringen har väsentligt gått ned. Detta innebär att pay off tiden som tidigare redovisades till 5,7 år nu har blivit kortare.

Slutsats: Investeringen har ekonomiskt lönsats sig och möjligheterna till en bra utbildning i ändamålsenliga byggnader har ökat väsentligt.

Utvecklingen av samverkan mellan civil och militär flygutbildning (RB 13)

Genomförd verksamhet och resultat

Samrådsnämnden har inrättats av Försvarsmakten och Lunds universitet på uppdrag av regeringen i syfte att utveckla samverkan mellan militär och civil flygutbildning.

Nämnden består av två representanter för Försvarsmakten och två för Lunds universitet. Försvarsmakten representeras av chefen för F17/Flygskolan, Övlt Micael Bydén, och chefen för F20/FBS (Flygvapnets Flygbefälsskola), Övlt Ingemar Gyllensvaan. Lunds universitet representeras av skolchefen för Trafikflyghögskolan vid Lunds universitet, Karl-Gustav Lundberg, och teorilärare Nicklas Dahlström.

Samrådsnämndens uppgifter har specificerats i regeringens regleringsbrev för Försvarsmakten respektive för Lunds universitet. Samrådsnämnden ska enligt detta genomföra möten minst två gånger om året.

Under 2004 har möten genomförts 2004-05-17 och 2004-11-23. Vid det första av dessa möten formulerade samrådsnämnden uppgifter för en arbetsgrupp bestående av personal på Flygskolan och Trafikflyghögskolan. Under hösten genomförde denna arbetsgrupp två möten, 2004-08-19 samt 2004-10-15. Gruppen tog fram två förslag som redovisades i samband med samrådsnämndens möte 2004-11-23.

Det ena förslaget gällde samverkan avseende teoriutbildning och detta förslag kommer att ligga till grund för en plan för genomförande med planerad start från hösten 2005. Tidsplanen för denna samverkan är dock osäker på grund av kommande försvarsbeslut.

Det andra förslaget gällde samverkan avseende flyglärover utbildning. Förslaget behöver enligt samrådsnämnden beredas ytterligare och det beslutades att förslaget, med kompletterande riktlinjer, återremitteras till arbetsgruppen. Ett nytt förslag om samverkan avseende flyglärover utbildning ska vara klart under 2005.

Utöver dessa förslag har diskussioner om samverkan avseende användning av flygsimulatorer och avseende forskning diskuterats. För närvarande föreligger dock inga planer eller förslag avseende samverkan inom dessa områden.

Under 2004 har dessutom samverkan mellan Flygskolan och Trafikflyghögskolan genomförts enligt följande:

- Vid "Nordiskt flygutbildningsseminarium", arrangerat av Trafikflyghögskolan 2004-09-17 – 18, genomförde Flygskolan en uppskattad föreläsning samt deltog i seminariet i övrigt.
- Flygskolan deltog 2004-10-14 i genomförande av Case-baserad undervisning på Trafikflyghögskolan vilket ledde till vidare diskussioner om samarbete kring denna typ av undervisning samt kring annan pedagogisk metodutveckling.
- Professor Sidney Dekker (från 2005-01-01 professor vid Trafikflyghögskolan) kommer i december att genomföra en föreläsning på Flygskolan om flygsäkerhet i samband med flygutbildning.

Fördelning av f.d. F 16:s uppgifter (RB 14)

Kassa 916.0 är avslutad. Sista byggnaderna återlämnades 4:e kvartalet 2004. Överlämning av förnödenheter till andra förband genomförd. Kassation av ej användbara förnödenheter klar under 4:e kvartalet. All personal inklusive PUG avvecklad. Traditioner och traditionsansvar överfört till F 20.

Ao F 16 har slutfört sin verksamhet utan att lämna några kvarstående uppgifter efter sig. F 16 organisation har i sin helhet upphört.

Erfarenheter och resultat från värnpliktsutbildning omfattande cirka tre månader för rekrytering till hemvärnet (RB 17)

I Försvarsmaktsplanen och i uppdrag till förbanden hade för 2004 planerats 300 värnpliktiga för direktinskrivning för tre månaders grundutbildning för Hemvärnets behov.

Under året påbörjade 181 värnpliktiga tremånaders grundutbildning för placering i hemvärnet. Av de inryckta fullföljde 151 värnpliktiga sin utbildning. Motsvarande siffra för år 2003 avseende fullföljande antal värnpliktiga var 75.

Av dessa 75 vpl. skrev 43 kontrakt under år 2003. Per 2004-12-31 kvarstår 37 av dessa i Hemvärnet.

89 % av de vpl. hade vitsorden 10-5-5 eller högre.

Förband	Inryckta 2004	Avgångar	Utryckta 2004	Antal skrivna kontrakt 2004	Av utb. 2003 kvar i Hv efter 1 år (per 2004-12-31)
LG	42	8	34	15	8
I 5	38	6	32	6	14
I 19 Art	62	12	50	3	7
Ing 2	39	4	35	7	8
Summa:	181	30	151	31	37

Källa: PLIS

Värnpliktsnytt (RB 19)

Bakgrund

Tidningen Värnpliktsnytt är ett forum för information och åsiktsutbyte för personal som fullgör totalförsvarspåikt inom totalförsvaret. Tidningen erhålls kostnadsfritt för ovan nämnd personal. Försvarsmakten ger administrativt stöd till tidningen Värnpliktsnytt. Tidningen skall i journalistiskt och redaktionellt hänseende lyda under chefredaktören. Tidningen skall säkerställas självständighet.

Verksamhet

Värnpliktsnytt har under år 2004 utbildat 23 värnpliktiga informationsoldater. Under sommaren 2004 infördes ett nytt utbildningssystem vid värnpliktsnytt. Detta innebär att endast tio informationsoldater med 15 månaders lång utbildning, kommer att utbildas årligen vid värnpliktsnytt.

Under 2004 har Värnpliktsnytt utkommit 15 gånger i 18 utgåvor, med två utryckningsbilagor och en studietemabilaga. Under året har Värnpliktsnytt publicerat ett antal uppmärksammade artiklar, bland annat om tortyr, försvarspropositionen, dyra hotellnotor, försvarsutskottets kunskaper, grå arbetskraft samt bristande yttrandefrihet på förbanden. Ett flertal reportage från utlandet har gjordes, bland annat om Kfor i Kosovo, främlingslegionen i Frankrike samt värnplikten i Finland och på Grönland.

Ett redaktionellt samarbete har inletts med det ryska magasinet Gazeta Severnaja Subboeta, som verkar i den "stängda staden" Severomorsk, nära Murmansk, Ryssland. Värnpliktsnytt har även använts som exempel i demokrati och militär journalistik under två seminarier i demokrati och militärjournalistik som hölls i Murmansk, anordnade av Sida samt Olof Palmes internationella center.

Under året har Värnpliktsnytt fått besök av en delegation ryska militära informatörer samt militärjournalister från Murmansk och de "stängda städerna". Besökarna ville ta del av hur självständig journalistik om Försvarsmakten bedrivs i Sverige. Även från Moskva kom militär informationspersonal för att göra studiebesök på redaktionen, då inbjudna av Högkvarterets informationschef.

Finansiering

Under 2004 hade Värnpliktsnytt ett anslag från Försvarsdepartementet på 1,805 mkr, dessutom budgeterades en annonsinkomst på 1,0 mkr. Under 2004 såldes annonser för 1,121 mkr. Utfallet vid årets slut +246 000 kr.

Värnpliktsrådet och Försvar mot droger (RB 20)

Redovisning sker i samband med Värnpliktsrådets redovisning.

De frivilliga försvarsorganisationernas verksamhet (RB 26-27)

Redovisning

Bidrag ur anslaget 6:10 har betalats ut till 16 frivilliga försvarsorganisationer samt till 10 militära tidskrifter m.m. se tabell 2.

Ersättning för utbildningsverksamhet ur anslaget 6:1 har betalats ut till 18 frivilliga försvarsorganisationer, se tabell 5.

Ersättning har betalats ut till frivilliga försvarsorganisationer för deras verksamhet i Estland, Lettland, Litauen, Polen, Ukraina och Ryssland.

De kvalitativa målen för utbildning har i huvudsak nåtts. Däremot har de kvantitativa målen vad gäller utbildning inte kunnat nås.

Redovisning av anslag 6:10 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer

Anslagspost 1

Medel enligt regleringsbrevet, anslagspost 1	62 956 000 kr
Utbetalat till frivilligorganisationer	59 431 000 kr
Utbetalat mellanskillnad efter hyreshöjning Artillerigården	1 550 000 kr
Utbetalat till vissa militära tidskrifter m.m.	675 000 kr
Utbetalat till Försvarets civila idrottsförbund	1 300 000 kr

SUMMA UTBETALNINGAR **62 956 000 kr**

Redovisning av anslag 6:1 anslagspost 1, villkor 9. Ersättning till de frivilliga försvarsorganisationerna för deras utbildningsverksamhet

Regleringsbrevet: Högst 135 000 000 får användas för ersättning till de frivilliga försvarsorganisationerna för deras utbildningsverksamhet.

Försvarsmaktens ram för ersättning till de frivilliga försvarsorganisationernas utbildningsverksamhet 135 000 000 kr

Utbetalat till frivilliga försvarsorganisationer 127 314 224 kr

Redovisning av anslag 6:1, anslagspost 1, villkor 10.

Regleringsbrevet för 2004: Högst 5 000 000 kr får efter rekvisition betalas ut till frivilliga försvarsorganisationer för deras stödjande verksamhet i Estland, Lettland, Litauen, Polen, Ukraina och Ryssland.

Summa medel för verksamhet i Estland, Lettland, Litauen, Polen och Ryssland 5 000 000 kr

Medgiven tilldelning enligt regeringsbeslut: 5 000 000 kr

Utbetalat till frivilliga försvarsorganisationer under 2004 3 398 000 kr

SAMMANFATTNING

- Medlemsantalet minskade
- Antalet avtal minskade
- Försvarsinformation genomfördes på stor bredd
- Utbildningen genomfördes med god kvalitet
- Fortsatt efterfrågad verksamhet i Estland, Lettland, Litauen, Polen, Ukraina och Ryssland
- Ökat antal dagar i ungdomsverksamheten men minskat antal deltagare

Anslag 6:10 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer inom totalförsvaret

Från anslag 6:10 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer inom totalförsvaret fördelas det s.k. organisationsstödet till de frivilliga försvarsorganisationerna för ledning och administration, försvarsupplysning, rekrytering, funktionärsutbildning för den egna organisationen samt ungdomsverksamhet. Från och med 2004 har en ny fördelningsmodell framtagen av Krisberedskapsmyndigheten (KBM) och Försvarsmakten (FM) använts till 50 %. I och med detta har också införts att den organisation som har uppdrag från både KBM och FM endast får organisationsstöd från en av myndigheterna i stället för som tidigare från bägge.

Under år 2004 har de organisationer som varit lokaliserade till Artillerigården erbjudits nya väsentligt billigare lokaler på Östhammarsgatan, vilket inneburit att samtliga flyttat dit.

Antal medlemmar, nya avtal samt andelen nya avtal med kvinnor

Antal medlemmar

Antalet medlemmar i de 23 frivilliga försvarsorganisationerna är 673 873, se tabell 1. Av dessa tillhör 636 975 medlemmar någon av de 20 organisationerna med uppdrag för Försvarsmakten. Under året har antalet medlemmar minskat med 32 295, en större minskning än föregående år då minskningen var 27 535.

Antalet nyrekryterade hos de 20 organisationerna uppgår till ca 59 000. Detta är i nivå med föregående år.

Antal nya avtal och andelen nya avtal med kvinnor

Antal nya avtal utgör 925. Antalet nya avtal innebär en nettominskning av antalet avtal med 2 052. Andelen nya avtal med kvinnor utgör 57,5 % (förra året 41,9 %).

De frivilliga försvarsorganisationernas verksamhet

Erhållna bidrag, i form av organisationsstöd, har fördelats av organisationerna med 62,4 % till ledning och administration, (varav 16,4 % lokalt/regionalt och resterande 46,0 % centralt), 8,5 % till försvarsinformation, 5,5 % till organisationstidningar, 5,2 % till rekrytering, 13,4 % till ungdomsverksamhet och 5,0 % till funktionärsutbildning för den egna organisationens behov. Jämfört med budget har en minskning skett på rekrytering och i någon mån även på försvarsinformation. Däremot har en viss ökning skett vad gäller ungdomsverksamhet jämfört med budget.

Försvarsinformation bedrivs såväl externt, som internt. För ändamålet har framställts informationsmaterial som broschyrer, utställningsskärmar, overheadmaterial och video. Flera organisationer har också egna hemsidor och tidskrifter. Under året har mycket av informationen inriktat sig på att beskriva vad Försvarsbeslut 04 kommer innebära.

Externt sker medverkan i mässor, utställningar t.ex. Military Tattoo och festivaler. Deltagande sker också vid Regementets Dag, Flygdagar, uppvisningar, trafikdagar, hundutställningar/tävlingar och vid skyttetävlingar. Vidare har flera organisationer egna hemsidor som är välbesökta. Därtill ges information i skolor och på arbetsplatser.

Exempel på genomförda aktiviteter: CFB har bedrivit försvarsupplysning vid allmänna föredrag och debatter på flera orter samt deltagit vid mässor och festivaler. Flera organisationer har haft föredrag på Rotarymöten, information på flygklubbar och deltagit vid studentmässor i anslutning till Rekryteringscentrums informationer.

FMCK genomförde information med utställning i anslutning till olika MC-mässor/arrangemang. FMCK har deltagit i Gotland Grand National och Novemberkåsan. FSR

bedriver information med hjälp av FSR infovagn med utställningstålt. SRK har deltagit vid olika mässor och därutöver bedrivit försvarsinformation i anslutning till ”skydda liv utbildningar”. SLK har genomfört kurs och konferenser med totalförsvarsinformatörer. Vidare genomförde SLK en totalförsvarsdag i Västerås med bl.a. en paneldebatt. SLK har också deltagit vid studentmässor i Stockholm, Malmö, Göteborg och Sundsvall. I övrigt sker annonsering, affischering och medverkan med artiklar i pressen. SKBR deltar med en annonsbilaga på TV4 text sida.

Flera organisationer t.ex. SBK, SLK, SRK och FMCK får också viss PR i samband med deltagande i eftersök av försvunna personer, vid ”hög vattenflöden” mm samt i nationella och internationella räddningsuppdrag (SBK).

Huvuddelen av försvarsinformationen genomförs internt. Vid alla stämmor, konferenser och även vid styrelsemöten genomförs försvarsinformation ofta med medverkan av politiker och myndighetsföreträdare. Organisationerna har också medlemstidningar och hemsidor, där försvarsinformation utgör en viktig del. Vid alla kurser är försvarsinformation en obligatorisk del av utbildningen. I maj genomfördes en stor information till mer än 1 600 medlemmar genom att FOS arrangerade en konferens på Finlandsbåten Cinderella. Där genomfördes konferenser på olika teman och försvarsinformation från organisationerna.

Ungdomsverksamhet

Ungdomsverksamheten har bedrivits med ett minskat antal deltagare men ett fortsatt ökat antal utbildningsdagar jämfört med 2003. Totalt 16 950 ungdomar har deltagit i verksamhet omfattande ca 59 150 utbildningsdagar, jämfört med ca 52 600 förra året. Det är främst de befälsutbildande organisationerna, CFB, FVRF och SVKRF, som bedriver ungdomsverksamhet. Avtalsorganisationernas ungdomsverksamhet är av mindre omfattning bl.a. beroende på de ekonomiska resurser som kan avdelas. Av anslaget 6:10 har 13,4 % utnyttjats för ungdomsverksamhet, vilket är en minskning från föregående år då 14,1 % utnyttjades för denna verksamhet.

Omfattningen av verksamheten har varierat stort mellan de organisationer som bedriver ungdomsverksamhet, detta mot bakgrund av att den största delen av kostnaderna bekostas med egna medel.

Ungdomar är lätta att rekrytera och fler ungdomar skulle kunna tas om hand om ökade medel tillfördes för verksamheten. Tillgången på ungdomsledare är i vissa fall gränssättande. Fr.o.m. år 2000 bekostas ungdomsverksamheten av det bidrag som ges till de frivilliga försvarsorganisationerna från anslag 6:10 organisationsstöd, efter överföring av medel från anslag A 1 (nuvarande 6:1). Effekten av att anslag 6:10 inte räknats upp innebär att ungdomsverksamheten inte kan genomföras i den omfattning som är önskvärd. Antalet intresserade ungdomar överstiger det antal utbildningsplatser som finns tillgängliga.

FRIVILLIGA FÖRSVARSORGANISATIONER
medlemmar 2004-12-31

Tabell 1

Organisationer för frivillig befälsutbildning:			Jmf 031231
Centralförbundet för befälsutbildning	CFB	37 482	-
Flygfältsingenjörsföreningarna	FIFF	484	-
Flygvapenföreningarnas Riksförbund	FVRF	6 599	-
Försvarets Personaltjänstförbund	FPF	530	-
Sjövärnsskårens Riksförbund	SVK RF	4 051	-
Hemvärnsbefällets Riksförbund	HBR	9 263	-
Förbundet Sveriges reservofficerare	SVEROF	2 938	-
Svenska Flottans Reservofficersförbund	SFRO	862	-
Svenska värnpliktsofficersförbundet	SVOF	762	-
Summa		62 971	
Avtalsorganisationer:			
Frivilliga Automobilkårens Riksförbund	FAK	9 542	-
Frivilliga flygkåren	FFK	2 420	-
Frivilliga Motorcykelkårens Riksförbund	FMCK	6 129	-
Frivilliga radioorganisationen	FRO	7 178	+
Svenska röda korset	SRK	280 835	-
Riksförbundet Sveriges lottakårer	SLK	17 533	-
Svenska Blå Stjärnan	SBS	5 340	-
Svenska Brukshundklubben	SBK	69 778	+
Sveriges civilförsvarsförbund	SCF	22 016	-
Sveriges Kvinnliga Bilkårens Riksförbund	SKBR	7 928	-
Summa		428 699	
Övriga organisationer:			
Frivilliga skytterörelsen	FSR	67 973	-
Svenska fallskärmsförbundet	SFF	2 521	-
Svenska pistolskytteförbundet	SPSF	35 292	-
Svenska sportskytteförbundet	SSF	76 417	-
Summa		182 203	
Totalt antal medlemmar		673 873	

**FÖRDELNING AV BIDRAG UR 6:10, anslagspost 1
per frivillig försvarsorganisation, tusental kr**

Tabell 2

ORGANISATION	FÖRDELNING	SLUTLIG TILLDELNING
CFB	11 633	11 633
FIFF	789	789
FVRF	5 281	5 281
FMCK	2 894	2 894
FRO	6 043	6 043
FSR	4 017	4 017
FPF	459	459
SLK	8 922	8 922
SVK RF	3 538	3 538
SBK	3 693	3 693
SFF	593	593
SKBR	7 566	7 566
HBR	1 864	1 864
SVEROF	1 360	1 360
SFRO	382	382
SVOF	397	397
SUMMA	59 431	59 431

HYROR

För organisationer med lokaler i Artillerigården har gemensam utbetalning skett för att täcka den mellanskillnad i hyra, som uppstod sedan SFV övertagit byggnaden.

SUMMA **1 550** **1 550**

**FÖRDELNING AV BIDRAG UR 6:10 TILL VISSA MILITÄRA TIDSKRIFTER MM,
tusental kr** **Tabell 3**

FÖRENING/TIDNING	Fördelning	Slutlig tilldelning
Kungliga Krigsvetenskapsakademien	450	450
Kungliga Örlogsmannaskapet	70	70
Marinlitteraturföreningen	6	6
Amfibiekårsklubben/Tidskrift för Amfibiekåren	35	35
Artilleritidskrift	38	38
Tidskrift i fortifikation	24	24
Militär Teknisk Tidskrift	16	16
Försvarets Civila Idrottsförening	1 300	1 300
Förbundet Svenska Finlandsfrivilliga	11	11
Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund	25	25
SUMMA	1 975	1 975

ANSLAG 6:1, FRIVILLIGA FÖRSVARSGRUPPORGANISATIONER

MÅL

Mål för verksamheten inom Försvarmakten

Försvarmakten skall stödja de frivilliga försvarsorganisationerna, så att deras verksamhet bidrar till Försvarmaktens kompetensförsörjning samt till att vidmakthålla en stark försvarsvilja och ger försvarsverksamheten en bred folklig förankring.

Frivilligutbildningen inriktas mot att vidmakthålla utbildningen på en sådan nivå och med en sådan kvalitet att den leder till god förmåga i förhållande till Försvarmaktens nationella och internationella behov och krav. Befälsutbildning skall prioriteras före övningar i förband. Totalförsvars- och instruktörsutbildning skall breddas och ökas.

UTBILDNING

20 organisationer har fått utbildningsuppdrag för uppgifter inom armén, hemvärnet, marinen och flygvapnet.

Frivilligutbildningen bedrivs av de frivilliga försvarsorganisationerna, efter uppdrag från Försvarmakten (GRO GEN utifrån underlag från GRO FRIV) med stöd av förband och skolor, som centrala/regionala/lokala kurser. Ca. 75 % av frivilligutbildningen bedrivs som centrala kurser främst under sommarmånaderna.

Sammanfattning

Frivilligutbildningen har genomförts med något lägre antal deltagare och utbildningsdagar än föregående år. Att utbildningen fortsätter att minska beror främst på att uppdragen till organisationerna anpassats till Försvarets ekonomi med reducerade anslag och därigenom minskat förbandsstöd. Därigenom har målen för verksamheten satts lägre än de ambitioner organisationerna har. De reviderade målen har i huvudsak uppnåtts. Dock har några avtalsorganisationer redovisat en sämre måluppfyllnad än tidigare.

Flera organisationer har rapporterat att de har intensifierat sitt arbete med att anpassa sina utbildningar till Försvarets nya behov och krav, helt i linje med den omdiriktning som successivt pågår av organisationernas uppdrag.

Vidare har flera organisationer rapporterat fortsatta problem med rekrytering av elever till kurser. Detta har inneburit ett lägre deltagarantal på vissa kurser och att flera kurser har ställts in på grund av för få elevansökningar. Det innebär också att målet att öka avtalsuppfyllelsen, främst mot hemvärnets behov, inte har kunnat uppnås.

Flera organisationer redovisar att kostnaderna för kurserna har ökat vilket gav ett lägre antal utbildade/utbildningsdagar. Detta främst p.g.a. ökade elevkostnader till följd av ändrade lägsta belopp för dagpenning och dagersättning samt ökade kostnader för mat och logi.

Konsekvensen för Försvaretsmakten är en lägre uppfyllnad/omsättning av insatsorganisationens behov av frivilliga med avtal.

Resultat av utbildningen

Antalet kurs- och övningsdeltagare var 37 740 stycken, 88 % av planerat antal, vilket är en minskning (ca 20%) jämfört med föregående budgetår.

Flera organisationer har rapporterat fortsatta problem med sena avhopp till kurser främst beroende av arbetsmarknadsskäl.

Genomförd utbildning har genomförts med hög kvalitet och av kunniga instruktörer både från FM och de frivilliga försvarsorganisationerna. Detta har lett till genomgående bra effekt på genomförd utbildning. Därtill har noterats att en ytterligare samordning mellan de frivilliga försvarsorganisationerna har skett, vilket både leder till breddade kunskaper och bättre kostnadseffektivitet. Samordningen innebär även att kurser inte behövt ställas in p.g.a. för lågt deltagarantal.

Genom att flera organisationer fått möjlighet att delta i Viking 04 och även några i FVÖ och

SamMarin har övningsutbudet hållits på en bra nivå. Trots detta har den samlade verksamheten minskat något. Övningar av typen Viking 04 är av stor betydelse för de frivilligas motivation samtidigt som de frivilliga enligt övningsledningen varit en förutsättning för att kunna genomföra övningen. Möjligheten att delta i övningar ger därtill en mycket bättre träning än om eleverna, för att vidmakthålla sin kompetens, måste genomgå repetitionskurser. Dessutom är det mer kostnadseffektivt. Därutöver genomför den personal som har avtal med hemvärdet en omfattande övningsverksamhet vilket inte ingår i organisationernas rapportering.

Den prioriterade grundutbildningen, GU, och instruktörsutbildningen, INSTR, uppgår till ungefär samma omfattning som föregående år. Utbildningen redovisas i nio områden (tabell 4).

Avtalsutbildning

Grundutbildningen (avtalsutbildningen) genomfördes i ungefär samma omfattning som förra året. Antalet nya avtal uppgick till ca 96 %, av planerat antal, främst till följd av en mer realistisk planering. Av de nya avtalen tecknades 394 med kvinnor, 42 %. Lottornas utbildning till bevakningstjänst i hemvärdet fortsatte. Under tiden juni – augusti genomfördes utbildning av nio (9) lottor för bevakningstjänst. Utbildningen genomfördes vid Jämtlandsgruppen och i 5 tillsammans med den ordinarie 3-månadersutbildningen av värnpliktiga med gott resultat.

Ett led att kvalitetshöja avtalspersonalens kompetens i Hemvärdets insatsförband har varit en ny kurs, med SKBR som huvudman, TFU KU – stridsutbildning som genomfördes med 50 elever med mycket gott resultat. År 2005 kommer tre sådana kurser att genomföras för att under kommande år bli en naturlig del i avtalspersonalens utbildning.

Under året genomfördes internationell stabsutbildning (IntSAC) vid SWEDINT. I denna utbildning deltog även en (1) elev från Estland. Gensvaret för denna typ av utbildning har varit stort och är även ett led i organisationernas breddning av kursutbud mot FM:s internationalisering. Effekten av tidigare IntSAC-utbildningar har blivit att flera lottor deltagit i internationell tjänst i Kosovo och Liberia.

Under året har antalet frivilligavtal minskat och uppgår nu till 15 2875. Fortfarande finns det stora vakanser av avtalspersonal i hemvärdet.

Repetitionsutbildningen, RU, visar en fortsatt minskning. Övningsdeltagandet utgör en stor del av RU och genomförs bl.a. i hemvärnsförbanden. Resterande RU genomfördes som kurser. Övningsdeltagandet sammanhänger med antalet övningstillfällen som erbjudits och kva-

⁵ Antalet avtal bygger på uppgifter från förbanden vilka p.g.a. att PLIS inte alltid är korrekt uppdaterat endast få ses som en approximation.

liteten på övningen. För att säkerställa att den personal som fortsatt efterfrågas också kommer till övningarna måste bra övningar och övningstillfällen ges.

Frivillig befälsutbildning

Fortsatt osäkerhet vad gäller vissa befattningar och avsaknad av utbildningsplaner har inneburit mindre motivation att delta i utbildning och övningar och även inställda kurser. Detta har medfört färre övningstillfällen för krigsplacerade reservofficerare och värnpliktsbefäl. Den frivilliga befälsutbildningen har bidragit till att det krigsplacerade befälet har kunnat vidmakthålla sin kompetens. Den verksamhet som genomförts har genomgående skett med god kvalitet och i stor utsträckning riktat sig mot hemvärnets behov.

Antalet deltagare i krigsförbandskurser, KFK, har minskat medan antalet dagar KFK har ökat något. Sammantaget har den frivilliga befälsutbildningen under året, bidragit till att vidmakthålla effekten i det krigsförband där personal som genomfört övning/utbildning är placerad. Under året har ca 20 000 genomfört utbildning, bl.a. KU, samt ca 7 800 s.k. övrig utbildning.

Som exempel på den effekt befälsutbildningen ger Försvarmakten kan redovisas att förbundet Kustjägarna, specialförbund i CFB, deltog som en frivilligkloss vid övningen SamMarin. En kompetens/resurs som fortsatt efterfrågas.

Färdighetsutvecklande organisationer

Den planlagda och genomförda verksamheten visar god överensstämmelse. Den frivilliga skytterörelsen har bidragit till att förbättra skjutskicklighet, skjutsäkerhet och vapenhantering. Under året har utbildats 114 nya skytteinstruktörer. Härigenom har FSR uppnått målet att utbilda 664 skytteinstruktörer, en resurs som utnyttjas av främst hemvärdet. FSR har fördelat 280 tkr till SPSF och SSF för underhåll m.m. till 12 skjutbanor ägda av dessa förbund. Ersättning till 48 skjutbanor, som ägs av FSR, har uppgått till 1 155 tkr. Totalt har 60 skjutbanor underhållits och moderniserats under året. FSR kostnader för statens skytteombud har uppgått till 380 tkr.

SFF har genomfört utbildning av hoppmästare och hoppledare (instruktörer) samt vidmakthållit kompetens hos vpl fallskärmsjägare.

Övrig utbildning

SBK har, förutom utbildning av avtalspersonal, i uppdrag att utbilda hundekipage för hemvärdet samt att utbilda hundar för placering i flygvapnets insatsorganisation. Utbildningen har genomförts i planerad omfattning.

Utbildning har skett av hemvärnsmän och hundinstruktörer. Kvalitetskontroll har genomförts genom funktionskontroll av hemvärnshundar och av hundekipage. För flygvapnet har utbildats

bevakningshundar, genomförts vidmakthållande samt utveckling av ammunitionssökhundinstruktörer och funktionskontroll av bevakningshundar genomförts.

Övrig verksamhet

Flera av de frivilliga försvarsorganisationernas personal har genom den kompetens de erhållit kunnat genomföra olika uppdrag eller upprätthålla olika befattningar inom Försvarsmaktens grundorganisation.

Exempelvis:

Flera organisationer redovisar att av dem utbildade instruktörer vid flera tillfällen tjänstgjort som instruktörer vid Försvarsmaktens grundutbildningsförband. Exempelvis CFB, FVRF, FMCK, SVK RF, SBK.

Vidare har medlemmar från flera frivilliga försvarsorganisationer deltagit i Försvarsmaktens internationella insatser. Exempelvis: CFB, FVRF, SLK, SVK RF och SFRO.

FFK har genomfört omfattande flygverksamhet för landets samtliga Sjöstridskompanier och målgångsverksamhet för marinen och armén.

FPF har givit stöd till SWEDINT med hemkomsthandedare.

SRK har av flera MD-grupper fått i uppdrag att svara för den föreskrivna sjukvårdsutbildningen för hemvärnspersonal.

SLK genomförde i september högvakt.

SVK RF har vid två tillfällen genomfört salutskjutning från Skeppsholmen.

SVKRF har bl.a. genomfört ett sjöövervakningsprojekt tillsammans med marinen.

SFF har deltagit i grundutbildning av ca 300 kadetter i Östersund och Halmstad. Därtill har SFF genomfört luftlandsättning i samband med Hv- och MD-övningar. Vidare har SFF deltagit med instruktörer för utbildning av specialistpersonal.

Fältartisterna, specialförband i CFB, har vid fem (5) tillfällen genomfört uppdrag vid Försvarsmaktens internationella missioner.

Under året inledde SLK sin manifestation ”Mot massvåldtäkter som vapen i krig”. Som ett led i detta genomfördes, i samverkan med Folk och Försvar samt Försvarsutskottet, en hearing om detta ämne.

Dessutom deltar en lotta i det militära kocklandslaget.

Särskilda insatser

Några organisationer, SRK, SLK, SKBR och FPF, har rapporterat att de haft medlemmar som funnits med i hjälparbetet i samband med den svåra katastrofen i Sydostasien. Deltagandet har både bestått i krisstöd till hemvändande resenärer här i Sverige och deltagande i hjälpinsatser i Thailand. De av SRK rekryterade och utbildade hemvärnssjukvårdarna visade sig vara en väl kvalificerad resurs för detta arbete. SKBR har deltagit med transporter av hemvändande resenärer.

UTBILDNINGSTATISTIK

Tabell 4

**Frivilligorganisationernas utbildningsverksamhet 2002 - 2004. Antal kurs-
/övningsdeltagare och antal utb.dagar.**

	2002	2002	2003	2003	2004	2004
	Kurs/övn deltagare	Antal ut- bildnings dagar	Kurs/övn deltagare	Antal ut- bildnings dagar	Kurs/övn deltagare	Antal ut- bildnings dagar
GU	2 584	23 361	2 975	23 945	3 075	23 041
RU	10 223	18 445	8 852	15 449	3 046	8 108
KU	23 390	46 914	20 738	53 379	20 258	51 762
BU	479	4 228	505	4 991	276	2 954
KFK	3 098	11 915	2 526	7 048	2 120	7 739
INSTR	1 256	5 208	1 112	5 700	1 168	5 654
FU	2 581	3 395	3 319	7 427	7 852	6 182
ÖVR	17 641	17 116	10 281	14 737	7 797	17 321
UNGD	17 152	44 434	17 845	52 551	16 950	59 153
TOTALT	78 404	175 016	68 153	185 227	62 542	181 914

Förkortningar:

GU, grundutbildning (avtalsutbildning). Deltagare ur avtalsorganisationerna.

RU, repetitionsutbildning (övning eller kurs). Deltagare ur avtalsorganisationerna.

KU, kompletteringsutbildning. Deltagare ur samtliga organisationer.

BU, befodringsutbildning. Deltagare ur organisationerna för frivillig befälsutbildning.

KFK, krigsförbandskurser. Deltagare ur organisationerna för frivillig befälsutbildning.

INSTR, instruktörsutbildning. Deltagare ur samtliga organisationer.

FU, funktionärsutbildning (föreningsfunktionärer). Deltagare ur samtliga organisationer.

ÖVR, övrig utbildning mindre än 6 tim. Häri ingår orientering, soldatprov, kortutb mindre än 6 tim mm

UNGD, ungdomsutbildning. Deltagare ur organisationer med verksamhet för ungdomar, som är medlemmar i organisationen (d.v.s. inte i fristående ungdomsorganisationer).

**TILLDELNING AV ERSÄTTNING FÖR UTBILDNING UR ANSLAG 6:1,
PROGRAM 13.5. Fördelning per frivillig försvarsorganisation, tusental kr Tabell 5**

ORG	Fördelning	Utbetalat	Bal överskott	Utnyttj medel	Över-/underskott
CFB	27 500	27 635	-135,4	27 642,0	-142,4
FIFF	1 700	1 200	224,9	1 281,2	143,7
FVRF	11 500	12 150	-373,0	11 999,0	-222,0
FAK	250	0		0,0	0,0
FFK	1 100	1 125	-25,0	1 100,0	0,0
FMCK	7 900	7 300		6 161,0	1 139,0
FRO	11 750	11 850	-2,9	11 881,8	-34,7
FSR	4700	4 700		4 600,0	100,0
FPF	850	850		826,5	23,5
SRK	18 000	16 800	1 167,6	15 626,1	2 341,5
SLK	19 500	19 900	374,0	20 353,8	-79,8
SVK RF	3 500	3 610	-112,0	3 493,0	5,0
SBK	3 100	3 150	-28,5	3 221,8	-100,3
SFF	400	412,5	0,0	412,5	0,0
SKBR	7 700	9 050	-905,3	6 640,1	1 504,6
HBR	4 700	4 800	-127,4	4 687,4	-14,8
SVEROF	1 100	1 000		750,2	249,8
SFRO	850	850		850,0	0,0
SVOF	150	150		150,0	0,0
Östh.g.	0	781,7		781,7	0,0
Reserv/ej utt	8 750				
SUMMA	135 000	127 314,2	57,0	122 458,1	4 913,1

De frivilliga försvarsorganisationernas stöd utomlands

ANSLAG 6:1, FRIVILLIGA FÖRSVARSORGANISATIONERS VERKSAMHET I ESTLAND, LETTLAND, LITAUEN, POLEN, RYSSLAND OCH UKRAINA

För detta ändamål har för Försvarsmakten enligt 2004 års regleringsbrev avdelats 5 000 tkr som efter rekvisition får betalas ut till frivilliga försvarsorganisationer för deras stödjande verksamhet. Under 2004 har totalt 3 398 000 kr utbetalats. Därtill har balanserade medel från tidigare år, fått utnyttjas för motsvarande verksamhet 2004.

De frivilliga försvarsorganisationernas verksamhet skall återrapporteras. ”Försvarsmakten skall redovisa en bedömning av vilka effekter som de frivilliga försvarsorganisationernas verksamhet har för utvecklingen av motsvarande verksamhet i Estland, Lettland, Litauen, Polen, Ryssland och Ukraina.”

Org.	Beviljat 04	Utbetalat	Bal över-/und	Förbrukade	Över-/underskott
CFB	400 000	400 000		299 045	100 955
FIFF	100 000	127 000	-37 237	82 480	7 283
FVRF	600 000	600 000	0	707 000	-107 000
FFK	100 000	52 000	0	52 000	0
FMCK	200 000	243 000	-43 180	243 000	-43 180
FRO	300 000	300 000		300 000	0
FSR	200 000	378 000	-152 998	225 000	2
FPF	50 000	0		0	0
SLK	350 000	218 000	107 660	136 708	188 952
SVK RF	250 000	230 000	27 763	294 373	-36 610
SBK	200 000	155 000	54 520	210 727	-1 207
SKBR	150 000	95 000	62 319	119 094	38 225
HBR	225 000	150 000		144 623	5 377
SVEROF	225 000	225 000	28 674	253 674	0
SFRO	225 000	225 000	0	50 000	175 000
Reserv/Ej utb	1 425 000				
Summa	5 000 000	3 398 000	47 521	3 117 724	327 797

Genomförd verksamhet i Estland, Lettland, Litauen, Polen, Ryssland och Ukraina

Verksamheten i Baltikum och i Polen har nu för flera organisationer funnit sin form och blivit etablerad och efterfrågad. Detta underlättar dels organisationernas planering och budgetering och dels för mottagarländerna som kan planera för viss verksamhet och då också för erforderligt stöd. Efterfrågan av stöd och hjälp har dock minskat något eller ändrats. Detta främst till följd av ländernas anpassning till NATO och förändrad försvarsmakt samt att de informe-

rats om att vår verksamhet kommer ändra inriktning mot normalt grannlandssamarbete utan särskilda medel. Verksamheten i Ryssland och Ukraina är fortfarande i en uppbyggnadsfas.

Den genomförda utbildningen som har skett både i mottagarländerna och vid kurser i Sverige har varit av hög kvalitet och uppskattats av mottagarna. Vidare har den uppfattats av eleverna som mycket betydelsefull för deras fortsatta verksamhet i respektive hemland. Utbildningen har bl.a. innehållit utbildning i föreningsverksamhet, ledarskap, motorfordonstjänst, hundtjänst, flygbastjänst och befälsutbildning på olika nivåer. Vidare har ungdomsutbyte skett, vilket är mycket uppskattat av mottagarländerna.

Ledarskapsutbildningen för både män och kvinnor har från samtliga mottagare varit efterfrågad och har uppfattats som värdefull för utvecklingen av personal i ledande befattningar inom såväl hemvärn som övriga organisationer.

GRO FRIV har deltagit i dialoger med respektive Estland, Lettland och Litauens högkvarter, i anslutning till GRO BALT dialoger, i syfte att få underlag för vad som är efterfrågat. Vidare har FRIV också varit i kontakt med Polens försvarsdepartement. Vid möten med representanter för de baltiska staterna har framförts att de frivilliga försvarsorganisationernas verksamhet är viktig för deras utveckling av en försvarsmakt i demokratisk anda. Samtliga baltiska länder har framfört önskemål om att utbytet bör fortsätta.

CFB har genomfört en tvåveckorskurs för befäl ur estniska gränsbevakningen med totalt 15 elever. Kursen har helt enligt esternas önskemål och behov fokuserat på taktik och stridsteknik samt ett antal studiebesök vid exempelvis Kustbevakningen och polisen. Verksamheten har genomförts med mycket bra resultat. CFB har deltagit i ungdomstävling i Polen.

FIFF har inom ramen för ett samarbete med FVRF genomfört utbildning i Sverige och Estland teoretiskt och praktiskt på all materiel och maskiner som FM överlämnat till flygbaser i Estland. Alla som deltog i utbildningarna kan nu både reparera och köra aktuella maskiner och fordon. Planering har också skett för att genomföra motsvarande utbildning för deltagare i Lettland. Utbildningen i Lettland fick tyvärr senareläggas då de berörda kallats till NATO-utbildning samtidigt som kursen skulle genomförts.

FVRF har genomfört utbildning i luftbevakningstjänst och flygbasförsvar i Sverige. Vidare har genomförts utbildning i Estland i flygfältsarbete. Därutöver har ett omfattande organisationsutbyte förekommit. I FVRF-utbildningen har deltagit 112 estniska, lettiska och litauiska elever under 936 dagar. FVRF har deltagit i ungdomstävling i Polen.

FFK har genomfört en uppföljning av tidigare genomförd utbildning av estniska flyginstruktörer. Det har etablerats en flygskola i Estland men de utbildade instruktörerna har ännu ej kommit i gång med någon utbildning bl.a. till följd av att utbildningsmaterial ännu ej finns framtaget och översatt till estniska. Det fordras att samarbetet mellan berörda myndigheter och

Kaitseliit kommer i gång i detta avseende vilket GRO FRIV redovisat vid sin dialog i Tallin i januari 2005.

FMCK har genomfört vinterutbildning av estniska Mc-instruktörer och i Polen genomfört utbildning av mc-instruktörer. Utbildningen har resulterat i sex (6) polska mc-instruktörer som uppfyller våra, högre, krav på att vara mc-instruktör. FMCK har deltagit i ungdomstävling i Polen.

FRO har genomfört utbildning av tolv (12) sambandsbefäl, i sambandsplanläggning/internationell signalering på Fårö, från Lettland och Litauen tillsammans med sex (6) svenska sambandsbefäl. FRO har vidare deltagit med sex (6) medlemmar i sambandsövning i Litauen. Effekten av denna verksamhet är att sambandsbefäl på bataljonsnivå påtagligt har höjt sin förmåga. Dessutom har under året genomförts kortvågstrafik på träningsnät KV mellan Sverige- Lettland – Litauen. Här har dock inte målet nåtts då deltagande i övningarna från lettisk och litauisk sida endast skett sporadiskt. Därtill har dåliga språkkunskaper lagt hinder i vägen.

FSR har i samarbete med SPSF genomfört kurs med lettiska och estländska skytteinstruktörer. Skyttar ur FSR och SPSF har därutöver deltagit i landskampsutbyte Lettland - Sverige. Verksamheten har resulterat i att skytteföreningar är under uppbyggnad under demokratiska former i Estland och Lettland. FSR har genomfört utbildningsläger med polska skyttar (ungdomar och ledare) i Sverige.

Vid årets IntSAC utbildning var det en deltagare från Estland. Under hösten genomförde sex (6) litauiska kvinnor överlevnadsutbildning vid SLK höstskola på Kosta med gott resultat. Den utbildning som elever under åren fått delta i genom SLK riktad mot internationell stabs-tjänst för assistenter har underlättat för deltagarna att delta i internationella övningar.

SVK RF har haft deltagare från Lettland, Litauen, Ryssland och Polen på sommarskola, totalt 22 ungdomar. Vidare deltog SVK RF i ungdomstävling i Polen. Svenska ungdomar har varit på besök i Ryssland och 11 ryska ungdomar deltagit i SVK RF tävling i Härnösand. Därutöver har verksamheten resulterat i att i Kaliningrad det har bildats en organisation "Flottans ungdom" som bygger på frivillighet och demokratiska grunder med Sjövärnsskåren som förebild.

SBK har genomfört: Instruktörsutbildning gällande räddningshund, bevaknings- och eftersök-hundar för elever från Estland, Lettland, Polen och Ryssland med gott resultat. Vidare har lärarutbildning genomförts gemensamt med dessa länder och Ukraina med gott resultat, den svenska modellen har anammats samt har verksamheten lett till en bättre djurhållning. Därtill har ungdomar från Estland, Lettland, Polen, Ukraina och Ryssland deltagit i veckoläger med ungdomar från Sverige med mycket bra resultat. Ungdomarna har fått ökad förståelse för en demokratisk styrelseform, lärt sig organisationslära, hundkunskap och umgås med deltagare från andra länder. Ett resultat är också att brukshundklubbar är under uppbyggnad i mottagar-

länderna.

SKBR har fortsatt med trafiksäkerhetsarbete i Polen. I Ryssland har SKBR fortsatt med sina kontakter med de ryska soldatmödrarna. Målet är att bygga upp ett demokratiskt nätverk av kvinnoorganisationer i Ryssland.

HBR har genomfört KFK för 26 estniska officerare med gott resultat.

SVEROF genomförde i år ledarskapsseminariumet BALTJOLDS där drygt 20 personer från Estland, Lettland, Litauen, Rysland och Sverige deltog. En seminarieriserie om Interkulturell kompetens hölls i Estland, Lettland och Litauen under tre helger. Från Ryssland har två personer deltagit i CIOR och i Baltic Talks. Effekten av detta har varit att försöka skapa motsvarande arrangemang i Kaliningrad inom 2 – 4 år.

SVEROF:s fördjupade kontakter med Ryssland har resulterat i att reservofficersföreningarna i Kaliningrad bildat en regional demokratisk organisation.

Ålders- och kompetensredovisning för år 2004

Org	Avtal	Nya	Åldersstruktur					Kompetenser	
			18-25 år	26-35	36-47	48-60	61-	Meniga	Befäl
FFK	241	12	2	20	85	93	41	201	40
FMCK	1 378	86	48	405	572	301	52	1 266	112
FRO	1 585	28	43	216	294	655	377	1 228	357
FVRF	308	8	12	105	151	40	0	155	153
SRK	3 382	85	134	803	876	1 162	407	2 423	959
SLK	4 947	68	95	1 033	1 544	1 609	666	3 258	1 689
SVK RF	6	2	0	3	2	0	1	3	3
SBK	1 810	148	59	511	633	515	92	1 602	208
SKBR	1 630	128	56	392	596	465	121	1 477	153
Total	15 287	565	449	3 488	4 753	4 840	1 757	11 613	3 674
	Antal i utbildning								
CFB	1 697	49	399	564	425	237	72		
FIFF	137	1	1	8	23	57	48		
FPF	13	0	0	2	6	5	0		
FVRF	174	7	50	81	26	15	2		
SVKRF	107	0	67	5	10	13	12		
HBR	57	0	1	18	13	21	4		
Total	2 185	57	518	678	503	348	138		
S:a.			967	4 166	5 256	5 188	1 895		

De redovisade uppgifterna ovan kommer från PLIS (Pliktverkets informationssystem). De frivilliga försvarsorganisationerna har inte tillgång till PLIS utan all rapportering i PLIS hanteras från MD-grupper och flygvapenförbandens frivilligheter, varför organisationernas egen utbildning inte alltid rapporteras in i PLIS. Den inrapporterade utbildningen som redovisas i ålders- och kompetensredovisningen är på intet sätt fullständig. Som exempel kan nämnas att CFB i sin rapport redovisar 22 998 utbildningsdagar (efter avdrag för övrig utbildning liksom ungdoms- resp. funktionärsutbildning om totalt 47 238 dagar) och i tabellen ovan redovisas 1 697 dagar. För HBR som i sin rapportering redovisar 4 979 utbildningsdagar redovisas 57 dagar i rapporten från PLIS varför den redovisningen inte ingår här ovan. Dessutom redovisas för SVK RF endast 6 avtal, detta trots att SVK RF kansli har uppgift om 62 nya avtal år 2004.

Av redovisningen kan utläsas att den största delen av avtalspersonalen är i åldersgrupperna mellan 26 till 60 år och att avtalspersonalen i flygvapnet har tyngdpunkten på åldersgruppen 26 till 47 år. Vidare kan utläsas att åldersfördelningen är relativt konstant jämfört med tidigare år.

Vad gäller personal i utbildning, befälsutbildning, ligger personalen huvudsakligen i åldersgruppen 26 – 47 år, vilket var fallet även föregående år.

Av årsredovisningen kan också utläsas att ca 58 % av de som genomför frivilligverksamhet är kvinnor, en ökning med 4 % från förra året. Av avtalspersonalen utgör kvinnor drygt 64 %, en ökning med 5 % från förra året. Förutom SLK och SKBR som är rena kvinnoorganisationer redovisar SBK 68 % och SRK 54 % kvinnor.

Vidare framgår av redovisningen att avtalsorganisationerna bemannar ett stort spektra av kompetenser och befattningsnivåer allt från kompanibefäl – plutonbefäl – troppchef – gruppbefäl till menig. Som exempel på kompetenser kan nämnas flygförare, båtförare, navigatörer, ordonnanstjänst, sambandstjänst, stridsledning, materieltjänst, präst, hundtjänst, sjukvårdstjänst, motorfordonstjänst och instruktörer. Kompetenser som kommer vara efterfrågade även i den nya försvarsmakten

Dessutom finns i frivilligverksamheten ca. 300 krigsfrivilligavtal exempelvis med FIFF och Fältartisterna.

Försvarsmaktens miljöarbete (RB 28)

Summering av sektorsverksamheten under år 2004

Försvarssektorn har sedan ett antal år tillbaka ett bra samarbete inom miljöområdet och arbetet har under år 2004 fortsatt i samma goda anda. Arbetet leds av miljödelegationen där C GRO är ordförande. Delegationen har under 2004 haft ett sammanträde under januari månad. Arbetsgruppen har under år 2004 haft totalt åtta möten och inriktningen för verksamheten under året har varit framtagandet av miljöörkortet (gemensam utbildning för sektorn) samt uppdatering av sektorns miljöutredning och framtagandet av nya sektorsmål.

Tanken med miljöörkortet är att skapa en gemensam kunskapsbas för de olika myndigheterna. Detta skulle underlätta samarbete mellan myndigheterna på samtliga nivåer och på så sätt leda till att sektorsmålen kan uppnås mera effektivt. Utbildningspaketet som är under framtagande är ett så kallat ”miljöörkort”. Arbetet med framtagande leds av FMV i samråd med Utbildningsgruppen. Det är en interaktiv utbildning som bygger på olika block och som kan genomföras via, internet, intranätet eller från en CD-rom skiva. Arbetet kommer att presenteras för miljödelegationen under februari månad 2005 och skall tas i bruk under andra halvåret 2005.

Försvarssektorns första miljöutredning gjordes under 1998/99 med 1995 som utgångsår för mål och statistik. Mål och inriktningar som antogs i utredningen har blivit påverkade av de försvarsbeslut och nedläggningar som har skett under åren efter 1998. Stora delar av verksamheten har fått ny inriktning. Arbetsgruppen ansåg därför att det var tid att uppdatera utredningen och målen för försvarssektorn. Arbetet med att uppdatera miljöutredningen startade under våren 2004 och under miljödelegationens möte i februari 2005 kommer beslut att tas om fortsatt inriktning av arbetet.

Under året har ett omfattande arbete skett vad gäller mediaförbrukning. Arbetet leds av FORTV och har haft två stora fokusområden;

- **Minskad energianvändning**
- **Övergång från fossila bränslen till icke fossila.**

Detta gör att sektorn under 2004 har bidragit på ett positivt sätt till Sveriges möjligheter att nå upp till de nationella miljökvalitetsmålen Frisk luft, Begränsad klimatpåverkan, Ingen övergödning samt Bara naturlig försurning.

Sektorns kemigrupp bildades och startade upp sitt arbete under 2004. Under perioden september 2004 till januari 2005 har gruppen haft tre möten. Gruppen består av åtta medlemmar inklusive ordförande. Samtliga myndigheter inom sektorn är representerade med en eller flera representanter.

Gruppen arbetar med tre olika huvudområden;

- Produktval, substitution av befintliga ämnen, produkter, varor och material
- Produktval vid nyanskaffning av produkter, varor och material
- Förvalta och uppdatera försvarssektorns kriteriedokument

Inom det första området har bland annat en genomgång skett av vilka produkter som finns i RESMATs sortiment, försvarssektorns övriga kemikalier kommer att kartläggas senare. När det gäller nyanskaffning har en arbetsgrupp bildats som skall kartlägga hur anskaffningen av kemiska produkter sker idag och var eventuella insatser för förändrad anskaffning skall sättas in.

ÖMAS, Övnings- och miljöanpassade skötselplaner, är ett projekt som har bedrivits mellan FORTV och FM. Arbetet drivs genom projektledare anställd på FORTV och styrs genom en styrgrupp som består av representanter från FORTV Hk samt FM HKV. Styrgruppen beslutade om en tillfällig halt under hösten 2003 med syfte att utvärdera redan genomförda eller påbörjade ÖMAS. Utvärderingen skedde våren 2004.

Resultatet av utvärderingen visade bland annat att det tekniska stödet som finns inte är likartat på alla förband vilket leder till att användningen av planen begränsas. Detta har lett till att implementeringen i FM övriga system inte har fungerat. Ett exempel på en trång sektor till följd av detta är det kartunderlag som används vid planering och genomförande av övningar etc. Med denna bakgrund valde styrgruppen under hösten 2004 att stoppa ÖMAS arbetet. Ytterligare orsaker till detta beslut var arbetet med och beslutandet av försvarsbeslutspropositionen men också det ekonomiska läge som Försvarsmakten befinner sig i. Delar av de ÖMAS som är påbörjade kommer att slutföras under våren 2005. Under 2004 har dock arbetet med två stycken ÖMAS planer slutförts.

Försvarssektorns sammanfattande påverkan under år 2004 på de av försvarssektorn prioriterade nationella miljö kvalitetsmålen:

Miljö kvalitetsmål	FS ⁶ påverk:	Åtgärder under 2004
Frisk luft Begränsad klimatpåverkan Ingen övergödning Bara naturlig försurning	J	• Energieffektiviseringsprogram lett av FORT
Rikt odlingslandskap Levande skogar	J	UNDER 2004 UPPRÄTTADES 30 SKOGSBRUKSPLANER. 2 STYCKEN ÖMAS-PLANER AVSLUTADES
God bebyggd miljö	J	• SANERINGAR AV FARLIGA LÄMNINGAR HANTERING AV BLYBEMÄNGDA MAS SKETT UNDER 2004 • Fortsatt arbete med flygbullersanering
Giftfri miljö	J	• Sektorns kemigrupp • 17 stycken miljö kulfång har installerats unde
Skyddande ozonskikt	J	KONVERTERING TILL BLA HFC HAR SKETT.
Hav i balans samt levande skärgård	K	INGA SPECIFIKA ÅTGÄRDER HAR UTFÖRT ÅRET
Säker strålmiljö	K	INGA SPECIFIKA ÅTGÄRDER HAR UTFÖRT ÅRET

Förklaring:

J = Ja vi är på rätt väg

K = Ingen entydig förändring har inträffat

L = Nej, vi är inte på rätt väg

⁶ FS = Försvarssektorn

Sektorsgemensam forskning

FOIs försvarsrelaterade miljöforskning har bidragit till uppfyllande av målen i nordisk agenda 21 för försvarssektorn. Forskning har under året bedrivits inom följande områden:

Forskningsområde	Uppdragsgivare
Metodik för strategisk miljöbedömning	Uppdrag från Försvarsdepartementet (underhandsarbete med FM HKV)
Övergripande miljöfrågor - Omvärldsbevakningsförstudier	Uppdrag från FM
Hantering av miljöns livscykelaspekter i anskaffningsprocessen	Uppdrag från FM
Metoder för miljörisksbedömning av försvarsverksamhet	Uppdrag från FM
Återanvändning av explosivämnen	Uppdrag från FM
Utveckling av numeriska verktyg för bedömning av bullerstörning vid militära flyg- och skjutövningar	Uppdrag från FM
Utarbetande av program för hantering, analys och datalagring av sedimentprover från söndra havsområden med dumpad ammunition	Uppdrag från FM
Utveckling av datormodell över TNT-halten i mark utanför en exponerad TNT-kropp i naturliga vatten. Slutförande av pågående försök med sönderbrottsluftvärnsgranater på sjöbotten	Uppdrag från FM
Undersökning av ett <i>värsta-fall-scenario</i> för att bedöma miljögiftigheten av ett gravt TNT-förorenat sediment i vatten	Uppdrag från FM
Riskbedömning ur hälsosynpunkt för användning av brandsläckningsmedlet Halotron IIB	Uppdrag från FMV
Framtagning av ett GIS-gränssnitt för FM n i samband med lämningsarbetet	Uppdrag från FM
Utbildning av FORTV-personal i provtagning och kontrollprogrammet för Muskö bergdeponi	Uppdrag från FM
Medverkan i miljöutbildning av baltiska miljömyndigheter i Nemencine utanför Vilnius, Litauen	Uppdrag från FM
Slutrapportering av underlag inför sammanställning av förtunnlarna på Musköbasen	Uppdrag från FM
Slutrapportering av ett uppdrag avseende miljöundersökningsprövningar	Uppdrag från FM

Arbetet med systematisk hållbarhet i enlighet med Sveriges nationella strategi

Arbetet med hållbar utveckling startade upp under slutet av 2003 med en gemensam utbildning för dels delar av FM personal men också ansvariga från övriga sektors myndigheter var inbjudna. På grund av vakanser på personalsidan utvecklades inte detta arbete vidare under 2004. Ambitionen är dock att så snart reducerings- och omstruktureringsarbetet på HKV och i FM är genomfört starta upp detta arbete igen.

Utveckling av det införda miljöledningssystemet

Genomförda revisioner av förbandens integrerade verksamhetsledningssystem har visat att kravelement motsvarande ISO 14001 i stort har innehållits. 85 % av förbanden har godkända verksamhetsledningssystem, dock ej HKV. Förband som omlokaliseras kommer att revideras vid senare tidpunkt. Förbättringsmöjligheter har främst funnits i att tydliggöra den röda tråden mellan inriktningar och handlingsplaner och i att knyta handlingsplaner till respektive process.

Utveckling av ett integrerat verksamhetsledningssystem har inneburit att miljöledningssystemet, som tidigare haft en tendens att "leva sitt eget liv", även blivit ett verktyg för ledningen att nå uppställda miljömål.

Åtgärder för att begränsa utsläppen från användningen av fossila bränslen och andra skadliga ämnen

Arbetet med att minska utsläppen har under 2004 fortsatt i samma spår som under 2003, dels genom utbildning och dels genom investeringar. Vid de marina förbanden har överfyllnadsskydd i bränsletankarna installerats på flertalet fartyg. Efter erfarenheter från pilotstudier under marinens slutövningar 2003 och 2004 har ett arbete med framtagning av oljesanerings- och länsutrustning för samtliga fartygstyper påbörjats. Hos samtliga förband sker utbildning inom "Sparsam körning" vilket är en mjukare och mer planerad körstil som på så sätt bidrar till mindre utsläpp.

Utvecklingen av blyfri ammunition

Under 2004 har några incidenter skett vad gäller den blyfria ammunitionen av kalibern 5.56. Därav har FM tagit beslut om att kvalitetssäkra produkterna ytterligare innan anskaffning och fortsatt användning.

Strategiska miljöbedömningar

Slutrapporten från FOI studie ”Strategisk miljöbedömning i Förvarsdepartementets beslutsprocesser” har under hösten presenterats och fastställts. Rapporten kommer att beaktas i FM framtida miljöarbete.

Miljöskyddet vid internationella övningar samt insatser

Under 2004 har arbetet med en Camp-manual för internationella insatser startat. Detta är ett levande dokument som skall uppdateras efterhand som erfarenheter erhålles eller förändringar i lagstiftningen görs. Manualen inbegriper många olika områden varav yttre miljö och hanteringen av denna är ett. Vidden på manualen är allt från förberedelse för och etablering av en Camp till och med avveckling av densamma. Några exempel på yttre miljöfrågor som kan komma att hanteras är kartläggning av eventuella befintliga markföroreningar före etablering, hantering av avfall, utbildning av personal som deltar i missionen samt uppföljning och återrapportering på valda delar.

Medverkan i det internationella försvarsmiljösamarbetet och hur försvarsmiljösamarbetet med andra staters försvarsmakters utvecklats

Försvarmakten har under året bedrivit främst bilateralt internationellt försvarsmiljöarbete. Huvudsakligen är samarbetet finansierat genom bidrag från Utrikesdepartementet (Ryssland undantaget). Stödet till de baltiska länderna har dock i princip avslutats under året, vilket är en följd av att UD inte lämnar bidrag till verksamhet i länder som är medlemmar i Europeiska Unionen. Redan beslutade projekt har dock slutförts och avrapporterats.

Under 2004 har samtal förts med Estland syftande till att skapa ett trilateralt samarbete där Georgien ingår som tredje part. Projektet, som avser implementeringen av ett miljöledningssystem i den georgiska försvarsmakten, bedöms kunna komma igång under andra hälften av 2005.

Försvarmakten har under 2004 genomfört en miljöofficerskurs för officerare från nationer i området runt Svarta- och Kaspiska haven. Kursen genomfördes i Nemencine, Litauen.

Med Ukraina har förts dialoger i enlighet med arrangemangsplanen samt påbörjats ett projekt som stödjer skapandet av en miljöhandbok för den ukrainska försvarsmakten. Ytterligare tänkbara projekt har diskuterats, men det finns inga konkreta förslag f.n. I Ukraina är Försvarmakten en framträdande samarbetspartner inom försvarsmiljöområdet.

Det bilaterala samarbetet med Ryssland har fortsatt med informationsöverföring samt dialoger runt tänkbara samsarbetsprojekt. Under 2005 förväntas Ryssland lämna konkreta förslag på samsarbetsprojekt, främst runt Kaliningrad samt gränsnära de baltiska länderna.

Miljösamarbetet med USA har fortgått genom projekten ”utveckling av miljöanpassade sprängämnen” och ”utveckling av miljöanpassade metoder för ammunitionsavveckling”.

Kontaktnätet inom miljöområdet med de nordiska länderna, EU samt med NATO/PFF, har vidmakthållits.

Sammantaget kan sägas att Försvarmakten är aktiv på det internationella miljöområdet. Fokus har dock under året flyttats från Baltikum till Ryssland, Ukraina och länder vid Kaspiska Havet.

Utvecklingen av skydd mot NBC-stridsmedel (RB 29)

Allmänt

Skydd mot NBC-stridsmedel bör ses i ett brett perspektiv. I det följande har därför begreppet skydd mot NBC-händelser använts.

Fysiskt skydd

Inga förändringar har ägt rum avseende NBC-skyddet vid Försvarets anläggningar.

Kollektivt skydd finns vid vissa mekaniserade förband och vissa marina förband. Mobila kollektiva skydd (COLPRO) är under anskaffning och avsedda främst för NBC-förband och registerförband.

Av flygande förband kan endast flygtransportdivisionen uppträda i kontaminerad miljö.

Grundutbildningsförbanden värnpliktiga har utrustats och utbildats med personlig skyddsutrustning och förbanden med förbandsanpassat skydd. Förband i styrkeregister och i utlandsstyrkan har utrustning och utbildning som i huvudsak motsvarar kraven i STANAG 2150.

FOI har under året genomfört en förstudie avseende förutsättningar och möjligheter till NBC-skydd för "framtidens soldats". I arbetet med Försvarets funktionsutvecklingsplan för NBC-skydd (FM FUP NBC-skydd) har bl.a. utformningen av fysiskt NBC-skydd studerats. FM FUP NBC är f.n. under remisshantering.

Medicinskt skydd och medicinskt omhändertagande

Autoinjektorer mot nervgasförgiftning

Nuvarande autoinjektorer, levererade på 90 talet, måste successivt p.g.a. utgången förbrukningstid, ersättas. I samband med detta arbete har också möjligheten att utveckla en autoinjektor med enklare handhavande beaktats.

Försvaretsmakten och Socialstyrelsen m.fl. myndigheter arbetar därför tillsammans med anskaffning av nervgasmedel i autoinjektorer. Det finns två principiella vägar att gå; 1) utveckling i samarbete med ASTRA ZENECA eller 2) inköp av på öppna marknaden. Det är f.n. inte klart vilket alternativ som kommer att väljas.

Anskaffning sker genom Försvaretsmakts försorg.

Medicinskt omhändertagande

Euro-Atlantic Partnership Council (EAPC) har genom Joint Medical Committee tagit fram behandlingsprotokoll för biologiska och kemiska stridsmedel. Behandlingsprotokoll för biologiska och kemiska skador är under utarbetande under svensk ledning.

Beredskap

Den nationella NBC-insatsstyrkan, organiserad 2002-07-01, har materiel tillgänglig för insats, men har normalt ingen beredskap utöver de 48 h, som normalt gäller för Försvarmakten. Vid en förändrad hotbild kan beredskapen höjas och detta har prövats vid några tillfällen, såväl skarpt som vid övning.

NBC-kompaniet, som är under utbildning, utgör också ytterligare en beredskapsresurs i slutet av utbildningen.

Försvarmakten har organiserat en NBC-insatsstyrka för internationella insatser om ca. 50 man (NBC ISS int). Styrkan är operativ sedan 2004-07-01 och anmäld till EU styrkeregister och till EU register, som omfattar resurser avsedda att skydda civilbefolkningen vid terrorangrepp (CBRN-händelser). NBC ISS avses att fr.om. 2006-07-01 avdelas ur NBC-kompaniet.

För att hantera NBC-händelser har MD S kompletterat kompetensen hos befintlig personal med NBC-bakgrund och en styrka om ca. 15 man med NBC-skyddsmateriel finns nu organiserad. Styrkan har genomfört två övningar med räddningstjänsterna i Malmö respektive Göteborg. Vid Försvarmaktens NBC-banor finns också NBC-kompetens och NBC-materiel.

Härutöver finns vid grundutbildningsförbanden viss NBC-skyddsförmåga, främst i slutet av utbildningen.

Interoperabilitet

Vid utvecklingen av NBC-insatsstyrkan och NBC-kompaniet har hänsyn tagits till de krav som stipuleras i STANAGS enligt partnerskapsmålen. Målsättning och förutsättning är att förbanden skall kunna ingå i internationella enheter. Utbildning inom NBC/EOD- och indikerings/analys- områdena har bl.a. därför planerats att till del genomföras inom ECAPs ram. Vidare har utbildning riktad mot befäl i förband ingående i styrkeregister genomförts.

Försvarmakten deltar i EU ECAP NBC PG, Nato NBC Defence Working Group, Nato Training Group, Land Group 7 och WEAG. Det sammanfattande syftet är dels att samordna

och validera NBC-förmågan samt att utveckla utbildning, standarder och procedurer samt materiel.

Försvarsmakten stod bl.a. som värd i december när ECAP NBC PG sammanträdde på Karlbergs Slott under italienskt ordförandeskap. Ett franskt-tyskt förslag föreligger avseende etablering av ett EU NBC kompetenscentrum i Europa. Förslaget, som flera nationer står bakom, har förelagts Militärkommittén.

EU har beslutat att Nato CONOPS och STANAGS skall gälla för EU förbandsutveckling, således även för EU NBC-förband. Eftersom Sverige inte deltar i utvecklingen av Nato NBC-bataljoner, vilket vore önskvärt för Försvarsmaktens vidkommande, föreligger svårigheter att innehålla de krav på interoperabilitet, som ett deltagande med svenska NBC-förband i Nato-ledda operationer erfordrar. Inte minst deltagandet i övningen CMX 05 visar på detta behov.

Det bilaterala samarbetet med UK har återupptagits och besök från respektive sida planeras för att diskutera "tactics, procedures". Samsyn har uppnåtts i flera frågor inför möten med ECAP NBC PG.

I den nordiska kretsen har ett samverkansprojekt inletts och fem punkter har tagits fram där inledningsvis fokus ligger på B-förmågan. Ett B-seminarium genomfördes, i linje med tagen målsättning, 2004-11-22—23 på Karlbergs Slott.

Ett utbildningspaket har tagits fram för beslutsstöds- och rapporteringssystemet ATP 45. Systemet används inom Nato. Även de mobila kollektiva NBC-skydden, omnämnda ovan, ingår i partnerskapsmålen.

NBC-skyddsförmåga såväl internationellt som nationellt

Internationellt

Utlandsstyrkan har utbildats och utrustats med uppgiftsanknutet skydd. Dosimeter 61 används t.ex. rutinmässigt som N-varningsinstrument. Ett arbete för att skapa rutiner för registrering av dosvärden pågår.

NBC-, miljö och sjukvårdshot har kartlagts i samverkan med FOI NBC-skydd vid rekognoseringsresor till Kongo och Liberia. Motsvarande hotstudier genomförs inför ev. kommande deployeringar. Nuvarande inriktning är norra Afganistan och en fördjupning av Sudanstudien. Det seminarium som avhölls i Umeå, oktober 2004, inom området "Environmental Industrial Health Hazards" (EIHH) med deltagare från 18 nationer har väckt intresse inom Nato-sfären. Ett policydokument har därefter presenterats i "Senior Defence Group of Profiliation" med fem nationer (Sverige lead) som initiativtagare.

Nationellt

Övningsverksamheten har varit begränsad, vilket har påverkat Försvarets NBC-skyddsförmåga. NBC-kompaniet deltog i arméns slutövning 2004 varvid många värdefulla erfarenheter vanns. NBC-moment ingår nu i FHS större ledningsövningar, vilket också bidrar till att höja befälets NBC-kompetens.

SkyddC icke nivåhöjande kurser har genomförts med gott resultat, med deltagare från Försvaretsmakten, myndigheter inom krishanteringssystemet.

Försvaretsmakten har, för att tillgodose behovet av NBC-kompetens, beslutat att tillföra Totalförsvarets Skyddscentrum ytterligare c:a 30 tjänster. Vidare planeras en c:a 12 månader lång utbildning för c:a 30 officerare med början 3:e kvartalet 05 och en motsvarande utbildning för ytterligare c:a 30 officerare 06. Syftet är att skapa en NBC-pool för att kunna bemanna NBC-registerförband över tiden med kompetent personal.

Försvaretsmakten har också beslutat att upprätta ett "systemkontor" vid SkyddC med ansvar för uppföljning av Försvaretsmaktens NBC-materiel.

Vidare har Försvaretsmakten, inom den civila krishanteringsstrukturen, deltagit med representant i NBC-rådet (KBM) och varit adjungerade i samverkansområdet "Spridning av farliga ämnen". Försvaretsmakten ser här en utvecklingspotential att ytterligare utöka samverkan med övriga myndigheter. Den spetskompetens inom NBC-området som finns i Umeå kan i större omfattning merutnyttjas i syfte att bidra till att de nationella målen uppnås.

Försvaretsmaktens samverkan med civila myndigheter inom NBC-området har bl.a. medfört att Statens räddningsverk beviljats möjlighet att inarbeta riskmallar för spridning av B-stridsmedel i RIB, som FOI NBC-skydd på Försvaretsmaktens uppdrag tagit fram. Vidare ingår en representant från Krisberedskapsmyndigheten i Försvaretsmaktens FoT-grupp 26 NBC för att bevaka möjligheter till samordnade projekt, t.ex. sanerings- och autoinjektorprojekten.

Försvaretsmakten har under året utvecklat en Funktionsplan NBC-skydd, (FM FUP NBC-skydd) för inriktning av NBC-skyddet på medellång och lång sikt, med syftet att skapa förutsättningar att koordinera materielanskaffning, utveckling, utbildning och metoder. FM FUP NBC-skydd remisshanteras f.n.

Vissa materieförsörjningsfrågor (RB 30)

Av regleringsbrevet för 2004 framgår bl.a. följande vad gäller vissa materieförsörjningsfrågor.

”Försvarmakten skall också i årsredovisningen beskriva hur materieförsörjningen, inkluderande forskning och teknikutveckling, har förändrats och utvecklats. Försvarmakten skall också redovisa hur myndigheten följt upp verksamheten samt vilka erfarenheter som gjorts i samband med denna uppföljning. Myndigheten skall redovisa vilka eventuella åtgärder som den avser vidta med anledning av uppföljningen.”

Återredovisningen har beröringspunkter med Försvarmaktsdokument, främst

- Försvarmaktens strategi för Forskning och Teknikutveckling (HKV 21 100:60627),
- FM Materieförsörjningsstrategi (HKV 23 241:63210) samt
- Utgivna processdirektiv och beslut inom respektive process.

Beskrivning av hur materieförsörjningen, inkluderande forskning och teknikutveckling, har förändrats och utvecklats under 2004.

Implementeringen av FM Materieförsörjningsstrategi har fortsatt. Det har konstaterats att flera delar av strategin har influerat materieförsörjningen på ett tillfredställande sätt. Exempel utgörs av; en ökad andel planerad verksamhet med optionstänkande som utgångspunkt, fortsatta ansträngningar att finna internationella samarbeten i såväl utvecklingsprojekt som vidmakthållande av befintliga system, samt analyser och redovisningar av spårbarhet i funktioner.

Inom ramen för Försvarmaktens interoperabilitetsutveckling har fördjupade analyser genomförts syftande till att identifiera materielsystem med eventuella nationella sär lösningar. Arbetet har resulterat i beslut och inriktning för fortsatt interoperabilitetsutveckling. Därutöver har Försvarmaktens deltagande i internationellt standardiseringsarbete kartlagts och bearbetats syftande till att beskriva aktuellt tillstånd.

En konsekvens av de krav som ställts på Försvarmakten och den långsiktiga ekonomiska inriktningen för materieförsörjningen är att andelen utvecklingsprojekt reducerats till förmån för åtgärder att skapa tillgängliga förband. I de prioriteringar som Försvarmaktens tvingats göra har, utöver operativa krav, även identifierade nationella nischer utnyttjats.

Forskning och teknikutvecklingen har kunnat bedrivas på en hög nivå såväl i ett behovs- som ett möjlighetsperspektiv. Ambitionen har varit att skapa ny kunskap och kompetens över väl avvägd bredd och att kunna värdera hot och möjligheter även i högre systemperspektiv. Under året har avsmalning av bredd och djup inom forskning och teknikutvecklingen

planerats för att passa in i nya ekonomiska ramar och prioriteringar. Behov av anpassad inriktning i enlighet med prioriteringar i FB 04 har identifierats för beaktande i den fortsatta planeringen. Internationell samverkan har utvecklats bland annat inom 6N-LOI.

I planering för FoT-verksamheten betonas kopplingen till behov av nya och utvecklade förmågor, ny kunskap och ny teknik för insatsförsvaret. Verksamheten kopplas i ökande grad till vår förmågutveckling, fortsatt reformering samt stödet till utpekade nischer.

Redovisning av hur myndigheten följt upp verksamheten inom materielförsörjning och forskning och teknikutveckling.

Uppföljning av materielförsörjningen samt forskning och teknikutveckling genomförs löpande och syftar till att leveranser motsvarar ställda krav, sker i rätt tid samt att avdelad ekonomisk ram inte överskrids. Huvuddelen av Försvarets materielbeställningar riktas till Försvarets Materielverk. Samtliga beställningar följs upp månadsvis då FMV redovisar pågående produktion med fokus på avvikelser och problem för att ge Försvarets materiel en helhetsbild över materielsystemens status. Beställningar till FOI och FHS följs upp på likartat sätt.

Ytterligare uppföljning erhålls genom rapporter av milstolpar kopplade till anskaffnings- och utvecklingsprojekt. Rapporterna omfattar en redogörelse för vilket arbete som genomförts, uppkomna avvikelser jämfört med planerad verksamhet samt en prognos för fortsatt verksamhet. För de materielanskaffningar som betingar stora ekonomiska belopp (av regeringen fastställda projekt med objektsramar) sker ytterligare uppföljning omfattande innehåll, tidsplan samt ekonomi.

Särskilda uppföljningar och analyser har under året genomförts. Exempel utgörs av interoperabilitetsutveckling och nationella särlösningar, fasta- och rörliga kostnader för vidmakthållande av materielsystem samt materielförsörjningens kopplingar till nationella nischer.

De väl utarbetade rutinerna mellan Försvarets materielverk och FMV gör att produktionsuppföljningen mellan myndigheterna fungerar bättre än för de beställningar som just avseende materielanskaffningen läggs till andra leverantörer. Dessa har en lägre grad av uppföljning då produktionsuppföljningsmöten sker en till två gånger årligen.

Verksamheten inom forskning och teknikutveckling följs vidare upp genom deltagande i föreläsningar, demonstrationer, seminarier etc. Därutöver granskas forskningsrapporter inom FoT-organisationen samt det nätverk av kompetenser som skapats i syfte att följa och vidareutveckla verksamheten.

Redovisning av vilka eventuella åtgärder som Försvarmakten avser vidta med anledning av uppföljningen samt vilka erfarenheter som gjorts i samband med denna uppföljning.

Mot bakgrund av genomförd uppföljning inom materielförsörjningen har flera åtgärder vidtagits. Efter genomförd analys av interoperabilitetsutvecklingen har chefen för krigsförbandsledningen fastställt en inriktning vilken påverkar fortsatt utveckling och vidmakthållande av ett stort antal ledningssystem. Syftet är att undvika nationella särlösningar och samtidigt nå en större och tidigare interoperabilitet.

Kartläggningen av Försvarmaktens deltagande i internationellt standardiseringsarbete har resulterat i beslut om att utarbeta och fastställa en inriktning för fortsatt deltagande och implementering av standarder i Försvarmakten.

Uppföljningen av större utvecklingsprojekt har resulterat i beslut om att avbryta vidareutvecklingen av ARTE 740 och finna möjligheter att optimalt utnyttja redan gjorda investeringar i kunskap och materiel.

Därutöver har beslut om förändrad utvecklings- och anskaffningsstrategi för SSG 120 fattats. Beslutet innebär en delad utvecklings- och anskaffningsfas vilket gör att systemet kan anskaffas och vara operativt tillgängligt inom mekaniserade förband i perioden 2005-2009 som en betydande komponent i Försvarmaktens snabbinsatsstyrka.

Försvarmakten avser genomföra fortsatta analyser av fasta och trögrörliga kostnader för vidmakthållande av materielsystem samt utarbeta strategier inom områden som rör nationella nischer.

Produktionsuppföljning av uppdrag till övriga leverantörer skall utvecklas, främst genom tätare intervaller för redovisning till Försvarmakten.

Åtgärder planeras för att öka överföringen/tillgången till resultaten av FoT. En sökningsbar databas har införts i vilken forskningsrapporterna finns samlade. Databasen skall vara åtkomlig inom Försvarmaktens intranät vilket innebär att Försvarmaktens olika enheter har direkt åtkomst till öppna forskningsresultat.

För att ytterligare öka Försvarmaktens resultatutnyttjande planeras direkt deltagande av forskare och experter i Försvarmaktens verksamhet genom att detta utgör en del av den verksamhet Försvarmakten beställer.

För att effektivisera kunskapsuppbyggnaden för breda problemställningar kommer ytterligare temaområden utöver "Strid i urban miljö" och "Människan i NBF" att övervägas.

Ambitionen att lyfta in idéer och koncept av mer generisk karaktär samt duala tillämpningar i FoT genom projektsamverkan med universitet och högskolor och andra civila aktörer vidareutvecklas inom tillgängliga resurser. Bland annat görs detta genom en kraftfull satsning på nanoteknik.

Anslagspost 6.2.1

Utöver ovanstående refererat redovisningskrav framgår också av regleringsbrevet att följande skall redovisas.

Försvarsmakten skall därutöver redovisa utfall av investeringar i materiel och anläggningar samt forskning och teknikutveckling jämfört med Försvarsmaktens budgetunderlag från den 1 mars 2003. Väsentliga avvikelser skall kommenteras.

Anslagsförbrukningen för året 2004 för anslagsposten 6.2.1, delen materiel, var 16 146 249 tkr. Av tilldelad ram (ÖB U) har cirka 11 000 tkr ej utnyttjats. ÖB U har under 2004 ändrats två gånger genom beslut. Ändringarna har orsakats av indraget anslagssparande och utgiftsbegränsning föranledd av restriktioner för statens utgiftstak. För att klara av ingångna ekonomiska åtaganden med industribeställningar och skrivna kontrakt, har en metod arbetats fram under 2003 för att hantera utgiftsbegränsningen. Metoden diskuterades med och sanktionerades senare av Ekonomistyrningsverket, Riksrevisionen och Försvarsdepartementet. Metoden har tillämpats även 2004. Innebörden är att redan lagda beställningar/prestationer omförhandlats till kommande år. I slutskedet av året lades ett noggrant arbete ned på att hantera utgiftstaket. Samarbetet med Försvarets Materielverk har i detta avseende fungerat väl även i år.

Utfallet av investeringar i materiel och anläggningar är i övrigt redovisat och analyserat i årsredovisningens huvuddokument under avsnittet "Anslagsförbrukning samtliga anslag".

Avveckling av övertalig materiel (RB 33)

Väsentliga prestationer

Utlämning av förnödenheter ur försäljningsomgång 5 är avslutad genom FM LOG försorg.

Utlämning av förnödenheter ur försäljningsomgång 6 pågår genom FM LOG försorg.

Anbudsinfordran pågår av försäljningsomgång 7 pågår genom FM LOG försorg.

Koncentrering pågår försäljningsomgång 8 samlas ihop genom FM LOG försorg.

Under året har FMV även genomfört försäljningar av en batch elverk samt två batcher flygplan (Bulldog och Beachraft King Air 200).

Följande volymer övertaliga förnödenheter har avvecklats under 2004:

- 67 342 st pallar (EUR pall med i meter krage, mål 2004 = 60 000 pall)
- 2 526 st fordon avvecklats (mål 2004 = 2 000 fordon)

År 2004 har 245 st byggnader avvecklats och därmed har 109 359 kvm förrådsyta sagts upp (mål år 2004 = 100 000 kvm).

68 beslut om överföringar av övertaliga förnödenheter till övriga statliga myndigheter har under år 2004 fattats med stöd av Förordning 2000:278 om gåvor och överföringar av överskottsmateriel hos Försvarmakten

50 beslut om överföring av övertaliga förnödenheter till frivilliga försvarsorganisationer har under år 2004 fattats med stöd av Förordning 2000:278 om gåvor och överföringar av överskottsmateriel hos Försvarmakten

17 beslut om överföring av övertaliga förnödenheter till humanitärt bistånd har under år 2004 fattats efter samråd med SIDA.

73 beslut avseende överföring av övertaliga förnödenheter till museal verksamhet har efter samråd med SFHM fattats under år 2004.

Totalt har 208 beslut om överföring av övertaliga förnödenheter fattats år 2004 (år 2003 fattades totalt 162 sådana beslut).

2004 års överskottsanalys av Försvarsmaktens förnödenheter, materiel och ammunition är genomförd. Totalt berörs cirka 54 000 förrådsbeteckningar.

Ekonomiskt utfall anslag 6:2 år 2004

Ekonomi – materielanslaget

Ekonomi 2004-12-31

Klartext	Aktivitet	Klartext	Budget 2004	Utgift 2004-12-31	Intäkt 2004-12-31
MS 542	5420102131	MS Led 03-04	856	862	0
MS 542	5420303131	Am avveckling	34905	35 099	0
MS 542	5420304131	Am avveckling	74 925	75 275	0
MS 542	5420305131	Am avveckling del 6	25	26	0
MS 542	5420402131	FM Extern avveckling	21 988	21 960	-51 085
MS 542	5421501131	Am Avv korta ledtider	12 000	5 006	0
MS 542	5421804131	Avv Gro	300 000	299 995	0
MS 599	5990419131	Terminalförråd	23 543	21 667	0
MS 599	5990420131	FörsE Särkostnad	20 966	20 084	0
MS 599	5990421131	Hum/Stat/Friv	1 000	143	0
MS 599	5990422131	Återvinning	6 460	8 930	0
MS 599	5990423131	Am avveckling	27 184	18 668	0
MS 599	5990424131	Balt	7 500	2 169	-400
MS 599	5990425131	SAMOA	1 044	486	0
MS 599	5990426131	Analysunderlag	1 000	30	0
MS 599	599140113X	KRIARB Marktele	507	497	0
MS 599	5991601131	Konsultstöd GOF	750	695	0
MS 599	5999904131	Int övertalig materiel	0	0	-22 922
Total			533 797	510 730	-74 407

Kommentarer till ekonomiskt utfall 6:2 år 2004 4:e kvartalet

Grundläggande huvudprincip vid förnödenhetsavvecklingen efter försvarsbeslut 2000 har varit att allt överskott skall avvecklas vilket innebär att insatsorganisationens behov är lika med Försvarsmaktens totala behov. Konsekvensen av detta förfarande är att grundorganisationen vid utbildning och övningar använt insatsorganisationens materiel. När det finns en stor insatsorganisation att ta materiel ur fungerar det men vid en liten insatsorganisation nedgår den materiella statusen vilket leder till att beslutad livslängd för de olika materielsystemen inte kan innehållas utan omfattande investeringar i underhåll och renovering.

Det exakta innehållet i insatsorganisationen avseende O/E materiel är för närvarande inte fastställt. Med anledning av det kan inte det totala avvecklingsbehovet beräknas.

Den ekonomiska ambitionsnivån i BU 05 vad avser resurser allokerade för förnödenhetsavveckling är en prolongering av ambitionsnivån vid förnödenhetsavveckling genomförd efter FB 00.

Under 2004 har Försvarsmakten arbetat med ett antal förbättringsåtgärder vilka några nämns nedan.

För att förbättra Försvarsmaktens förmåga att särredovisa avvecklingskostnaderna har beställningar delats upp i ett antal delbeställningar för att öka förmågan att följa upp utfallet och kunna särskilja kostnader för avveckling. Arbetet har genomförts 2004 för att förbättra beställningar 2005.

Regeringen har i tilläggsbudget 2 för 2001 anfört att utgifter som är hänförliga till materielavveckling i ökad omfattning bör beräknas under anslag 6.2. Regeringen konstaterar också att de direkta utgifterna för materielavveckling vid Försvarsmaktens underhållsregementen samt utgifter för det säkerhetsfrämjande stödet till de baltiska länderna i form av överföring av övertalig materiel därför bör belasta anslag 6.2 istället för anslag 6.1.

Arbete kring framtagande av analysunderlag bearbetas med målsättning att kunna redovisa jämförelsesiffror och jämförbara beräkningsgrunder för redovisningen mellan budgetåren.

Avveckling genomförs på det för Försvarsmakten mest totalekonomiska sättet. Det innebär bland annat att totala intäkter skall vägas mot totala kostnader för avveckling. Avveckling av förnödenheter medför alltid en kostnad, även om intäkterna kan vara större än kostnaderna. Framförhållning och tidigt tagna beslut innan förbandet tas ur krigsorganisationen ger lägst kostnad och det med den målsättning Försvarsmakten har som inriktning.

De erfarenheter som dragits från genomförd avveckling under innevarande försvarsbeslutsperiod är att både förråds- och vidmakthållandekostnader för den moderna materiel som finns kvar i insatsorganisationen eskalerar. Detta innebär i sin tur att det oftast inte är kostnadseffektivt att bibehålla övertaliga förnödenheter.

Nedan lämnas detaljerad redovisning avseende de beslut om gåvor/överföringar vilka fattats under 2004 och för att på ett överskådlig sätt ge insikt i avvecklingsprocessen följer

inledningsvis en beskrivning.

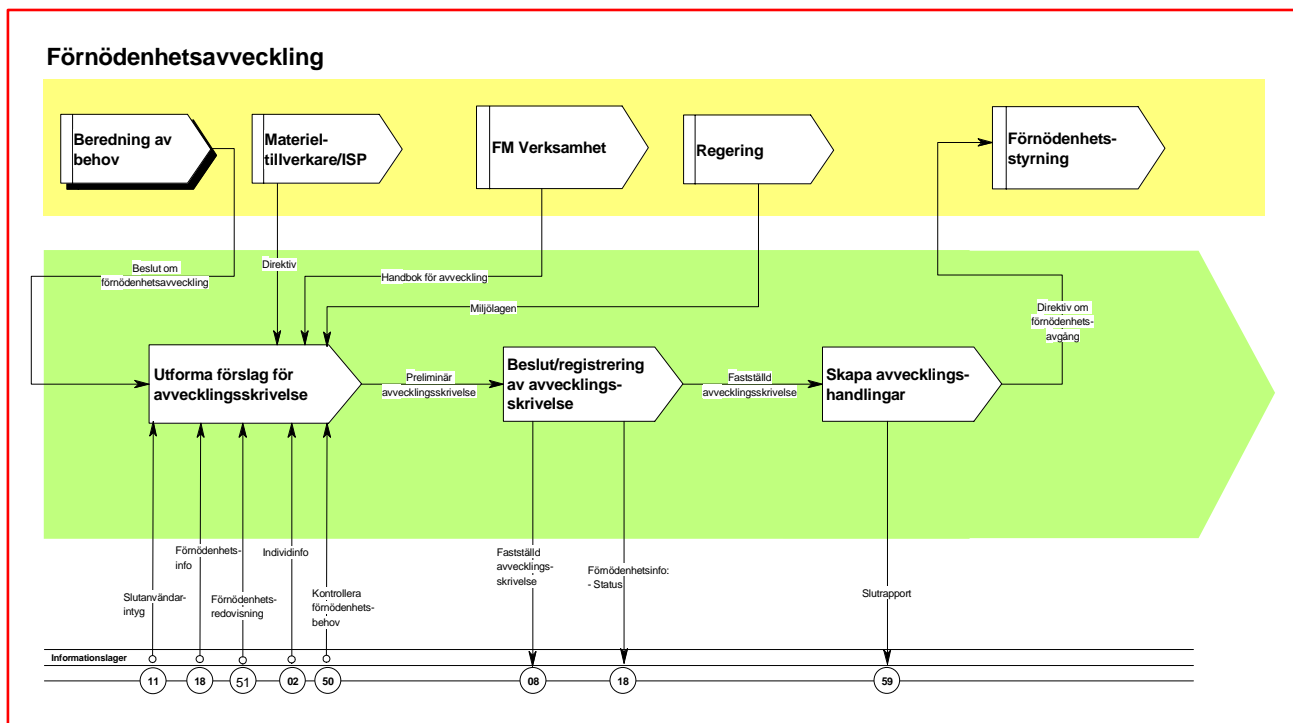
Förnödenhetsavveckling - processbeskrivning

I det följande beskrivs övergripande avvecklingsprocessen, begrepp och definitioner, ekonomiska rutiner, FMV och FSC medverkan, ansvarsförhållanden samt övrigt relevant information om förnödenhetsavveckling.

Den förnödenhetsavveckling som nu pågår hanterar förnödenheter vilka är övertaliga i huvudsak som en konsekvens av FB 96 och FB 00. Den nu pågående förnödenhetsavvecklingen var i huvudsak genomförd 2004-12-31. Konstateras kan dock att FB 04 kommer medföra behov av fortsatt förnödenhets-avveckling.

Avveckling av övertalig ammunition går inte lika fort som övrig avveckling. Detta är främst beroende på industrins kapacitet att destruera ammunition samt vår egen förmåga att genomföra utleveranser (säkskyddade transporter, behov av vaktstyrkor mm).

Processen

Processen 'Förnödenhetsavveckling'. Processen syftar till att slutgiltigt avlägsna de förnödenheter vilka inte längre erfordras i Försvarsmakten (definierat överskott).

Nedan redovisas de olika momenten vid förnödenhetsavveckling såsom dessa redovisats en-

ligt ovan.

Arbetssteg: 'Utforma förslag till avvecklingskrivelse'

1. Definiera vilka förnödheter som berörs (förrådsbeteckning och förrådsbenämning)
2. Definiera vilka individer som berörs (individnummer / milregnummer)
3. Kontrollera hurvida identifierade förnödheter även ingår i andra system, och om så är fallet kontrollera att behov för dessa "andra" system är tillgodosett

4. I de fall identifierat överskott utgörs av sats (xxxx/S) kontrolleras för var och en av de i satsen ingående förnödenheterna att inte brist föreligger i Försvarmakten.
5. Kontrollera lagerrörelser (avgångsstatistik) för identifierade förnödenheter, har förnödenheten förbrukats trots att inget behov finns redovisat i Försvarmaktens stödsystem
6. Genomför en rimlighetsbedömning, är analysresultatet rimligt med hänsyn till exempelvis fredsförbrukning
7. Fastställ avvecklingsmetod (t ex försäljning, destruktion)
8. Genomför miljö- och systemsäkerhetsanalys
9. Utforma avvecklingskrivelse

Arbetssteg: 'Beslut och registrering av avvecklingskrivelse'

1. Fastställ avvecklingskrivelse
2. Updatera grunddata i stödsystem FREJ (t ex status=prel.annulerad) för vidare export till övriga stödsystem (LIFT, TOR-C etc)
3. Registrera avvecklingskrivelse

Arbetssteg: 'Skapa avvecklingshandlingar'

1. Initiera förnödenhetsstyrning, dvs påbörja aktiv dirigerings till exempelvis terminalförråd, destruktionsanläggning motsv.
2. Notera löpande genomförda åtgärder under pågående avveckling, t ex utlämning, transport, redovisning (som stöd för upprättande av slutrapport)
3. Skapa slutrapport (utförd prestation, erfarenheter / hanterade friktioner)

Begrepp och definitioner

Avvecklingsbeslut: HKV beslut Att avveckling skall ske samt av Vad i stort (ofta på system eller objektnivå), av Vem (inom HKV, FMLOG, FMV...), När det skall ske och vara avslutat samt under vilka förutsättningar avvecklingen skall ske.

Avvecklingskrivelse: FSC eller FMV utprodukt som i detalj redogör för vilka förnödenheter, vilken dokumentation samt information som berörs och hur dessa skall åtgärdas av Vem t.o.m. avvecklingens sista fas – utgallringen.

Avveckling av förnödenheter

H Förnavv

Avveckling är en organiserad form och metod inom förnödenhetsförsörjning för hur förband, materielsystem och däri ingående förnödenheter slutligt avlägsnas ur hela eller delar av FM. Hänsyn tas till krav på rationalitet, effektivitet, lönsamhet och miljö. Avveckling genomföres när behov inte längre föreligger i grund- respektive Insatsorganisationen.

Delutgallring

Se UTGALLRING

Destruktion

H Förnavv

Destruktion är en metod inom utgallring. Destruktion används då försäljning av en förnödenhet inte får ske, inte är lämplig eller inte längre är möjlig. Destruktionen skall genomföras på ett sådant sätt, att förnödenheten inte på något sätt kan återställas till sin grundfunktion.

Åtgärder vid destruktion är bl.a. förstöring, skrotning, fragmentering, splittring, demontering, återvinning, deponering, m.m.

Forcerad förbrukning

H Förnavv

Forcerad förbrukning innebär att ett överskott av förnödenheter utnyttjas i fredsproduktionen, ofta till ett reducerat pris, i syfte att på kort tid avveckla dessa.

Förnödenhet

FörLed 1996

Till Försvarsmaktens förnödenheter hör materiel (inkl material), ammunition, livsmedel, drivmedel, sjukvårdsfornödenheter och levande djur. Till förnödenheter räknas även penningmedel, kartor, fältpostförsändelser, publikationer och läromedel, vatten, elektrisk energi, foder samt bränsle.

Förnödenhetsavveckling

Se Avveckling

Försäljning

I detta sammanhang en metod inom utgallring. Försäljning är ofta den totalekonomiskt mest effektiva metoden, då den medför att FM tillförs likvida medel samt att den ofta är en snabb och billig metod för att bli av med förnödenheterna.

Kassation

Förfarandet som har till syfte att åstadkomma ändrad disposition av förnödenheter med sådana fel och brister att de inte heller bör göras brukbara för sitt nuvarande ändamål och som efter särskilt beslut avförs ur redovisningen. Kassation kan således göras under hela livslängden för en förnödenhet. Kassation ingår inte i avveckling men begreppet tas upp här eftersom det ofta missuppfattas som vara lika med utgallring. Beslut om kassation ger signal att behovstäckning fortsatt skall ske – den signalen ger inte utgallring

Krigsmateriel

H Förnavv

Med krigsmateriel (KMTRL) avses i denna handbok de förnödenheter som enligt lagen om krigsmateriel och dess förordning utgör krigsmateriel och därmed underställs särskild prövning inför en avveckling.

Museiförnödenhet

H Förnavv

Förnödenhet som överförs till museer inom SFHM eller SSHM och som därmed byter ägarföreträdare.

Prydnadsförnödenhet

H Förnavv

Varaktigt obrukbar förnödenhet som inte längre ingår i FM: s krigs- eller grundorganisation.

Slutanvändarintyg

ISP

Se ISP Handbok och FM skr 2002-02-12 14 800: 60 824.

Anm. Ett i detta fall av FM eller FMV gentemot säljare (annan stat eller part i annan stat) underskrivet intyg som förpliktar myndigheten, och därmed Sverige, att inte sälja vidare eller på annat sätt tillhandahålla förnödenheten till annan brukare. Regeringen har föreskrivit att FM i samband med hantering av överskott särskilt skall redovisa denna hantering. Enda chansen att tillhandahålla denna materiel till annan part är efter skriftligt tillstånd av den part som krävt att FM eller FMV skulle underteckna ett sådant intyg.

Vid avveckling av förnödenheter med slutanvändarintyg sker skall protokoll därom upprättas och undertecknas av ansvarig destruktör. När åtagandet har fullföljts skall FM rapportera sitt åtagande till ursprungligt kravställande stats tillsynsmyndighet. Avrapportering till ISP sker på anmodan. Om hela eller delar av åtagandet avslutats genom destruktion skall FM på begäran kunna visa upp skrotningsintyg.

Slutanvändning

H Förnavv

Förfarande som syftar till att i FM produktion tillgodogöra sig resterande produktionsvärde för övertalig materiel, som fortfarande ingår i krigsorganisationen och därför brukas i grund- och repetitionsutbildningen.

Systemsäkerhet

H SystSäk

Egenskapen hos ett system för att inte orsaka person-, egendoms- eller miljöskada.

Totalutgallring

Se UTGALLRING

Uppvisningsförnödenhet

H Förnavv

Begränsat brukbar förnödenhet som inte längre ingår i FM: s krigs- eller grundorganisation.

Utfasning

Metod för att planera avvecklingstakten över tiden.

Ett tidigt avvecklingsbeslut möjliggör en utfasning med avvecklingsmetoderna:

- Forcerad förbrukning t.ex. av ammunition, förbrukningsartiklar, livsmedel m.m.
- Slutanvändning – t.ex. fordon, reservmateriel och ersättningsförnödenheter utan att nyan-skaffning sker eller genom sänkt eller avbruten underhållsambition m.m.

Syftet med utfasningen är att över tiden minimera kostnader under återstående livslängd genom att det i materielsystemet eller förnödenheten ”inbyggda kapitalet” i form av bl.a. lager, drifttid m.m. tillgodogörs så långt som den materiella beredskapen tillåter. Utfasning avslutas med avvecklingsmetoden Utgallring.

Utgallring

H UhFred

Förfarande som har till syfte att ur förnödenhetsbeståndet avlägsna för sitt ändamål brukbara men för FM obehövligen förnödenheter. Utgallring sker genom försäljning eller destruktion.

Totalutgallring

Totalutgallring omfattar hela FM och är en ambitionsnivå inom begreppet utgallring. Den grundläggande innebörden är att samtliga för avveckling beslutade förnödenheter inklusive till dessa knutna unika förnödenheter (tillbehör, reservdelar, utbytesenheter, dokumentation samt information i ADB-system) fullständigt avlägsnas ur FM.

Avveckling som innebär totalutgallring skall alltid beställas vid FSC eller FMV annars kommer inte totalutgallringen att kunna fullföljas.

Förnödenheter, som inte är unika, men är knutna till utgallrade förnödenheter kan lagernivåanpassas (delutgallras).

Anm. Begrepp såsom ”Totalutgallring inom Armén, - Marinen, - Flygvapnet” har utgått i samband med utgallring av förnödenheter. Däremot är begreppet giltigt mot KRO-systemen för att ange att behovsättning vid t.ex. marinens förband utgår. En sådan ”totalutgallring” i ett av KRO-systemen är lika med en delutgallring av FM: s förnödenhetsmängd.

Delutgallring

Delutgallring är en lägre ambitionsnivå inom utgallring än totalutgallring och berör endast en delmängd av en eller flera förnödenheter i hela eller delar av FM. Lagernivåanpassning sker av tillbehör, reservdelar, utbytesenheter, etc.

Avvecklingsbeslut, som innebär en delutgallring, behöver, om det är en okomplex förnödenhet (ofta s.k. ”tusenbröder”), inte passera FMV utan kan gå direkt till verkställighet vid FM LOG. Dock skall materiel med slutanvändarintyg passera FMV.

Om förnödenheten däremot är komplex t.ex. ur risksynpunkt (systemsäkerhet, miljö m.m.) eller ingår i ett antal system så skall delutgallringen gå som beställning till FMV.

Utsökning

System UTSÖKT

Metod för att söka information i stödsystemen. Vid utsökning används sökkriterier.

Överskott

Överskott uppstår när behov inte finns någonstans i hela krigs- eller grundorganisationen.

Detta innebär att möjligheter att täcka behov inom andra krigsförband eller materielsystem (befintliga eller under utveckling) - enligt operativa, taktiska eller tekniska krav - måste prövas innan utgallring av en viss förnödenhet kan genomföras.

Överskott uppstår även när materiel, som inte fyller operativa, taktiska eller tekniska krav, utgår ur krigsorganisationen eller när objekt eller förnödenhet efter hand utgår ur ett materiel-system. FM mål med avveckling är att frigöra resurser för annan verksamhet genom att göra sig av med överskott.

2004 års Överskottsanalys av Försvarens förnödenheter, materiel och ammunition har utförts i samverkan med materielansvariga. Totalt berördes ca. 54 000 förrådsbeteckningar. Beslut har fattats för totalutgallring gällande ca. 360 förrådsbeteckningar och överskott/delutgallring gällande ca. 5 860 000 artiklar.

Av underbilaga 5.1 framgår en detaljerad redovisning avseende de beslut om gåvor och överföringar vilka fattats under 2004 samt vilka försäljningar och avyttringar som ägt rum av beredskapsinventarier.

Avveckling av civil personal m.h.t. intensiteten i materielavvecklingen (RB 67)

Redovisning

Avvecklingsanalys

Ex 1 = Vid avveckling av
37 500 pall/år

Ex 2 = Avveckling av 50 000 pall/år

Exempel	År 2005	År 2006	År 2007	År 2008	År 2009	År 2010	Summa
	Antal kvarvarande pall	Antal kvarvarande pall	Antal kvarvarande pall	Antal kvarvarande pall	Antal kvarvarande pall	Antal kvarvarande pall	
1	200 000	162 500	125 000	87 500	50 000	12 500	
2	200 000	150 000	100 000	50 000	0	0	
Kostnad för förrådsyta/pall							
	265	265	265	265	265	265	
Kostnad för kvarvarande förråd							
1	53 000 000	43 062 500	33 125 000	23 187 500	13 250 000	3 312 500	168 937 500
2	53 000 000	39 750 000	26 500 000	13 250 000	0	0	132 500 000
	265,-	265,-	265,-	265,-			
Antal personal (med förutsättning att en person avvecklar 250 pall/år)							
1	150 pers	150 pers	150 pers	150 pers	150 pers	50 pers	
2	200 pers	200 pers	200 pers	200 pers			
Personalkostnad/timme							
1	555,05	555,05	555,05	555,05	555,05	555,05	
2	555,05	555,05	555,05	555,05			
Total personalkostnad kr/timme/år							
*1	133 212 000	133 212 000	133 212 000	133 212 000	133 212 000	44 404 000	710 464 000
*2	177 616 000	177 616 000	177 616 000	177 616 000			710 464 000
Total kostnad per år							
1	186 212 000	176 274 500	166 337 000	156 399 500	146 462 000	47 716 500	879 401 500
2	230 616 000	217 366 000	204 116 000	190 866 000			842 964 000

* Personalkostnaden är konstant även om tidsperspektivet förändras

Kommentar

Ovan analys visar att det är ekonomiskt lönsamt att skyndsamt avveckla Försvarens materiel. Det finns dessutom ytterligare ett antal olika faktorer som innebär att man

i varje enskilt fall kan finna kostnader som påverkar det gynnsamt för Försvarmakten att avveckla i en skyndsamt takt för att uppnå det mest ekonomiskt lönsamma alternativet för Försvarmakten. Exempel på sådana faktorer är sekretesskydd, miljösäkerhet, systemsäkerhet, krigsmateriel – restriktioner, annan särskild restriktion, Regeringens beslut och förändring av lagar och regelverk. Försvarmakten förordar en effektiv och ekonomisk lönsam avveckling inom de närmaste åren.

Införande av helikoptersystem (RB 77)

Helikopter 14

2001 skrev FMV för Försvarmakten kontrakt med NH Industries på 18 helikoptrar av typen NH 90, i Sverige benämnd HKP 14. Leveranserna skulle ske under perioden 2005-2008, nuvarande leveransplan visar leverans 2006-2009, ytterligare förseningar är att vänta enligt FMV bedömning. Förseningarna är föranledda av att NH Industries inte kan leverera i tid. Helikoptrarnas utrustning och funktionalitet ökar efter hand under leveransperioden vilket innebär att den mest avancerade helikoptern, den sjöoperativa, levereras med början 2008.

I den samordnade nordiska upphandlingen av NH 90 inom ramen för NSHP avsågs ett gemensamt utbildningscenter utvecklas. Denna del av samarbetet har inte kunnat fullföljas, varför Norge, Finland och Sverige sannolikt kommer att välja olika lösningar. Det samnordiska utbildningscentrumet skulle enligt ursprunglig plan ha påbörjat utbildning av helikopterpersonal från 2006. Med anledning av den nu uppkomna situationen kommer den egna utbildningen att försenas med två till tre år vilket kommer att påverka utvecklingen av förmågor och uppbyggandet av operativ effekt.

I samband med första leveransen sker den första grundutbildningen av besättningar och tekniker, därefter sker verifiering av systemet samt utbildning i de nya förmågor som helikoptern kan utnyttjas för. 2008 kan förmågan inom markoperativ verksamhet börja utvecklas och ge begränsad operativ effekt tidigast 2009, därefter utvecklas SAR förmåga. Den sjöoperativa förmågan kan börja utvecklas tidigast 2009 och då ge full operativ effekt tidigast 2011.

Helikopter 15

2001 skrev FMV för Försvarmakten kontrakt med Agusta på 20 helikoptrar av typen A 109 LUHS, i Sverige benämnd HKP 15. Leveranserna skulle ske under perioden 2003-2005, nuvarande leveransplan visar leverans 2005-2008. Förseningarna beror på att Agusta inte har kunnat leverera i tid. Denna leveransplan bedöms hålla då certifiering av första helikoptern nu pågår. Försvarmakten har sedan 2003 haft 2 A 109 i civil version för att utbilda besättningar och tekniker samt för utprovning av procedurer m.m.

Första helikoptern tillförs Helikopterflottiljen i maj 2005 och därefter en varannan månad. Inledningsvis utnyttjas helikoptrarna för utbildning av besättningar och verifiering av helikoptern med olika typer av utrustning. Förmågeutvecklingen kan starta 2007 för att ha de första operativa besättningarna klara med vissa förmågor under 2008.

Helikopterbataljon

Helikopterflottiljen ska sätta upp ett krigsförband, Helikopterbataljon. Bataljonen planerades vara operativ 2010 men p.g.a. försenade leveranser av helikoptrarna beräknas förbandet vara fullt operativt tidigast 2012. Utvecklingen av förbandets förmåga kommer att ske successivt allt eftersom helikoptrar och materiel levereras. I perioden 2005-2007 sker målsättningsarbete samt studier och försök, 2008-2010 vidtar anskaffning av basmateriel och ledningssystem samt förmågeuppbyggnad, 2010-2012 genomförs övningar i större skala med Helikopterbataljonen.

Helikopter 4

HKP 4 utfasas under perioden 2005-2007 enligt gällande avvecklingsplan. Avvecklingen har inletts genom koncentration av flygtid på färre helikopterindivider allt eftersom större tillsyner infaller samt genom förändrad reservdelshantering.

Sammanfattning

HKP 14 är ca ett år försenad, troligen mer, och HKP 15 är ca två år försenad, detta gör att uppsättningen av förbandet Helikopterbataljon är förskjuten ca. två år till 2012. Avvecklingen av HKP 4 och övriga helikoptersystem ligger fast, vilket gör att kvalificerad flygtid för bibehållen förmåga hos besättningarna inte kan tillgodoses. Den operativa förmågan, främst den sjooperativa, kommer att nedgå väsentligt under perioden 2008-2010.

Utvecklingen av viktigare områden inom Försvaretsmakts logistik (RB 78)

Redovisning

Anpassningsåtgärder som bland annat beslutades i och med bildandet av FMLOG var etableringen av divisionsstaberna och deras centrala produktionsenheter samt de fem ekonomiredovisnings- och lönekontoren. Omlokalisering och etablering från Karlstad av Behovsenheten till Boden, Ledningssystemenheten till Arboga samt Förplägnadsfunktionen till Boden har slutförts under 2004.

Ekonomi- och lönekontoret i Boden har under året övertagit samtliga uppgifter från de orter där verksamheten avvecklats. I och med detta har etableringen av samtliga fem Ekonomi- och lönekontor genomförts. I den utredning som legat till grund för samordning av Ekonomi- och lönekontoren angavs relativt omfattande personalreduceringar som en effekt av samordningen. Dessa personalreduceringar har inte fullt ut kunnat infrias, främst med anledning av försenat införande av egenrapportering vid Försvaretsmakts förband, staber, skolor och centra samt att den tekniska utvecklingen inte skett i den takt som utredningen förväntade.

Utvecklingsarbetet som startades upp under 2002 gav som resultat att ett antal successiva förändringsbeslut fattades redan under genomförandeåret

Utvecklingsarbetet har därefter strukturerats i fyra fokusområden, *samordning av ledning, koncentrerings av produktionsresurser, outsourcing/upphandling och logistikutveckling för den framtida Försvaretsmakten.*

Rationaliseringar och besparingar inom området *samordning av ledning* har skett genom att antalet lokala enhetsledning har reducerats i antal. Detta har kunnat ske tack vare att ledningsresurserna samordnats samt genom en allmän rationalisering inom administrationen. Antalet enhetsledning var vid ingången av 2004, 58 stycken. Dessa har reducerats till 38 lokala- och 10 centrala enhetsledning. Funktionen "främste företrädare" ur FMLOG har införts för att förbättra kontakterna med förbanden och att samordna FMLOG lokala administration.

Inom fokusområde *koncentrerings av produktionsresurser* visar gjorda analyser att resurser kan utnyttjas bättre om verksamhet inom samma eller liknande produktområden koncentreras till färre platser. Påbörjat införande av system- och närserviceverkstäder inom teknikområde mark ett annat. Under 2004 har inrättandet av regionala telefonväxlar slutförts. Dock kommer det att dröja ett antal år innan full effekt avseende kostnadsminskningar kan redovisas. Detta beror främst på att det krävs både komplexa tekniska förändringar såväl som organisationsförändringar vilka tar tid. Omfattningen av förrådshållning av krigsmateriel såväl geografiskt som volymmässigt nedgår successivt. Under året har ca 110 000 m² lokal- och förrådsyta kunnat lämnas. Denna utveckling har medfört uppsägning och avveckling av personal i Kiruna, Kalix och Sollefteå. På andra orter har personalminskning skett genom att

återanställning i samband med naturlig avgång ej skett.

Rationaliseringar och besparingar inom fokusområde *outsourcing/upphandling* av verksamhet erhålls genom att produkt- och tjänsteområden som inte är militärt unika prövas för eventuell upphandling från extern leverantör. Några exempel på genomförd outsourcing är skyddsmaskservice, brandsläckarservice, mellanlagring av farligt avfall, delar av standardfordonsunderhållet samt lokalvård. Militärrestaurangen Fyrvalla i Östersund har 1 maj 2004 överförs till civil huvudman genom verksamhetsöverföring. FMLOG beställde projektet ”genomlysning förplägnad” av Ekonomistyrningsverket (ESV) med syfte att få en rekommendation avseende att gå vidare med upphandling av militärrestauranger. Rapporten presenterades i oktober och kommer att ligga till grund för vidare konkurrensutsättning av militärrestauranger. Beslut fattades under 2003 avseende prövning av outsourcing för reservmateriel. En selektiv upphandling av centrallagerfunktionen och garnisonslager har påbörjats 2004 enligt fastställd tidsplan och målbild.

Inom ramen för de direktiv som HKV utformade för planerings- och budgetarbetet 2004 har ett helt nytt koncept avseende överenskommelse mellan Försvarsmaktens förband och FMLOG tagits i bruk under 2004. Syftet har varit att skapa ett underlag för FMLOG produktionsplanering. Ett sådant underlag är ett väsentligt ingångsvärde för avstämningen av erforderliga produktionsresurser och för FMLOG planerings- och budgetarbete. Detta produktionsplaneringsunderlag är avgörande för Högkvarterets styrning av resurser avseende stödverksamhet till förband, staber, skolor och centra.

I av HKV fastställda kostnads mål och nyckeltal för år 2004 är nivåer på rationaliseringar och besparingar som ska nås inarbetade. Utgångspunkt för målen är utfallet 2002. I relation till referensåret skall kostnaderna för FMLOG verksamhet, vid motsvarande verksamhetsvolym, reduceras med värden enligt följande:

(Mkr)

<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>
	30	30	30
		120	120
			100
Summa	30	150	250
Utfall	>30	>30 + 127 = 157	

I och med att utvecklingsarbetet strukturerats inom ramen för de fyra fokusområdena har uppföljningsverktyg för detta ändamål utarbetats och tagits i bruk under 2004. Rationaliseringsåtgärder avseende 2004 med ekonomiskt utfall framgår av tabell nedan. Tabellen är strukturerad per divisions åtgärder inom respektive fokusområde.

Försörjningsdivisionen	(Mål)	Summa kostnader	
------------------------	-------	-----------------	--

	Ratiomål enl budget 2004	Budget 2004 reviderad (helår)	Bokfört Utfall 2004	Budget 2004 - Utfall 2004	Ratio Utfall
Minskat antal enheter fr.o.m. 2004-01-01	17 206	98 651	99 480	-829	16 377
Anpassning av produktionsresurser (Kalix m.fl.)	6 855	46 459	43 274	3 185	10 040
Brandsläckarservice	15	1 400	1 889	-489	-474
Skyddsmaskservice	2 022	0	0	0	2 022
Förrådsställning i central- och arsenalsförråd	21 475	251 674	251 674	0	21 475
Mellanlagring av farligt avfall	-65	2 300	2 063	237	172
Genomförande av lokal samordning (FF).	900	0	900	-900	-
Summa Försörjningsdivisionen	48 408	400 484	399 280	1 204	49 612

<i>Teknikdivisionen</i>	(Mål)	Summa kostnader			Ratio Utfall
	Ratiomål enl budget 2004	Budget 2004 reviderad (helår)	Bokfört Utfall 2004	Budget 2004 - Utfall 2004	
Omstrukturerering vid Mv Mälardalen	6 463	35 738	32 573	3 166	9 629
Samordning av administration vid Mv Norr	2 553	51 535	52 496	-961	1 592
Samordning av ledning m.m. vid Mv Götaland	3 066	72 110	74 210	-2 100	966
Omstrukturerering vid Mv Östersund	8 553	25 346	26 046	-700	7 853
Omstrukturerering av ledning vid MarinV	1 807	30 094	31 432	-1 338	469
Omstrukturerering av ledning vid FlygV	2 430	25 051	23 075	1 976	4 406
Omstrukturerering av ledning vid Resmat	2 717	28 547	21 167	7 381	10 098
Genomförande av lokal samordning (främste företrädare)	2 000	0	2 000	-2 000	-
Summa Teknikdivisionen	29 589	268 421	262 998	5 423	35 012

<i>Service divisionen</i>	(Mål)	Summa kostnader			Ratio Utfall
	Ratiomål enl budget 2004	Budget 2004 reviderad (helår)	Bokfört Utfall 2004	Budget 2004 - Utfall 2004	
Minskat antal serviceenheter fr.o.m. 2004-01-01	6 139	100 768	96 230	4 538	10 677
Organisation av ekonomiredovisnings- och lönekontor	16 304	132 072	127 823	4 249	20 553
Organisation av fem regionala telefonväxlar/svarsställen	1 414	44 001	46 032	-2 031	-617
Organisation av FMLOG- gemensamma pers.stödsavd.	664	85 432	78 582	6 850	7 514
Uppbyggande av Servicediv.stab (exkl lokalvårdssekt)	434	35 210	32 000	3 210	3 644
Uppbyggande av central UpphE	238	21 625	19 490	2 135	2 373
Outsourcing av MR Fyrvalla i Östersund	3	432	2 464	-2 032	-2 029
Genomförande av lokal samordning (främste företrädare)	1 200	0	1 200	-1 200	-
Summa Service divisionen	26 396	419 540	403 821	15 719	42 115

<i>Totalt FMLOG</i>	(Mål)	Summa kostnader			Ratio Utfall
	Ratiomål enl budget 2004	Budget 2004 reviderad (helår)	Bokfört Utfall 2004	Budget 2004 - Utfall 2004	
Summa spec objekt totalt FMLOG	104 393	1 088 445	1 066 099	22 346	126 739
Tot ratiomål FMLOG efter DÅR	115 000				

FMLOG rationaliseringsmål ansattes ursprungligen till 120 mkr för 2004. Mot bakgrund av att FMLOG produktionsförutsättningar till del har förändrats under innevarande år, ändrade Chefen för Grundorganisationsledningen FMLOG rationaliseringsmål 2004 till 115 mkr. Ett exempel på förändrade produktionsförutsättningar som inträffat efter budgetering och planering av rationaliseringsåtgärder är inställande av Militärhögskolornas yrkesofficersprogram, vilket medför en mindre volym att ta ut rationaliseringar på.

FMLOG rapporterar i årsredovisningen (enligt tabell ovan), att den av Chefen för Grundorganisationsledningens godkända planen för rationaliseringsåtgärder 2004 har uppfyllts och är till och med 12 Mkr bättre än det i samband med delårsredovisningen reviderade rationaliseringsmålet

Det nätverksbaserade försvaret (RB 79)

Redovisningen framgår av underbilaga 5.2.

Utveckling av NBC-kompaniet (RB 85)

Den andra värnpliktsutbildningsomgången avsedd för NBC-kompaniet påbörjade utbildningen sommaren 2004. Utbildning avseende indikering och analys genomförs med stöd av FOI NBC-skydd.

Utbildningen genomförs med tillgänglig materiel och substitut har utnyttjats, bl.a. finns två indikeringsfordon på patgb 203 schassi med N- och C-indikeringsförmåga. Vidare har analys/laboratorieutrustning för utbildning och tre saneringscontainrar (kräver viss modifiering) samt två satser kvalificerad provtagningsutrustningar för NBC-agens anskaffats. Satserna skall användas för att samla prover vid NBC-händelser, inklusive industrikemikalier och miljögifter. Utrustningarna medger provtagning som uppfyller juridiska krav för verifikationstillämpningar (SIBCRA). Motsvarande analysutrustning avses ingå i de fältlaboratorier, som enligt plan skall levereras från FMV våren 06. Samtidigt skall två st. indikeringsfordonen, generation 2, och ny saneringsutrustning levereras.

Beställningar av NBC-materiel, indikeringsfordon, mobila fältlaboratorier och saneringsutrustning, är gjorda. Materielen är avsedd för NBC-kompaniet, men kommer inledningsvis att också nyttjas av den internationella NBC-insatsstyrkan t.ex. en ny saneringsutrustning.

Med planerad materieltillförsel bedöms målsättningen, ett operativt NBC-kompani, innehållas till 2006-07-01. Detta förutsätter att inga ytterligare förseningar i materieltillförseln sker.

Substitutet för NBC-kompaniet – den nationella NBC-insatsstyrkan – är operativ sedan 2002-07-01. I styrkan ingår 12 experter från FOI NBC-skydd och 35 fast anställda i Försvarmakten. Styrkan kan sättas in vid NBC-händelser i landet, men den kan också i begränsad omfattning t.ex. stödja utlandsstyrkan.

Vidare inleddes under 2003 utvecklingen av en internationell NBC-insatsstyrka (NBC ISS int) för anmälan till EU-styrkeregister 2004-07-01. Kontraktstiden för styrkan är 12 månader och f.n. pågår rekrytering till NBC ISS int för 05/06. Styrkan skall vara operativ 05-07-01.

Försvarmaktens materielplaner omfattar f.n. endast materiel till ett NBC-kompani. En konsekvens, vid en insats med den internationella NBC-insatsstyrkan, blir då att materiel för utbildning och beredskap till stor del kommer att saknas i landet. Problemet har uppmärksamats bl.a. vid Nato-övningen CMX 05.

Minskning av de fasta kostnader i verksamheten (RB 92)

Allmänt

Försvarsbeslut 04 utgår till del från av Försvarmakten redovisat underlag. I vissa mer omfattande frågor, bl. a. avseende grundorganisationens utformning är underlagsframtagandet gemensamt mellan Förvarsdepartementet och Försvarmakten. Försvarsbeslutet med fastställd reduktion av grundorganisationen är en avgörande faktor vad gäller Försvarmaktens möjligheter att reducera sina fasta kostnader. Genom att ett antal förband, skolor och centra läggs ner, samt att delar av kvarvarande organisation omorganiseras bedöms de fasta kostnaderna kunna reduceras. I Försvarmaktens organisationsarbete med detaljutformning av ny grundorganisation finns en tydlig ambition att minska de fasta kostnaderna.

Som tidigare redovisats, (SR 53 i delårsredovisningen) är det GRO uppfattning att åtgärder för att minska de fasta kostnaderna främst kan genomföras inom tre huvudområden, personal, mark/anläggningar och lokaler. Dessutom genomförs åtgärder för att reducera de fasta kostnaderna inom stödorganisationen, (FMLOG).

Personal

Försvarmakten har med anledning av i Försvarsbeslutet tilldelade ekonomiska ramar beslutat att under hösten 2005 genomföra uppsägningar av anställd personal, (yrkesofficerare och civilanställda). Dessutom är ett generellt anställningsstopp infört avseende både militär och civil personal, åtgärderna syftar till att minska de fasta personalkostnaderna. Försvarmakten anser det dock vara olyckligt att tvingas genomföra dessa åtgärder eftersom de leder till att delar av den mest efterfrågade personalen sägs upp. Detta gäller både yngre officerare efterfrågade till internationell tjänst, samt en stor andel av de kvinnliga officerarna.

Avseende personalkostnadsutvecklingen avser Försvarmakten återkomma i SR 4a ingående i BU 06.

Mark/anläggningar och lokaler

Avseende mark, anläggningar och lokaler avdelas resurser för att forcera avveckling i Boden, Arvidsjaur, Karlstad, Kristinehamn, Strängnäs, Visby, Vaxholm och Östersund. Uppsägning gentemot fastighetsägare sker fortlöpande i syfte att reducera hyreskostnaderna.

I Försvarmaktens verksamhetsuppdrag för 2005 till förband, skolor och centra framgår att nyttjandeanalyserna skall fullföljas vid alla garnisoner avseende förbandens nyttjande av:

- Kontorsutrymmen
- Förlägningsutrymmen vid övnings och skjutfält
- Lektionssalar och övriga gemensamma lokaler

Vidare skall nyttjandeanalyser för övriga lokaltyper påbörjas. Analyserna genomförs i syfte att Försvarsmakten skall uppnå en effektivare lokalplanering och därmed kunna reducera fasta kostnader.

Under året påbörjas ett arbete med att identifiera Försvarsmaktsgemensamma nyckeltal för produktionsresurs infrastruktur. Försvarsmaktens fokus skall flyttas från kostnadsfördelning av hyrorna till nyckeltalsstyrd styrning av förbandens behov och nyttjande av fastighetsresurserna, (mark, anläggningar och lokaler).

Försvarsmaktens fastighetskostnader är stabila och har endast förändrats marginellt mellan 2003 och 2004. För 2005 är prognosen att de totala fastighetskostnaderna kan reduceras med drygt 3 % eller ca. 100 Mkr. Den huvudsakliga anledningen är att kostnaden för reglerbar media bedöms sjunka.

Stödorganisationen

Inom stödorganisationen genomförs olika rationaliseringsåtgärder för att minska de fasta kostnaderna i verksamheten. En åtgärd som genomförs är att låta civila entreprenörer ta över militärrestaurangerna med utspisning av de värnpliktiga. Detta innebär att tidigare fasta kostnader för utspisningsverksamheten, (personal och lokalkostnader) förvandlas till rörliga eftersom kostnaderna kommer att styras genom konkurrensutsatta avtal med respektive entreprenör och enklare kan påverkas vid verksamhetsförändringar.

Inom resestödet avses antalet enheter reduceras avsevärt, från tjugotvå till fyra. De fasta kostnaderna bedöms minska främst avseende personal och lokaler.

Järva skjutbanor (villkor 4 för övriga inkomster)

I ett för cirka 10 år sedan upprättat avtal mellan Försvarmakten, Fortifikationsverket och Vasakronan AB enades parterna bland annat om att de bullervallar (cirka 90-100 000 kbm fyllnadsmassor) som finns vid skjutbanorna, skall av Försvarmakten bortforslas i samband med att Försvarmakten lämnar Järva skjutbaneområde. Massorna har en gång i tiden ditförts genom Försvarmaktens försorg. Försvarmakten skall enligt avtalet erhålla 24 000 tkr av Vasakronan AB när bullervallarna med mera rivits och bortforslats samt ersättningskjutbanor anskaffats i Kungsängen. Även miljösanering skall vara genomförd. Kostnaderna för miljösaneringen ingår inte i ovannämnda ersättning. Miljösaneringen finansieras av Försvarmakten i enlighet med Regeringens föreskrifter för all annan miljösanering inom Försvarmakten.

Ovannämnda avtal har av Vasakronan AB överlåtits till Järvastaden AB som övertagit rättigheter och skyldigheter enligt avtalet. Den fysiska planeringen av området har tagit mycket lång tid och är ännu inte klar.

Kostnaderna för flyttning av bullervallarna har visat sig bli mycket högre än vad som var beräknad för 10 år sedan till exempel genom ändrad lagstiftning för deponi av vissa typer av massor, kostnadsutveckling för bilfraktkostnaderna, miljökonsekvenserna vid mellan 5 000-10 000 lastbilsrörelser, ökade kostnader för ersättningsinvesteringen samt det olämpliga i att Försvarmakten har ansvaret för bortforslingen av bullervallarna. Försvarmakten har omförhandlat ursprungsavtalet och tecknat ett tilläggsavtal med Järvastaden AB som innebär att borttagandet av bullervallarna genomförs och bekostas av bolaget och som också innebär att massorna inte borttransporteras utan utsprids inom det framtida exploateringsområdet. Kostnaderna beräknas till cirka 25 000 tkr. Samråd har gjorts med Fortverket. Detta innebär att ersättningsinvesteringarna i Kungsängen, cirka 20 000 tkr därmed belastar Försvarmaktens ordinarie fastighetsförsörjningsplan. Miljösaneringen har genomförts och bekostats av Försvarmakten.

Sammanfattningsvis.

Försvarmakten har rivit och bortforslat de byggnader och anläggningar som framgår av ursprungsavtalet och fått ersättning för detta cirka 1 500 tkr. Försvarmakten har genomfört och bekostat miljösanering av området. Viss miljöprovtagning återstår i samband med utspridningen av bullervallarna inom området. Ersättningsinvesteringar i Kungsängen har genomförts och bekostats av Försvarmakten. Försvarmakten har tecknat ett tilläggsavtal i vilket genomförande och kostnader överförts till Järvastaden AB, beräknad kostnad cirka 25 000 tkr.